

Jaarverslag 2019

WILDE
GANZEN

Klein project Groot verschil

Inhoud

Begrippenlijst — 3	Projecten — 17	Organisatie — 54
	Werkwijze in 2019 — 18	Aantal medewerkers — 55
Inleiding — 4	Aantal goedgekeurde projecten — 18	Organogram — 55
	 Doelen in 2019 — 20	Salaris directeur — 55
Korte financiële samenvatting — 5	Samenwerking met andere organisaties — 23	Ontwikkeling van de organisatie — 56
Baten en lasten — 6	 Uitgelichte projecten — 25	Wijze van toezicht — 60
Bestedingspercentages — 8		
Reserves en fondsen — 9	Programma's — 29	Vooruitblik — 61
	Change the Game Academy — 30	Zelfredzaamheid — 63
Onze missie, visie en strategie — 10	 Uitgelichte projecten — 38	Minder afhankelijkheid van buitenlandse steun — 63
Wie we zijn en wat we willen bereiken — 11	Frame, Voice, Report! — 41	Klantgericht werken — 64
Meerjarenbeleidsplan 2019 - 2021 — 12	 Uitgelichte projecten — 43	Organisatieversterking — 64
 Doelen in 2019 — 13		
Verbeteringen in de organisatie — 13	Marketing — 45	Bijlage — 65
Belangrijke risico's — 14	Werkwijze in 2019 — 46	
Monitoring en evaluatie — 15	Institutionele fondsenwerving — 47	
Fraude — 15	Totale inkomsten 2019 — 48	
Klachten — 16	Aantal donateurs — 48	Jaarrekening — 78
	 Doelen in 2019 — 49	
	Online communicatie — 53	

/ Begrippenlijst

Aanpakkers

Iedereen die de armoede in de wereld wil aanpakken. Of je nou actief betrokken bent bij een ontwikkelingsproject, een project steunt of zelf in armoede leeft en je eigen leven wilt verbeteren: iedere aanpakker maakt de wereld een beetje mooier.

CtGA

Change the Game Academy: programma van Wilde Ganzen waarmee we trainingen en coaching aanbieden aan organisaties in het buitenland om zelf fondsen te werven in eigen land en op te komen voor hun rechten waardoor ze een eigen project kunnen financieren en uitvoeren.

LPO

Lokale Partnerorganisatie. Organisatie in een ontwikkelingsland die de projecten uitvoert, direct contact heeft met de mensen die in armoede leven en samenwerkt met het POI en Wilde Ganzen.

Nationale Partnerorganisaties

Buitenlandse organisaties die de trainingen van Change the Game Academy uitvoeren en die coaching geven. Zie voor een complete lijst [bijlage 2](#).

Ontwikkelingslanden

Lage- en middeninkomenslanden volgens de [DAC-lijst](#), die wordt samengesteld door de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling. Wilde Ganzen volgt deze lijst.

POI

Particulier Ontwikkelingsinitiatief. Organisatie of stichting die in Nederland fondsen werft en samenwerkt met Wilde Ganzen om projecten in het buitenland te laten slagen. Zie ook [bijlage 1](#).

/ Inleiding

Eind 2019 hadden we nog geen idee hoe heftig de COVID-19-pandemie om zich heen zou grijpen en het werk en leven van iedereen ingrijpend zou gaan beïnvloeden. In hoofdstuk 7 meer hierover.

In 2019 heeft Wilde Ganzen 384 projecten gesteund. Dat zijn er niet alleen veel meer dan vorig jaar, er zitten ook meer projecten tussen waarvoor in de landen zelf geld is opgehaald. Een prachtig resultaat waar we trots op zijn.

Dankzij ruimhartige steun van vele donateurs, vermogensfondsen en de Nationale Postcode Loterij konden we deze projecten financieren. Het is mooi om te merken dat mensen Wilde Ganzen een aantrekkelijke organisatie vinden om aan te geven. Armoede is een complex en groot probleem, maar dankzij slimme oplossingen van mensen die de handen uit de mouwen steken, kunnen we verrassend veel bereiken. Onze kleine, concrete projecten spreken dan ook tot de verbeelding.

Zelf was ik dit jaar in Zambia en Ecuador. En wat me vooral opviel was de enorme impact van klimaatverandering op het dagelijks leven van mensen in ontwikkelingslanden. Droogte en overstromingen maken het voor boeren ontzettend moeilijk om de voedselproductie op peil te houden. Mensen die in armoede leven worden er extra zwaar door getroffen. Dat raakt mij en de mensen die bij Wilde Ganzen werken. Daar iets aan doen is wat ons drijft.

Wilde Ganzen hamert daarbij op het belang om lokale organisaties meer zeggenschap te geven over hun werk. Alleen als zij zelf hun prioriteiten kunnen bepalen, kunnen duurzame resultaten worden behaald. Wij zijn onderdeel van de wereldwijde #ShiftThePower-beweging en roepen andere ontwikkelingsorganisaties op verantwoordelijkheden over te dragen.

Zelf brengen we dit al jaren in de praktijk met ons programma Change the Game Academy, waarbij we lokale fondsenwerving en het opkomen voor eigen rechten promoten als belangrijke strategie voor lokale organisaties om minder afhankelijk te worden van hulp uit rijke landen. Graag bouwen we dit beleid de komende jaren uit, want wij geloven in de kracht van kleine projecten die bedacht, gesteund en grotendeels uitgevoerd worden door aanpakkers die op plekken wonen waar armoede het grootst is.

Zo zorgen we samen voor vooruitgang. Hard nodig, zeker nu de wereld en met name ontwikkelingslanden in 2020 zo hard getroffen worden door de coronacrisis.

Kees de Jong
Directeur

Korte financiële samenvatting

Baten en lasten

Bedragen x 1.000	Werkelijk 2018	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Baten particulieren	8.779	8.210	9.248
Baten bedrijven	44	5	113
Baten van loterijorganisaties	925	900	900
Subsidies van overheden	716	914	808
Baten van andere organisaties zonder winststreven	7.694	8.575	9.155
Totaal baten	18.158	18.604	20.225

Besteed aan doelstelling	15.281	16.273	17.531
Wervingskosten	2.153	2.646	1.503
Kosten beheer en administratie	793	769	413
Totaal lasten	18.228	19.688	19.448

Saldo van baten en lasten	-70	-1.084	777
----------------------------------	------------	---------------	------------

De baten uit particulieren in 2019 bedragen 9,2 miljoen. Dit is ruim een miljoen euro hoger dan begroot. Dit komt met name door de inkomsten uit nalatenschappen. Deze waren begroot op 2,8 miljoen euro, maar zijn uiteindelijk uitgekomen op meer dan 4,1 miljoen euro. De donaties en giften waren begroot op 5,4 miljoen euro in 2019 en dit is 5,1 miljoen euro geworden. Hiervan is ongeveer 3 miljoen euro afkomstig van vaste donateurs. Hier is de afgelopen jaren veel op ingezet door onder andere deur-tot-deur-werving en het verbeteren van de communicatie. Dit zorgt voor een stabiele en terugkerende inkomstenstroom. Doordat er in 2019 echter minder nieuwe donateurs zijn geworven dan gepland, zijn de totale inkomsten uit donaties en giften lager uitgekomen.

De baten uit bedrijven zijn 113.000 euro ten opzichte van de begroting van 5.000 euro. In 2019 zijn er een aantal grote giften ontvangen van bedrijven ten behoeve van het actieresultaat voor de uitvoering van projecten.

De baten van de Nationale Postcode Loterij zijn gelijk aan de afgelopen jaren en de begroting. De huidige overeenkomst met de Nationale Postcode Loterij loopt tot en met eind 2024.

De subsidies van overheden worden verantwoord op het moment dat de besteding plaatsvindt. Omdat de bestedingen lager zijn uitgevallen dan begroot, zijn de inkomsten ook lager. De geplande activiteiten en bestedingen zullen worden doorgeschoven naar 2020.

De baten van andere organisaties zonder winststreven in 2019 zijn 580.000 euro hoger uitgekomen dan begroot: 9,2 miljoen euro. Hiervan is een bedrag van 2,1 miljoen euro afkomstig van vermogensfondsen. Dit is gelijk aan de inkomsten in 2018. De begroting voor vermogensfondsen bedroeg 2,2 miljoen euro. Met de vermogensfondsen bestaan goede, langdurige relaties. De baten van andere organisaties zijn uitgekomen op 7,1 miljoen euro ten opzichte van de begroting van 6,3 miljoen euro. Deze inkomsten bestaan grotendeels uit actieresultaat en is hoger uitgevallen door het hogere bedrag aan toegekende premie op projecten.

De besteding aan doelstelling in 2019 is 17,5 miljoen euro en hiermee 1,3 miljoen euro hoger dan begroot. Dit komt door het hogere bedrag aan toegekende premie op projecten en een vrijval van de voorziening op projecten van ruim 300.000 euro.

De wervingskosten zijn ruim 1 miljoen euro lager uitgevallen dan begroot. De verklaring hiervoor is het lagere aantal geworven donateurs via deur-tot-deur-werving.

De kosten beheer en administratie zijn lager uitgevallen dan de begroting, omdat medewerkers relatief meer tijd hebben besteed aan de doelstelling door toename van de projectbestedingen en de groei van de Change the Game Academy.

Bestedingspercentages

% van de lasten	Doelstelling	Werkelijk 2018	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Besteed aan doelstelling	84	83,8	82,7	90,1
Wervingskosten	12	11,8	13,4	7,8
Kosten beheer en administratie	4	4,4	3,9	2,1

% van de baten	Doelstelling	Werkelijk 2018	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Wervingskosten	12	11,9	14,2	7,4

De gewenste verhouding tussen de bestedingen is in 2018 door de Raad van Toezicht vastgesteld als doelstelling voor 2023. Door de investering in deur-tot-deur-werving zou in de begroting voor 2019 de besteding aan doelstelling lager uitkomen dan deze doelstelling en de wervingskosten hoger. Er is bewust gekozen voor een tijdelijke afwijking op dit gebied. Doordat er uiteindelijk minder donateurs zijn geworven via deur-tot-deur dan gepland en door de hogere premie die is toegekend, zijn de doelstellingen in 2019 ruimschoots behaald en is 90% van de lasten besteed aan de doelstelling.

Reserves en fondsen

De omvang en het verloop van onze reserves zijn terug te vinden in de jaarrekening. Wilde Ganzen heeft in 2109 de volgende reserves.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is de dekking van risico's op korte en middellange termijn en zorgt ervoor dat Wilde Ganzen ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De continuïteitsreserve is een reserve voor doorlopende organisatiekosten. De maximale omvang van de continuïteitsreserve is 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie volgens de richtlijn Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland. De omvang van deze reserve is vastgesteld op 0,75 maal de kosten van de werkorganisatie.

Bestemmingsreserves

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de reserves is door het bestuur bepaald en is geen verplichting. Het bestuur kan deze beperking zelf opheffen. De bestemmingsreserves bestaan uit:

- bestemmingsreserve Activa Bedrijfsvoering. Dit is een reserve voor de activa benodigd voor de bedrijfsvoering. De omvang is gelijk aan de waarde van de materiële vaste activa;
- bestemmingsreserves Projecten en Eigen bijdrage Programma's. Dit is een reserve voor de toekomstige realisatie van de doelstelling. De positie is op basis van een uitgevoerde risicoanalyse vastgesteld op 50% van de begrote inkomsten voor 2020 verminderd met de reeds gevormde continuïteitsreserve. Dit is verdeeld tussen de reserve Projecten en de reserve Eigen bijdrage Programma's op basis van de bestedingen in de begroting voor 2020;
- bestemmingsreserve Nog af te wikkelen Nalatenschappen. Deze reserve is gevormd in verband met de verwerking en waardering van nalatenschappen met vruchtgebruik. De omvang van deze reserve is gelijk aan de waardering van de betreffende nalatenschappen.

Beleggingsbeleid

Het vermogen van Wilde Ganzen wordt op niet-risicovolle wijze beheerd. De doelstelling van het beleggingsbeleid is verantwoord vermogensbeheer gericht op vermogensbehoud. De beleggingshorizon is middellang tot lang, dat wil zeggen langer dan vijf jaar. Voor de beleggingsportefeuille geldt dat het maximale belang in zakelijke waarden 45% is. Het belang in vastrentende waarden is minimaal 30% en maximaal 85%. Minimaal 30% van de vastrentende waarden zal bestaan uit beleggingen in staatsleningen of leningen met een expliciete garantie van een overheid met een minimale rating van AA- of Aa3. Er mag alleen belegd worden in obligatieleningen met een rating van minimaal BBB- of Baa3.

Bij de keuze van de beleggingen wordt niet uitsluitend gekeken naar financiële criteria, maar ook naar niet-financiële uitgangspunten. Respect voor mensen en aarde is daarbij voor ons belangrijk. Wij volgen daarbij de richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen en de Global Compact Criteria.

De directie is verantwoordelijk voor het beleggingsbeleid. De uitvoering is gedelegeerd aan twee vermogensbeheerders. Het mandaat van de beheerder is vastgelegd in een beleggingsstatuut. Dit statuut en de selectie van de vermogensbeheerders worden goedgekeurd door de Raad van Toezicht. De auditcommissie, bestaande uit leden van de Raad van Toezicht, is verantwoordelijk voor het toezicht op de uitvoering van het beleggingsbeleid. De vermogensbeheerders leveren minimaal ieder kwartaal een rapportage aan en minimaal twee keer per jaar wordt er met de vermogensbeheerders overlegd. De auditcommissie wordt in de gelegenheid gesteld om, indien gewenst, hierbij aanwezig te zijn. Minimaal een keer per jaar wordt het resultaat en de samenstelling van de beleggingsportefeuille met de auditcommissie besproken aan de hand van de rapportages van de vermogensbeheerders.

De resultaten over de spaar- en beleggingsvormen zijn terug te lezen in [bijlage 6](#).

Onze missie, visie en strategie

Wie we zijn en wat we willen bereiken

Armoede is de grootste vijand van vooruitgang en geluk. Het verlamt initiatief. Het ondermijnt relaties. Het negeert talent. Het ontnemt trots en vervult met schaamte. Miljoenen moedige, sterke en hardwerkende mensen worden tegengehouden door armoede. Ze geven het beste wat ze hebben. Maar armoede zet ze op achterstand. Elke dag opnieuw. Armoede is een veelomvattende en hardnekkige vijand. Maar niet onverslaanbaar.

Want hoewel de ongelijkheid tussen arm en rijk in de wereld nog toeneemt, groeit het besef dat het anders moet. Er is een brede beweging van mensen die niet hopen op verandering van bovenaf, maar de verandering zelf in gang zetten - van onderop. Mensen in arme, in opkomende én in rijke landen. Ondernemers voor een betere wereld. Aanpakkers met een ideaal. Ze zien een oplossing voor een probleem en gaan aan het werk. Met een klein, slim project zorgen ze voor cruciale vooruitgang: verbeteringen die ook andere positieve ontwikkelingen op gang brengen op buurt- en dorpsniveau. Dat motiveert, verbindt, geeft zelfvertrouwen en maakt mensen trots en verantwoordelijk.

Wilde Ganzen is al meer dan zestig jaar onderdeel van deze beweging. Onze missie is overal ter wereld deze 'aanpakkers' met elkaar in contact te brengen. Wij vermenigvuldigen de impact van hun werk met onze kennis, een sterk netwerk en een financiële bijdrage. Wij zien armoede bestrijden niet als iets stoppen of tegenhouden, maar als iets op gang brengen, de ruimte geven, tot leven wekken. Armoede bestrijden is rijkdom ontketenen. De rijkdom aan mogelijkheden van mensen die zich op eigen kracht ontwikkelen. Voorwaarden creëren waarop mensen tot hun recht komen. Niets voelt relevanter en geeft meer voldoening dan op deze manier actief bijdragen aan vooruitgang en geluk.

Onze visie

Een wereld waarin mensen die in armoede leven op eigen kracht hun situatie en hun toekomst verbeteren.

Onze missie

Wilde Ganzen bestrijdt armoede wereldwijd. Door middel van een financiële bijdrage, kennis en expertise stimuleren wij projecten en sociale ondernemingen die voortkomen uit gezamenlijk initiatief van bevlogen Nederlanders en mensen die in armoede leven. De projecten en ondernemingen zijn kleinschalig en leveren zichtbare resultaten op. Ook versterken we de kracht van mensen die in arme omstandigheden leven om in eigen land fondsen en middelen te mobiliseren. Voor een directe én een structurele verbetering van hun situatie en een kansrijke toekomst.

Meerjarenbeleidsplan 2019 - 2021

Het belangrijkste doel van Wilde Ganzen is dat door ons werk mensen in armoede meer zelfredzaam worden in hun basisbehoeften en dat hun organisaties minder afhankelijk worden van buitenlandse steun.

We hebben ons strategisch doel uitgewerkt in zes concrete doelen:

Doel	Verantwoordelijkheid	Beoogd resultaat
1. Mensen in armoede zijn meer zelfredzaam in hun basisbehoeften	Afdeling Projecten Zie pagina 17	In 2021 kan 60% van de afgeronde projecten zelfstandig worden voortgezet. Nu is dat 55%.
2. Lokale partnerorganisaties zijn minder afhankelijk van buitenlandse steun	Afdeling Programma's Zie pagina 29	In 2021 is het aantal LPO's dat lokaal fondsen werft met 30% toegenomen t.o.v. de 310 getrainde organisaties in 2018.
3. Toonaangevend support	Afdeling Projecten Zie pagina 17	In 2021 is het aantal POI's dat tevreden is over onze dienstverlening toegenomen met 10% t.o.v. de 50% in 2019.
4. Toonaangevend bij donateurs	Afdeling Marketing Zie pagina 45	Groeiende en gespreide inkomstenstroom.
5. Toonaangevend bij het Nederlandse publiek	Afdeling Marketing Zie pagina 45	In 2021 is de naamsbekendheid van Wilde Ganzen gestegen van 45% (eind 2018) naar 50%.
6. Toonaangevend in ontwikkelingslanden bij mensen werkzaam in de NGO-sector en onze Lokale Partnerorganisaties.	Afdeling Programma's Zie pagina 29	De tevredenheid van gebruikers van de online trainingen is in 2021 minimaal vier sterren (op een schaal van vijf). In 2019 was dit 4,5.

Doelen in 2019

De doelen van onze organisatie zijn gericht op het behalen van de strategische doelen uit het meerjarenbeleidsplan 2019 - 2021. In de afzonderlijke hoofdstukken Projecten, Programma's en Organisatie laten we zien welke acties zijn uitgevoerd en welke resultaten zijn behaald.

In 2019 hebben we ons daarbij meer gefocust op het uiteindelijke resultaat dat we bereiken bij mensen die in armoede leven. Samen met aanpakkers in Nederland en wereldwijd werken we toe naar zelfredzaamheid, zodat steeds meer mensen blijvend gebruik kunnen maken van de voorzieningen die gerealiseerd zijn met de projecten die wij steunen.

Omdat we het cruciaal vinden dat niet alleen mensen, maar ook lokale organisaties zelfredzaam worden, hebben we in 2019 deze organisaties nadrukkelijker geholpen op weg naar onafhankelijkheid van buitenlandse hulp. Dit hebben we gedaan door samen met Nationale Partnerorganisaties trainingen en coaching te geven over lokale fondsenwerving en het beïnvloeden van de lokale overheid.

Verbeteringen in de organisatie

Wilde Ganzen wil de komende jaren aanzienlijk meer naar buiten gericht werken, in nauwe samenwerking met onze partners. We zijn gestart met het leveren van meer maatwerk aan POI, we komen meer in beeld bij het publiek en we onderzoeken hoe we jongere doelgroepen kunnen bereiken.

Daarnaast zijn we begin 2020 verhuisd, naar huisvesting die beter past bij onze behoeften. We hebben geïnvesteerd in ICT-coördinatie en hebben processen verbeterd gericht op inkoop, financiën en monitoring.

Belangrijke risico's

Verschillende risico's kunnen er voor zorgen dat we onze doelstellingen niet halen. Jaarlijks analyseren we deze risico's en nemen we maatregelen om ze te verkleinen.

De belangrijkste risico's voor Wilde Ganzen op een rijtje:

Risico

Maatregelen

Projectdoelstellingen worden niet gerealiseerd.

- Zorgvuldige aanvraagprocedure.
- Toonaangevende support blijven verbeteren.
- Bij grote twijfel tijdens het project inzet lokale consultant.

Fraude of ernstige misdragingen binnen het project.

- We hebben een fraudebeleid en -register.
- Geld wordt veelal in delen overgemaakt.
- Bij vermoedens van fraude wordt betaling direct gestopt en starten we een onderzoek.

Te weinig kwalitatief goede projectaanvragen.

- Wervingsactiviteiten zijn dit jaar geïntensiveerd.
- We werken meer klantgericht.
- Invoering klankbordgroep.

Lokale partners kunnen hun werk minder goed uitvoeren doordat zij te maken krijgen met beperkingen vanuit de overheid; wereldwijde trend van shrinking civic space.

- Zorgvuldige selectieprocedure van nationale partners.
- Contracten waarin verwachtingen worden vastgelegd.
- Wederzijdse bezoeken en bijeenkomsten.
- Capaciteitsversterking LPO's om hun overheid aan te spreken.

Datalek, server wordt gehackt, verlies laptop of andere gegevensdragers, e-mail wordt naar verkeerde persoon verstuurd.

- Securityprotocol ingevoerd.
- Dagelijkse backup van de server.
- Informatievoorziening met betrekking tot AVG richting medewerkers.

Tegenvallende inkomsten en uitgaven.

- Financieel dashboard.
- Continuïteitsreserve.
- Verplichtingenadministratie.
- Ontwikkelen van meerjaren marketing- en fondsenwervingsstrategie.
- Testen en implementeren van methodes voor fondsenwerving.
- Investeren in face-to-face werving.

Negatieve publiciteit, bijvoorbeeld over ernstige fraude/misstanden/fouten in een project, de hoogte van kosten werkorganisatie, gedragingen van medewerkers of externe wervers.

- We volgen de CBF Erkenningsregeling.
- We volgen de Regeling Beloning Directeuren van Goede Doelen.
- Integriteitsbeleid.
- Gedragscode.
- Klokkenluidersregeling.

/ Monitoring en evaluatie

Wij willen graag een lerende organisatie zijn en vinden het belangrijk om te focussen op de resultaten van ons werk. We kijken op basis van inhoudelijke en financiële eindrapportages hoe projecten zijn verlopen en wat de uitkomsten zijn. Geleerde lessen worden geregistreerd, zodat kennis niet verloren gaat.

Dit jaar zijn verschillende administratieve processen volledig gedigitaliseerd. Dit heeft geleid tot transparantere bedrijfsprocessen, een betere risicobeheersing en meer betrouwbare informatie. Verder zijn we begonnen met het digitaliseren van het administratieve proces van contractregistratie, waardoor er een totaaloverzicht ontstaat van financiële verplichtingen, contracten en facturen.

Doordat we jaarlijks een groot aantal kleinschalige projecten steunen, is het moeilijk om de impact van elk project afzonderlijk te meten. Dit ondervangen we door wetenschappelijk onderzoek naar een reeks van projecten te laten uitvoeren door de Radboud Universiteit Nijmegen. Meer hierover leest u op [pagina 23](#).

Voor het evalueren van trainingen binnen Change the Game Academy werken wij samen met de Britse organisatie INTRAC. Meer hierover leest u op [pagina 36](#).

/ Fraude

In 2019 zijn acht meldingen gedaan van een vermoeden van fraude. Bij twee zaken loopt nader onderzoek. De andere zes zaken konden na kort onderzoek gesloten worden om de volgende redenen:

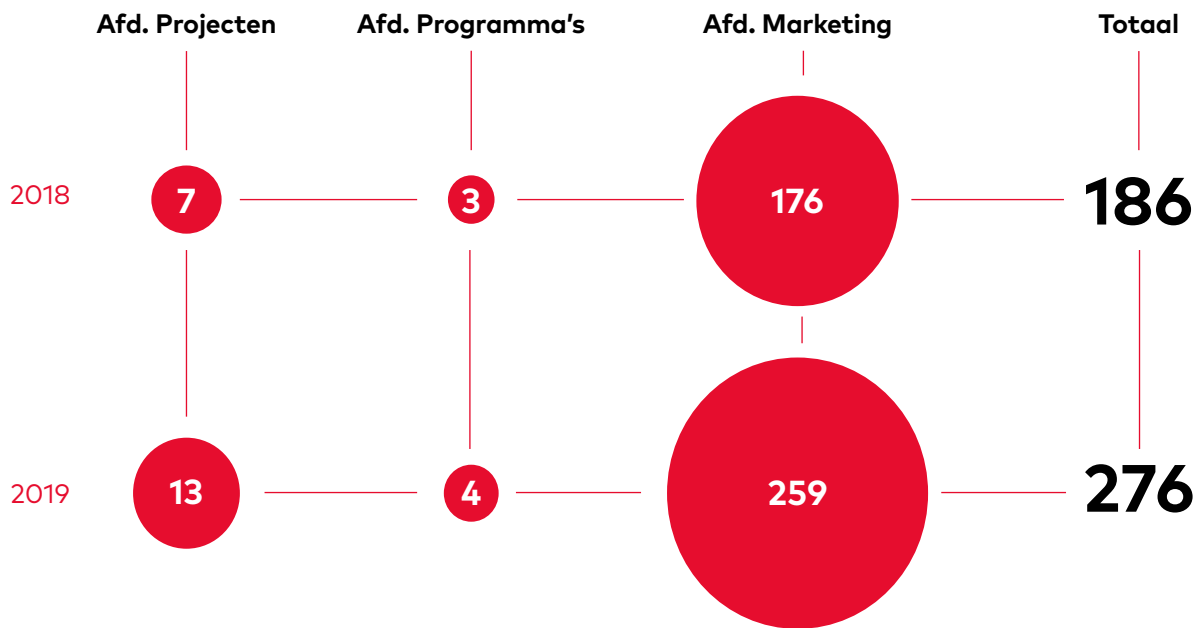
- er bleek niet gefraudeerd te zijn met het gedoneerde geld;
- in het project land was er al goede opvolging aan gegeven;
- door een gevaarlijke context bleek geen nader onderzoek mogelijk te zijn.

In 2019 heeft Wilde Ganzen een aantal stappen gezet om de risico's van fraude te verminderen:

- er is een maximum gesteld aan het bedrag per overboeking naar een Lokale Partnerorganisatie. Een volgende uitbetaling kan alleen plaatsvinden bij een toereikende tussenrapportage;
- door een intensievere controle na uitvoering van een project kan fraude beter gesignaleerd worden, waardoor ook toekomstige samenwerking met deze partners kan worden stopgezet.

Daarnaast heeft Wilde Ganzen aandacht gehad voor het leren van fraudezaken. Op de Wilde Ganzen-Partindag in september was er een workshop gericht op het creëren van een goede balans van controle en vertrouwen. En wij hebben meerdere keren het proces aangescherpt en verbeteringen doorgevoerd aan de hand van feedback van projectpartners en projectadviseurs.

Klachten

Oorzaak klachten bij Marketing

De meeste klachten werden geregistreerd naar aanleiding van de straat- en deurwerving. Het aantal van 259 moet echter gezien worden in relatie tot het aantal gesprekken dat is gevoerd. Dat waren er in 2019 ruim 217.000. Uit die gesprekken kwamen ruim 8.000 donateurs. Gerelateerd aan het aantal gesprekken was het percentage klachten 0,12% en gerelateerd aan het aantal geworven donateurs was dit 3%. Niet alle wervers zijn even zorgvuldig in hun aanpak om iemand over te halen donateur te worden, en we zijn veel in contact met de bureau's om de kwaliteit te verhogen. Bij deze vorm van werving zijn klachten echter niet helemaal te vermijden.

✓ Oplossing

- continue terugkoppeling naar wervingsbureaus van elke klacht;
- we geven trainingen en presentaties op locatie aan wervers;
- we starten in 2020 met een pilot: verificatie calls worden door een ander callcenter gedaan. Dagelijks krijgen wij en het wervingsbureau feedback over de gesprekken.

Oorzaak klachten bij Projecten en Programma's

We ontvingen verschillende type klachten: over contracten, financiering en beleid.

✓ Oplossing

- klachten worden regelmatig besproken in werkoverleggen;
- elke klacht wordt opgepakt en met de betreffende POI, LPO of NPO besproken;
- bewustwording medewerkers blijft aandachtspunt;
- medewerkers worden gestimuleerd elke klacht te registreren, zodat we intern klachten herkennen en ervan kunnen leren.

A woman in a red and white patterned shirt and a blue skirt is bent over in a field, using a wooden stick to work the soil around young green plants. The field is filled with rows of these small plants, and several trees are visible in the background under a bright sky.

Projecten

De afdeling Projecten geeft advies en coaching aan Particuliere Ontwikkelingsinitiatieven. Daarnaast monitoren medewerkers alle goedgekeurde projecten en worden de resultaten geëvalueerd.

Werkwijze in 2019

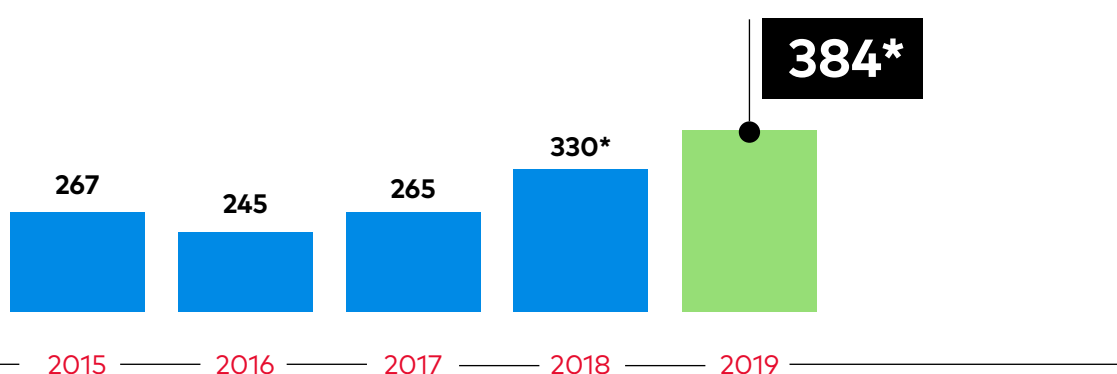
In 2019 lag de focus vooral op het leveren van een kwaliteitsvolle bijdrage aan de projectvoorstellen van Particuliere Ontwikkelingsinitiatieven en hun lokale partners in ontwikkelingslanden. In de samenwerking met POI en LPO hebben we stappen gezet om onze dienstverlening en onze adviezen te verbeteren. We streven ernaar dat mensen die in armoede leven meer zelfredzaam worden en dat projecten zonder buitenlandse hulp kunnen worden voortgezet.

Bij de projecten die wij steunen hebben we speciale aandacht voor kinderen en mensen met een beperking. Zo is er in 2019 nieuw beleid ontwikkeld voor de opvang van kinderen in internaten en in tehuizen. Wilde Ganzen vindt het belangrijk dat kinderen zoveel mogelijk in een gezinssituatie opgroeien en niet in een instituut. Wij ondersteunen organisaties die de overstap willen maken van opvang van kinderen in een weeshuis of internaat naar kleinschalige opvang.

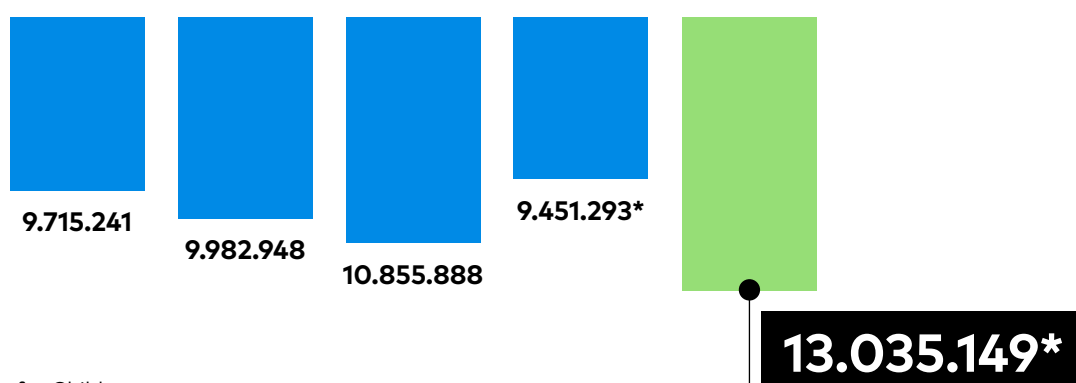
Aantal goedgekeurde projecten

In 2019 hebben we 280 projecten goedgekeurd met een totale projectbegroting van ruim 12,5 miljoen euro. Daarnaast heeft Wilde Ganzen premie betaald over 104 projecten binnen het Action for Children-programma. Dit programma wordt uitgevoerd door onze Nationale Partnerorganisaties. In totaal hebben we 384 projecten gesteund.

Aantal goedgekeurde projecten

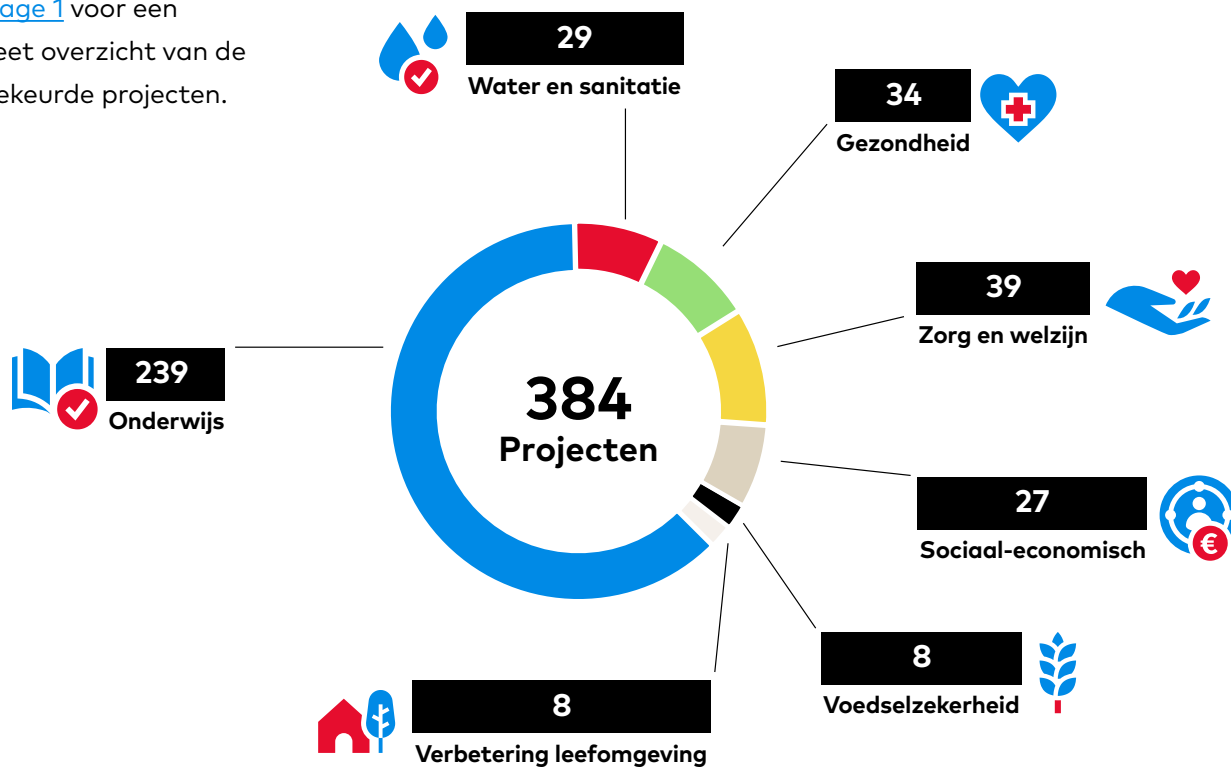
Totale begroting in euro's

*Inclusief projecten Action for Children

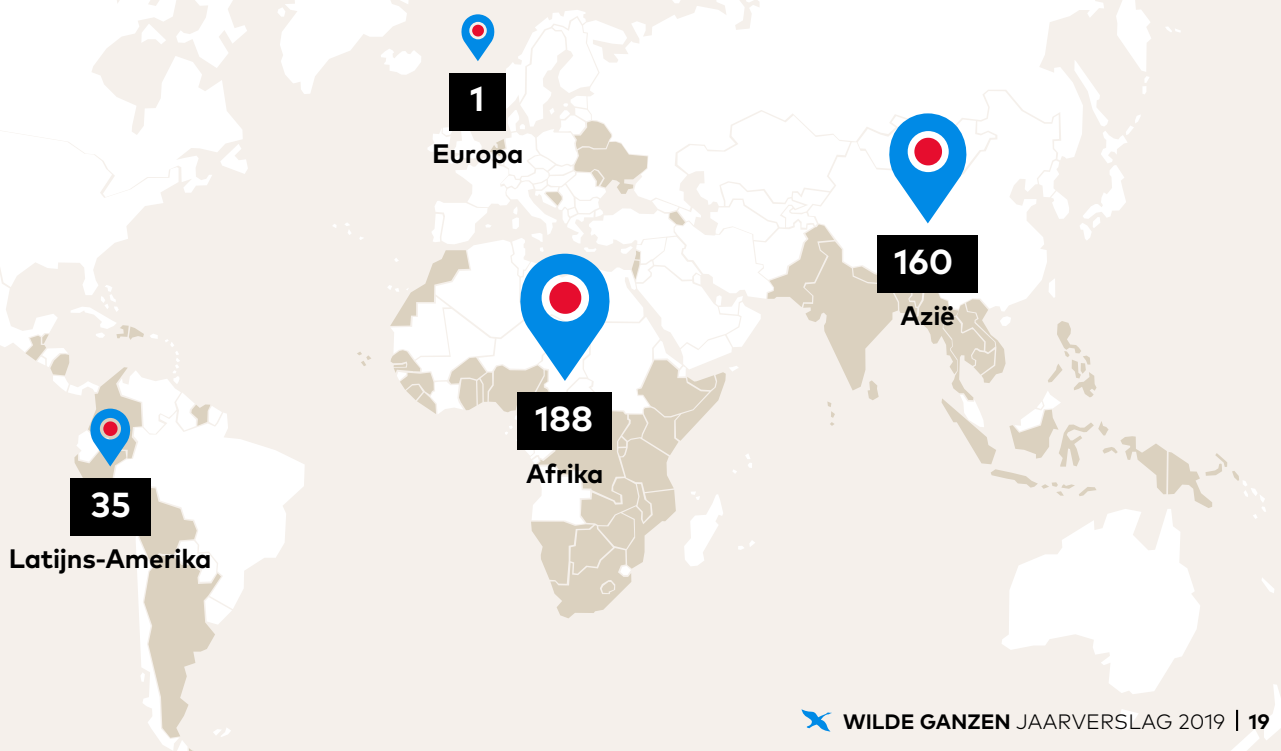
Goedgekeurde projecten per sector

Zie [Bijlage 1](#) voor een compleet overzicht van de goedgekeurde projecten.

Landenoverzicht

In 2019 steunden we projecten in 57 landen, aangemeld via Nederlandse particuliere ontwikkelingsinitiatieven, lokale en nationale partnerorganisaties.

Doelen in 2019

De afdeling Projecten heeft in het kader van het strategisch meerjarenbeleidsplan 2019-2021 de volgende doelen:

1. Mensen in armoede zijn meer zelfredzaam in hun basisbehoeften

We willen dat meer mensen in armoede blijvend gebruik maken van de basisvoorzieningen die gerealiseerd zijn door de projecten die wij steunen. Dit willen we stimuleren door de focus te leggen op lokaal eigenaarschap van de basisvoorziening. Om dit te kunnen meten, hebben we in 2019 een nulmeting opgesteld die in 2020 ingezet gaat worden. Op basis daarvan worden onze ambities voor 2021 op papier gezet.

Daarnaast willen we het percentage afgeronde projecten waarvan de partnerorganisatie aangeeft dat het project zelfstandig kan worden voortgezet (zonder buitenlandse hulp) verhogen tot 60% in 2021. Om dit te bereiken trainen we met behulp van Change the Game Academy lokale partnerorganisaties hoe ze de basisvoorziening in stand kunnen houden zonder buitenlands management en zonder buitenlandse financiering.

In 2019 hebben we een nulmeting gedaan om te zien hoeveel projecten nu al zelfstandig kunnen worden voortgezet. Deze meting was op basis van de laatste vier maanden van het jaar, waardoor er nog te weinig projecten gemeten zijn om een goede trendanalyse te kunnen maken. Het lijkt er echter wel op dat het percentage van 60% realistisch en haalbaar is.

Geplande acties in 2019

Resultaat

Ontwikkelen van een zelfredzaamheidsscan voor projectaanvragen

In 2019 is een partnership tool ontwikkeld en getest. De tool wordt begin 2020 in gebruik genomen.

Beoordelingsproces voor projectaanvragen klantgericht aanpassen inclusief bijbehorende formulieren

Er is onderzoek gedaan naar wat er nodig is aan processen en systemen voor lange-termijn-samenwerkingen. Dit wordt begin 2020 uitgewerkt naar concrete verbeterpunten. Daarnaast zijn door de afdeling verbeterpunten geïdentificeerd. Deze zullen in het eerste kwartaal van 2020 worden doorgevoerd.

Competenties van medewerkers op dit terrein ontwikkelen indien nodig

Verschillende collega's hebben in 2019 een opleiding gevolgd.

Aspect van zelfredzaamheid integreren in de evaluatie van projecten

In augustus is een begin gemaakt met het meten van de zelfredzaamheid van LPO's.

Implementeren van aangepaste werkwijze

De nadruk verschuift van projectgericht naar meer relatiegericht werken, met speciale aandacht voor financiële verzelfstandiging en lokaal eigenaarschap. Er zijn vijf kennissessies gehouden en de afdeling is bezig met het uitwerken van praktisch toepasbare tools om toonaangevend te adviseren en eenduidige besluiten te nemen.

(Financieel) steunen benodigde capaciteitsopbouw voor instandhouding basisvoorziening

Van de 280 goedgekeurde projecten in 2019 zijn er in totaal 59 projecten waarbij sprake is van een deel capaciteitsopbouw. Dat is 21%.

Bij de 104 goedgekeurde projecten van Action for Children is altijd sprake van capaciteitsopbouw.

Aanzet maken voor Theory of Change (organisatiebreed)

Door te werken vanuit theorie naar praktijk bouwen we geleidelijk aan de Theory of Change.

Ontwikkelen van een methode om periodiek resultaten te meten

Er is voor het eerst gewerkt met een nieuw dashboard.

Ontwikkelen van een pilot met verdubbeling van premie op project POI

Begin dit jaar bleek dat de verdubbeling van het actieresultaat van POI financieel niet haalbaar is. Om die reden is er geen pilot gestart.

2. Toonaangevend support

Wilde Ganzen wil toonaangevend zijn bij POI's. Om dit inzichtelijk te maken, willen we dat Wilde Ganzen door meer Particuliere Ontwikkelingsinitiatieven aanbevolen wordt aan anderen. Om dat te bereiken willen we de tevredenheid onder POI verhogen door deskundige advisering en klantgerichte dienstverlening.

In 2019 hebben we een klanttevredenheidsonderzoek gehouden onder POI's. De resultaten worden nog verwerkt en in het voorjaar gepresenteerd. De uitkomsten fungeren als nulmeting om verbetering van de klanttevredenheid in de komende jaren te meten. Ons doel is dat in 2021 10% meer POI's ons aanbevelen ten opzichte van 2019.

Geplande acties in 2019

Resultaat

Ontwikkelen systeem voor continue klanttevredenheidsmeting

Eind 2019 is een klanttevredenheidsonderzoek gehouden onder POI's. 500 organisaties deden mee. De resultaten worden in het eerste kwartaal van 2020 gepresenteerd.

Betrekken POI's bij ontwikkeling beleid en werkwijze, onder andere middels een klankbordgroep

In 2019 is er twee keer een bijeenkomst georganiseerd met POI's. De eerste bijeenkomst was gericht op het inventariseren van de wensen. Er wordt gewerkt aan een aantal verbeterpunten die hieruit naar voren kwamen. De tweede sessie was gericht op onze dienstverlening. Deze feedback wordt begin 2020 omgezet in verbeterpunten.

Actualiseren themabeleid in samenwerking met kennisinstututen

Dit jaar is het kinderbeleid uitgewerkt. Andere thema's worden in 2020 opgepakt.

Aanpassen voorwaarden, processen en systeem in samenspraak met POI

Er is onderzoek gedaan naar wat er nodig is aan processen en systemen voor lange-termijn-samenwerkingen. Ook zijn er twee bijeenkomsten met POI's georganiseerd. Begin 2020 volgt de uitwerking.

Benodigde expertise en competenties verder ontwikkelen en professionele autonomie vergroten

Verschillende collega's hebben in 2019 een opleiding gevolgd.

Multidisciplinair regioplan voor integrale dienstverlening in geselecteerde landen

De afdelingen Projecten en Programma's hebben samengewerkt aan het opstellen van een activiteitenplan voor 2019.

Samenwerking met andere organisaties

Radboud Universiteit I

Ons doel om mensen die in armoede leven meer zelfredzaam te maken en te zorgen dat projecten zelfstandig kunnen worden voortgezet, vereist een focus op de organisaties van mensen die in armoede leven, in plaats van projecten. Dr. Sara Kinsbergen van de afdeling Antropologie en Ontwikkelingsstudies van de Radboud Universiteit in Nijmegen adviseert Wilde Ganzen bij het verleggen van die focus.

Met behulp van vijf kennisbijeenkomsten is in kaart gebracht waar het beleid en de werkwijze van Wilde Ganzen aanpassingen vereisen om de strategie in de praktijk te brengen. Als onderdeel daarvan werd een programma ontwikkeld dat ons helpt om partnerschappen aan te gaan die nauwer aansluiten bij de doelstellingen van Wilde Ganzen. In 2020 gaat dit traject verder met trainingen voor medewerkers en het aanpassen van ons CRM-systeem en onze website, zodat partners meer centraal komen te staan in plaats van projecten.

Radboud Universiteit II

Wilde Ganzen ondersteunt een driejarig wetenschappelijk onderzoek naar Particuliere Ontwikkelingsinitiatieven in Nederland. Met de inzichten uit dit onderzoek willen we onze eigen werkwijze beter laten aansluiten bij onze doelstelling om 'toonaangevende support aan POI en hun lokale partners te verlenen'. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door Dr. Sara Kinsbergen van de Radboud Universiteit in Nijmegen. In het najaar van 2020 worden de resultaten gepubliceerd.

Meer lezen over dit onderzoek?
Ga naar www.unfold-pdis.com.

Partin

Partin is de overkoepelende organisatie die de belangen behartigt van kleine organisaties die zich bezighouden met ontwikkelingssamenwerking. Het werkveld van Partin sluit goed aan bij dat van Wilde Ganzen. Dat is ook de reden dat we de samenwerking in 2019 verder hebben uitgebouwd. Samen willen we POI sterker en zichtbaarder maken.

Op 28 september hebben we een succesvolle Wilde Ganzen-Partindag georganiseerd in Nijkerk. Hier waren 280 vertegenwoordigers van POI's bij aanwezig. Begin 2020 verhuist het kantoor van Partin naar het nieuwe onderkomen van Wilde Ganzen. We onderzoeken hoe Partin met geld van Wilde Ganzen kleine projecten van minder dan 6.000 euro kan financieren. De uitwerking hiervan volgt in 2020.

Europees netwerk

Samen met partners uit Frankrijk, België, het Verenigd Koninkrijk en Nederland organiseerde Wilde Ganzen dit jaar een conferentie over het particulier initiatief in Europa. Het was voor de tweede keer dat organisaties die werken met particuliere ontwikkelingsinitiatieven uit Europa samen kwamen en de mogelijkheden voor samenwerking verkenden. Als resultaat van de conferentie ontstond er een werkgroep die concrete samenwerkingsmogelijkheden verder uitwerkt. Organisaties uit België, Nederland, Denemarken, Frankrijk en Wales zijn hierbij aangehaakt. Een netwerk wat we de komende tijd verder gaan uitbreiden met andere Europese landen om onderling meer synergie, informatie en kennisuitwisseling tot stand te brengen.

Better Care Network Netherlands

Wilde Ganzen is lid van de stuurgroep van Better Care Network Netherlands (BCNN), dat als doel heeft de hulp aan kinderen zonder adequate ouderlijke zorg in ontwikkelingslanden te verbeteren en kennis en ervaring hierover met andere organisaties te delen.

Op de Wilde Ganzen-Partindag heeft een groot aantal organisaties een belofte ondertekend waarin ze verklaren dat een gezin dé plek is voor een kind om op te groeien. Zij riepen andere ngo's, bedrijven, kerken en scholen op te investeren in familiegerichte zorg. De opvang van kinderen in weeshuizen hoort daar niet bij.

Op 1 november werd de BCN Netwerkdag gehouden. Deze stond in het thema van tien jaar VN Richtlijnen voor alternatieve zorg. Namens Wilde Ganzen leverden Rajendra Meher, onze adviseur uit India, en Johanne van Dijk een bijdrage aan het programma.

Het beleid voor projecten met kinderen is uitgebreid met een notitie gericht op kinderen in internaten. Het door Wilde Ganzen ontwikkelde kinderbeleid over dit onderwerp is door de stuurgroep overgenomen en wordt gebruikt als inspiratie voor andere organisaties in de sector om ook hún beleid te verbeteren.

Dutch Coalition on Disability and Development

Wilde Ganzen is actief lid van de Dutch Coalition on Disability and Development (DCDD), een platform van organisaties en individuen dat zich bezighoudt

met lobby, pleitbezorging en kennisdeling ten behoeve van inclusie van mensen met een beperking in ontwikkelingslanden. Via DCDD delen we kennis en ervaring met elkaar om er voor te zorgen dat mensen met een beperking optimaal deel kunnen nemen aan de maatschappij.

In 2019 hebben twee partners van Wilde Ganzen (stichting Niketan en de Friendship Foundation) het initiatief genomen om een platform op te richten van POI's in Nederland die zich bezighouden met projecten gericht op mensen met een beperking in lage- en middeninkomenslanden. Wilde Ganzen faciliteert drie bijeenkomsten om kennis te delen. De eerste werd in oktober gehouden.

Netherlands Water Partnership

Sinds een jaar is Wilde Ganzen lid van Netherlands Water Partnership (NWP). Deze organisatie ondersteunt de watersector bij internationale waterprojecten. De expertise van NWP gebruiken we bij de beoordeling van projecten op het gebied van water. Onze kennis delen we vervolgens weer met de POI's waar we mee samenwerken.

Nacht van de Fooi

Nacht van de Fooi is een jaarlijks terugkerend initiatief van studenten in elf steden. In 2019 maakten zij afspraken met ruim 250 horecagelegenheden in Nederland om hun fooi voor een nacht te doneren aan projecten die door Wilde Ganzen zijn geselecteerd. Wij verdubbelen het opgehaalde bedrag, waardoor vier projecten volledig gefinancierd konden worden.

Project in Zimbabwe

Eindelijk schoon drinkwater!

5.000 inwoners van het dorp Hotel Village en vier andere dorpen in Zimbabwe kregen een waterpomp in hun buurt. Nooit meer hoeft Catherine met een schaal tje water uit een gat in de grond te scheppen. Ze hoeft ook niet meer vier kilometer terug naar huis te lopen met twintig liter water in een emmer op haar hoofd en hout te sprokkelen om het vieze water te koken.

Dit is een project van Mpilo Foundation en de Nyamakate Secondary School.

Project in Oeganda

Betere gezondheid = betere rapportcijfers

In Oeganda is met steun van Wilde Ganzen een moestuin aangelegd bij een basisschool. "De schoolmaaltijd is zoveel gezonder geworden", vertelt Benson Kioko Nzyoka, een van de ouders. "De kinderen krijgen nu verse groente en je ziet niet alleen hun gezondheid verbeteren, maar ook hun rapportcijfers."

Dit is een project van stichting Educational Project Food Village en de Mama Kevina Comprehensive Secondary School.

Project in Nicaragua

Koffieboerin Isabel staat haar mannetje

De koffieplanten van Isabel Gómez Sánchez in Nicaragua hadden last van roya, oftewel koffieroest. De halve oogst ging er door verloren. Ze trok aan de bel: er moesten nieuwe koffieplanten komen en daar had ze geen geld voor. De Unie van Landbouw- en Veeteeltcoöperaties schoot te hulp. Met onze steun kreeg ze krediet voor nieuwe planten en training om de grond beter te kunnen bewerken. Haar oogst is een stuk hoger en bovendien kreeg haar koffie het Fairtrade label.

Dit is een project van Stedenband Tilburg-Matagalpa en UCA San Ramón.

Project in Kenia

Ruime voldoende voor school in Kenia

De Masinga Boys High School in Kenia komt van ver. De school zat in financiële problemen en het onderwijsniveau was laag. Maar dat was toen. Met steun van KCDF, onze Nationale Partnerorganisatie in Kenia, is het de school gelukt de resultaten flink te verbeteren. De school wordt nu zelfs uitgebreid. De helft van het benodigde budget heeft de schoolleiding in eigen regio opgehaald, de andere helft betaalt KCDF via ons programma Action for Children.

Programma's

De afdeling Programma's ondersteunt de doelstellingen van Wilde Ganzen door het uitvoeren van twee programma's: Change the Game Academy en Frame, Voice, Report!

Programma

Change the Game Academy

Twee van de belangrijkste doelen van Wilde Ganzen zijn om mensen die in armoede leven meer zelfredzaam te maken en lokale partnerorganisaties minder afhankelijk te maken van buitenlandse steun. Change the Game Academy ondersteunt hierin door het aanbieden van trainingen en coaching.

The logo for Change the Game Academy is contained within a white circle. It features the words "CHANGE THE GAME" in a bold, sans-serif font, with "CHANGE" in red, "THE" in blue, and "GAME" in green. Below this, the word "ACADEMY" is written in a smaller, grey, sans-serif font. A stylized blue and green graphic element is positioned behind the text.

CHANGE
THE GAME
ACADEMY

De twee belangrijkste trainingen van Change the Game Academy zijn:

1. Lokale fondsenwerving

Hier leren deelnemers hoe ze in eigen land geld in kunnen zamelen.

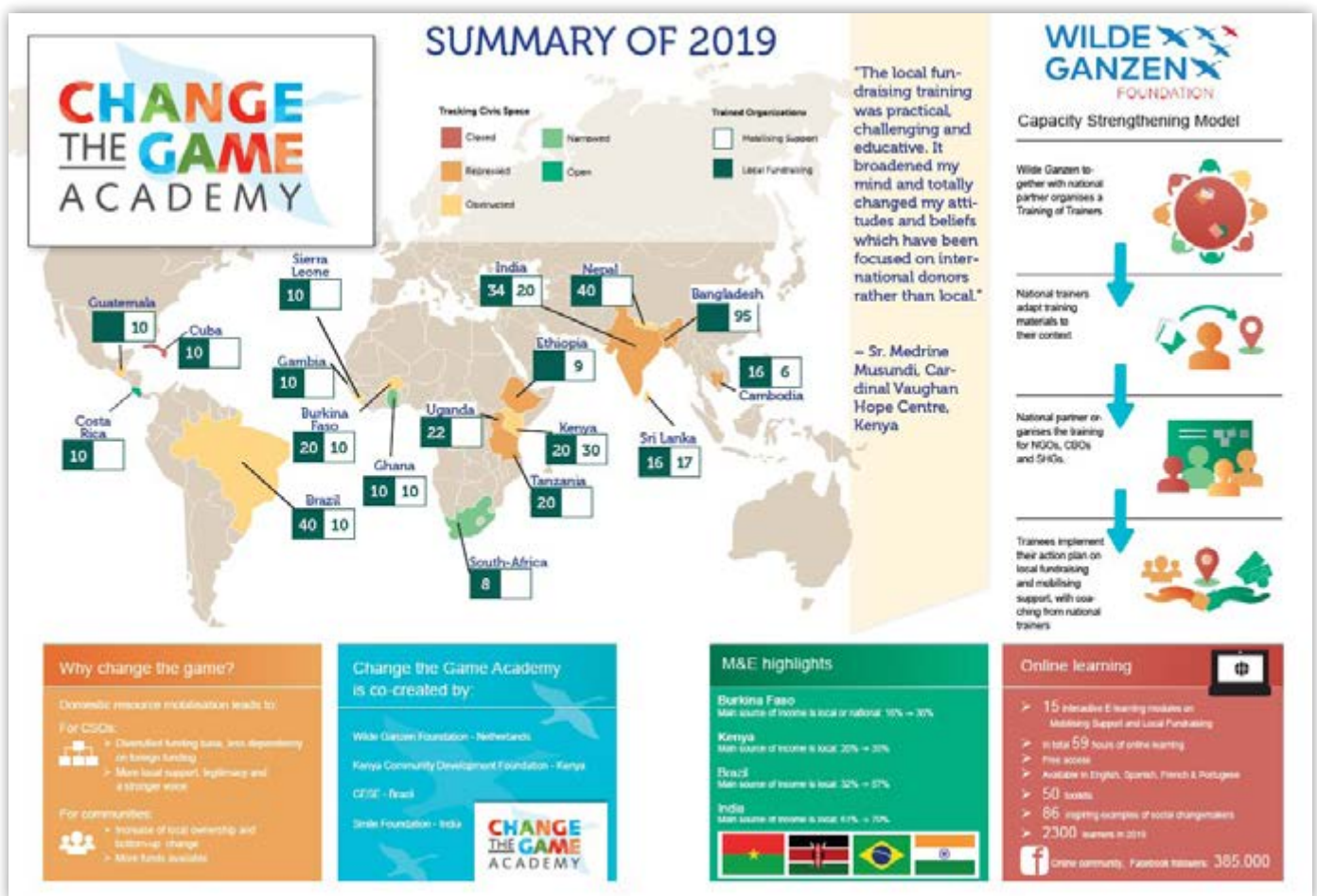
2. Mobilising support

Hier leren deelnemers hoe ze in eigen land op kunnen komen voor hun rechten.

De vijftien landen waar Change the Game Academy actief is, zijn:

Bangladesh, Brazilië, Burkina Faso, Cambodja, Ethiopië, Gambia, Ghana, India, Kenia, Nepal, Oeganda, Sierra Leone, Sri Lanka, Tanzania en Zuid-Afrika. Daarnaast zijn in 2019 ook trainingen gegeven door onze partners in Costa Rica, Cuba, Gambia, Guatemala en Sierra Leone.

Een overzicht van de Nationale Partnerorganisaties waar wij in bovenstaande landen mee samenwerken is te vinden in [Bijlage 2](#).

Werkwijze in 2019

Na jarenlang investeren in het cursusaanbod van Change the Game Academy, het uitvoeren van trainingen en het geven van coaching, zijn we nu bij een volgende fase aangekomen: het verder uitwerken van het businessmodel en alles wat daar bij komt kijken. Er zijn de afgelopen jaren veel trainingen opgezet, welke door bijna 1300 organisaties werden gevolgd. Daar gaan we mee door, maar de focus komt vooral te liggen op het uitbouwen van de naamsbekendheid en de marketing. Daarmee willen we internationale ngo's en organisaties overhalen om er net als ons in te investeren om ook hun partners meer onafhankelijk te maken van buitenlandse hulp. Zij kunnen daarbij, tegen betaling, gebruik maken van de unieke cursussen die wij met onze Nationale Partnerorganisaties ontwikkeld, getest en met succes uitgevoerd hebben.

In mei hebben we hierover gesproken met onze Nationale Partnerorganisaties tijdens een bijeenkomst in Nederland. Daarnaast organiseerden we in Nairobi en Accra consultatiesessies met onze partners, ter voorbereiding op een nieuwe subsidieaanvraag bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken onder het Power of Voices-beleidskader.

De belangstelling van andere organisaties om trainingen van Change the Game Academy te gebruiken neemt toe. Dit jaar hebben we in Nederland gesprekken gevoerd met Both Ends en Kinderfonds MAMAS. Deze laatste organisatie laat nu al haar partners in Zuid-Afrika trainingen van Change the Game Academy volgen.

Ook in het buitenland is er belangstelling. We zijn een samenwerking aangegaan met de Deense organisatie CISU. Organisaties in Denemarken die bij CISU een aanvraag indienen voor subsidie, kunnen voortaan onze trainingen opnemen in hun aanvraag. DFID, de ontwikkelingstak van de Britse overheid, heeft ook interesse getoond in deze vorm van samenwerking. Verder hebben we gesprekken gevoerd met Comic Relief en de Commonwealth Foundation in Groot-Brittannië, Misereor en Brot für die Welt in Duitsland, USAID in de Verenigde Staten, de Wereldbank, Light for the World, de internationale vereniging van non-profitorganisaties Civicus en The Salvation Army International.

Resultaten

In 2019 hebben we 503 organisaties face-to-face getraind in achttien landen. Daarnaast hebben zo'n 2.300 *social changemakers* een gratis online cursus *Lokale Fondsenwerving of Mobilising Support* gedaan. Uit onderzoek blijkt dat de trainingen werken: organisaties halen een jaar na de training gemiddeld 15 tot 20% meer lokaal geld binnen! Geld dat wordt ingezet voor een eigen kleinschalig project, dat aansluit bij de prioriteiten van de lokale bevolking.

	Aantal opgeleide trainers	Totaal aantal trainers	Aantal getrainde organisaties lokale fondsenwerving	Aantal getrainde organisaties Lobby & Advocacy
2019	20	158	286	217
2018	64	138	220	90
2017	48	108	110	315

Doelen in 2019

De afdeling Programma's heeft in het kader van het strategisch meerjarenbeleidsplan 2019-2021 de volgende doelen:

1. Lokale Partnerorganisaties zijn minder afhankelijk van buitenlandse steun

Wilde Ganzen steunt het opzetten van kleine projecten in ontwikkelingslanden. Daarmee helpen we mensen in armoede concreet vooruit. Maar het liefst willen we dat deze mensen en de organisaties die hen vertegenwoordigen zelfstandig dergelijke projecten op kunnen zetten, zonder onze hulp of die van andere buitenlandse organisaties.

In 2019 hebben we er naar gestreefd om Lokale Partnerorganisaties betere training en begeleiding te geven met betrekking tot lokale fondsenwerving, mobilising support en capaciteitsversterking. Ook zijn we begonnen met twee pilots waarbij we trainingen van Change the Game Academy koppelen aan een bijdrage aan projecten. Deze pilots zijn positief van start gegaan. Zo zijn er in Kenia al twaalf projecten goedgekeurd waarbij organisaties zonder een Nederlandse POI een training lokale fondsenwerving volgen, waarna ze zélf de helft van het benodigde geld voor een project werven én het geld om de training terug te betalen. De lokaal geworven bijdrage voor het project wordt daarna door Wilde Ganzen verdubbeld. Het terugbetaalde geld voor de training wordt ingezet om een volgende organisatie te trainen.

In India is een pilotproject in uitvoering waarbij premie wordt gegeven over fondsen die door de partnerorganisatie van een POI in eigen land zijn geworven. Tot nu toe zijn acht projecten goedgekeurd en heeft een partner al het geld (14.000 euro) al opgehaald en hierover gerapporteerd.

Geplande acties in 2019

Resultaten

Tevredenheid van Nationale en Lokale Partnerorganisaties over Wilde Ganzen meten

Een nieuwe vragenlijst is afgenomen. Het beeld is positief: de samenwerking krijgt gemiddeld een 8,7 (op een schaal van 1 tot 10) en de partners schetsen een beeld van Wilde Ganzen van een luisterende, flexibele en coöperatieve organisatie. De waardering van getrainde LPO's over Change the Game Academy blijft onverminderd hoog. De waardering voor e-learning scoort gemiddeld een 4,5 op een schaal van een tot vijf.

Implementatieplan per land ontwikkelen

Er is een plan gemaakt dat als basis dient voor nieuwe contracten.

Betere begeleiding aan NPO's door samenwerking tussen de afdelingen Projecten en Programma's

Beide afdelingen hebben dit jaar intensiever contact gehad, er is samen gemonitord in Tanzania en Cambodja en we hebben gezamenlijke trainingen gegeven op de Gambiadag en de Wilde Ganzen-Partindag.

Uitvoeren van linking & learning-momenten

In mei heeft de partnermeeting plaatsgevonden in Nederland. Er is veel informatie uitgewisseld en er zijn plannen opgesteld rond marketing, training, coaching, resultaten en organisatie. Twaalf partnerlanden waren aanwezig. Internationaal zijn er tien presentaties en workshops gegeven.

Twee pilots uitwerken omtrent premie op lokaal geworven fondsen

In Kenia is de pilot Pay it Forward in uitvoering. Er zijn twaalf projecten goedgekeurd (100% van het beoogde doel). In India is de pilot om premie te geven op in India geworven fondsen in uitvoering. Tot nu toe zijn acht projecten goedgekeurd (200% van het beoogde doel).

2. Toonaangevende support in ontwikkelingslanden bij mensen die werken in de ngo-sector en LPO's

We willen aanzienlijk meer naar buiten gericht werken in nauwe interactie met onze Lokale Partnerorganisaties en andere partners. Bij Change the Game Academy vertaalt zich dit in een grotere bekendheid met onze trainingen en een grotere tevredenheid onder de mensen die hebben deelgenomen aan online cursussen. Daarom hebben we dit jaar hard gewerkt om de content te verbeteren, nieuwe manieren van leren uit te proberen, de naamsbekendheid van Change the Game Academy te vergroten en de merkpropositie te versterken met nieuwe marketingplannen.

De resultaten zijn positief. Meer mensen hebben zich online geregistreerd en meer organisaties hebben een module/cursus afgemaakt. Ook is de waardering voor de modules erg hoog.

Geplande acties in 2019

Resultaten

Ontwikkeling marketingplan wereldwijd + landenspecifieke marketingplannen door LPO's

De businesscase voor vier primaire klantgroepen is globaal uitgewerkt. Een marketing meeting met zeven LPO's is gepland voor maart 2020.

Adverteren op Facebook, Twitter en LinkedIn in ontwikkelingslanden om naamsbekendheid en conversie te verhogen

Er is een verbeterde landingspagina gemaakt voor mensen die via Facebook besluiten zich te registreren. We hebben zeer actief gebruik gemaakt van Facebook en Twitter. Het aantal registraties is hierdoor een veelvoud van onze doelstelling.

Verfijnen en gebruiken van het nieuwe dashboard en trainee-volgsysteem

Het nieuwe dashboard is gereed en in gebruik. Hierdoor kunnen mensen die een training volgen makkelijker hun voortgang bijhouden en werken aan hun plannen.

Metten van de tevredenheid van de trainees over de online modules en cursussen

De module Lokale Fondsenwerving wordt gemiddeld beoordeeld met een 4,5 (van 5) en de module Mobilising Support met een 4,6 (van 5). Ons doel was minimaal 3,5.

Verder ontwikkelen en verbeteren van de content op de website

Naast een nieuw dashboard is Mobilising Support uitgebreid met twee modules in het Engels, Frans, Spaans en Portugees. Ook zijn nu alle modules vertaald naar deze laatste vier talen. Er zijn nieuwe toolkits toegevoegd en de inhoud van de module Lokale Fondsenwerving is verbeterd en geactualiseerd. Onze Ghanese partner WACSI maakt de e-learning module Innovative Funding Models, gereed half 2020.

Pilot met synchroon leren in India en Kenia

In samenwerking met Global Network of Disaster Relief (GNDR) zijn door WACSI uit Ghana en CESE uit Brazilië twee pilots uitgevoerd, een in Latijns-Amerika (deelname groot en naar tevredenheid uitgevoerd) en een in Afrika. Tijdens het Afrikaanse webinar was het niveauverschil zo groot, dat besloten is individueel advies te geven. De pilots in Kenia en India zijn hiermee komen te vervallen. Er komt een vervolg in 2020.

/ Samenwerking met andere organisaties

Action for Children

Onze Nationale Partnerorganisaties KCDF in Kenia, CESE in Brazilië en Smile in India voeren het programma Action for Children uit. Lokale organisaties die zich aanmelden voor dit succesvolle programma volgen eerst de training Lokale Fondsenwerving en halen daarna de helft van het budget voor hun project op in de eigen buurt. Wilde Ganzen en de NPO's dragen de andere helft bij.

In totaal ging het in 2019 om 104 projecten.

NCOI

Opleidingsinstituut NCOI heeft ons in 2019 geholpen met het ontwikkelen van een strategie voor de online cursussen. Directeur van de Online Academy van NCOI, Tom Bos, heeft medewerkers van Change the Game Academy gecoacht en stelde zijn kennis en netwerk beschikbaar. In 2020 loopt de samenwerking verder: via NCOI worden de diploma's verbonden aan de online courses gecertificeerd.

INTRAC

Het gerenommeerde Britse onderzoeksbureau INTRAC heeft een evaluatie uitgevoerd van de resultaten van de Change the Game Academy. De uitkomsten zijn positief: de trainingen worden goed ontvangen en bereiken op een efficiënte manier veel mensen. De trainingen resulteren in een beter begrip van lokale fondsenwerving en mobilising support, een toegenomen vermogen om de eigen organisatie 'te verkopen' en betere geloofwaardigheid en legitimiteit van de getrainde organisaties. Ook dragen de trainingen volgens INTRAC wezenlijk bij aan het verbeteren van de duurzaamheid van maatschappelijke organisaties.

Enkele aanbevelingen van INTRAC:

- bezinnen of we meer de breedte of de diepte in willen gaan;
- meer kijken naar de manier waarop het trainingstraject in verschillende landen wordt uitgerold;
- meer aandacht voor de capaciteiten van de deelnemende organisaties.

Shift the Power

In 2019 hebben we ons in Nederland ingezet om aandacht te vragen voor het belang om lokale organisaties meer zeggenschap te geven over hun werk. Doordat geld voor ontwikkeling via donoren en westerse organisaties naar organisaties in ontwikkelingslanden gaat, bepalen westerse organisaties vaak waar geld aan besteed kan worden en aan welke voorwaarden programma's moeten voldoen. Dit beperkt de mate waarin lokale organisaties en de mensen om wie het uiteindelijk gaat zelf hun prioriteiten kunnen bepalen.

Dit is zorgelijk omdat alleen projecten en programma's die lokaal gedragen worden leiden tot duurzame resultaten. We hebben ons daarom ingezet om binnen de Nederlandse ontwikkelingssector een gesprek hierover op gang te brengen. Hiermee sloten we aan bij de wereldwijde #ShiftThePower-beweging.

Specifiek hebben we gepleit voor het belang van lokale fondsenwerving als belangrijke strategie om lokale organisaties meer zeggenschap over hun werk te geven. We deden dit onder andere door een samenwerking met het vakblad Vice Versa, wat resulteerde in een speciale editie getiteld Shift the Power, en het organiseren van een debat voor beleidsmakers en Nederlandse NGO's. Nationale Partnerorganisaties uit Brazilië, Kenia, Ghana en Tanzania waren aanwezig om hun kant van het verhaal te belichten. De middag werd voorgezeten door Patrick Lodiers en Sara Kinsbergen. Met ruim honderd aanwezigen en een wachtlijst voor het event, werd de urgentie van het onderwerp in de sector onderstreept.

Daarnaast hebben we samen met Partos (de branchevereniging van ontwikkelingsorganisaties)

een traject gestart dat uiteindelijk geresulteerd heeft in de ontwikkeling van een concreet instrument om zeggenschap binnen partnerschappen te meten. Dit instrument kan organisaties in samenwerkingsverbanden helpen om machtsdynamieken in kaart te brengen en het gesprek hierover aan te gaan.

Civic Engagement Alliance

Wilde Ganzen maakt deel uit van de Civic Engagement Alliance: het Strategisch Partnerschap tussen het Ministerie van Buitenlandse zaken en ICCO, CNV International, Prisma, Edukans, Kerk in Actie en Wilde Ganzen. Binnen dit partnerschap worden in acht landen op basis van de Change the Game Academy-methode meer dan driehonderd maatschappelijke organisaties en informele groepen getraind om bij de overheid op te komen voor hun belangen. Dit gebeurt door lokale trainers, die door Wilde Ganzen zijn opgeleid.

In 2019 werden 217 nieuwe groepen getraind in Mobilising Support en daarnaast werden herhalsessies georganiseerd voor alle getrainde groepen. Ook werden de getrainde groepen verder begeleid in het uitvoeren van hun strategie.

Global Exploration

Wilde Ganzen wil meer activiteiten ontplooiën richting jongeren. Vroeger hadden we met Jeugd voor Jeugd een succesvolle actie voor middelbare scholen. Met stichting Global Exploration hebben we nieuwe mogelijkheden verkend. Dit resulteert in een pilot in de tweede helft van 2020 rondom klimaatverandering: My Climate Action. Deze pilot is gericht op de bovenbouw van het basisonderwijs en de onderbouw van het middelbaar onderwijs.

Project in Oeganda

Onderwijs: het beste wapen tegen geweld

De 27-jarige Eddy Balina volgde met zijn organisatie Non-Violence Project Uganda de training Lokale Fondsenwerving, uitgevoerd door onze Nationale Partnerorganisatie KCDF. In Oeganda bouwde hij vervolgens zonder buitenlandse hulp een school: "We gingen met de gemeenschap in gesprek om te ontdekken wat ze zelf konden bieden. Er werd een stuk grond gevonden en mensen die een school konden bouwen. Dorpsleden kwamen in een commissie." Nu gaan er inmiddels 130 leerlingen naar de Great Hope Junior School en draait de school op financiële bijdragen van religieuze leiders, lokale bedrijven en ouders.

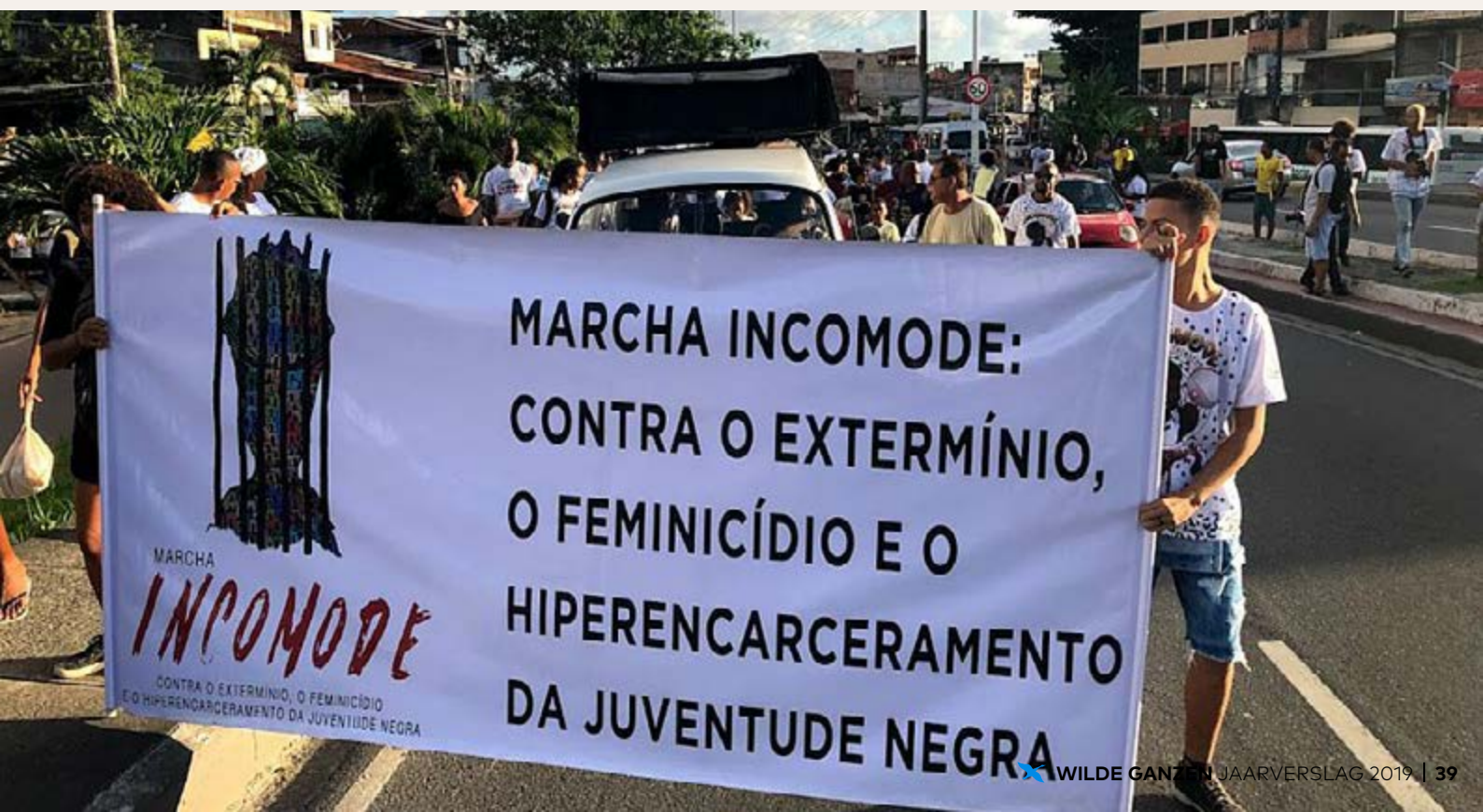

Project in Brazilië

Opkomen voor mensenrechten in Brazilië

Op 18 juni protesteerden honderden jongeren tegen het grote aantal arrestaties en het brute geweld door de politie tegen zwarte jongeren in Bahia, Brazilië. De mars was georganiseerd door Make Trouble Collective. Organisator Eduardo Machado: "We hebben meegedaan aan de training *Mobilising Support* (uitgevoerd door onze Nationale Partnerorganisatie CESE in samenwerking met Terre des Hommes). Daar hebben we gesproken over onze problemen en uiteindelijk is daar een actieplan uit voortgekomen. We willen onze boosheid uiten over politiegeweld en de organisaties steunen die zwarte jongeren helpen in hun strijd tegen geweld en moord."

Project in Ghana

Minder afhankelijkheid, meer zelfvertrouwen

Elk jaar organiseert SASO, een not-for-profit-organisatie in Ghana, een diploma-uitreiking voor jongeren die mee hebben gedaan aan hun trainingsprogramma's. Dit jaar kon dit grote evenement voor het eerst georganiseerd worden zonder hulp van buitenlandse donateurs. "Het programma van Change the Game Academy hielp ons om onze fondsenwerving anders aan te pakken", vertelt coördinator Sandra Naa Atswei Cobblah. "We denken nu goed na over capaciteitsversterking en betrekken onze donateurs bij wat we doen." De succesvolle aanpak vergroot het zelfvertrouwen van de medewerkers en helpt mee om nog meer positieve veranderingen in gang te zetten in hun gemeenschap.

Programma

Frame, Voice, Report!

In 2019 werkte Wilde Ganzen verder aan de realisatie van het programma Frame, Voice, Report! Een Europees subsidieprogramma om de duurzame ontwikkelingsdoelen in Nederland en België te promoten.

FRAME
VOICE
REPORT!

De duurzame ontwikkelingsdoelen (SDGs) van de Verenigde Naties zijn de opvolgers van de Millenniumdoelen. Om meer bekendheid te geven aan deze zeventien doelen, daagde Wilde Ganzen namens de Europese Unie organisaties in Nederland en Vlaanderen uit om hier werk van te maken. In 2019 vond de tweede subsidieronde plaats van het programma en werd de eerste ronde feestelijk afgesloten. In januari van dit jaar ontvingen we 45 aanvragen voor het programmafonds, waarvan er 21 gehonoreerd werden door de onafhankelijke beoordelingscommissie. Die organisaties voeren in 2019 en 2020 hun initiatieven uit. De zestien initiatieven uit de eerste ronde beëindigden hun activiteiten op een feestelijke slotbijeenkomst op zaterdag 14 september in Antwerpen.

SDG-charter

In 2019 heeft Wilde Ganzen het [SDG-charter](#) ondertekend en heeft daarmee haar commitment aan de werelddoelen ook formeel gemaakt. Het SDG-charter is een community van organisaties en bedrijven die de SDGs willen verbinden aan de visie, missie en strategie van de eigen organisatie, om zo gezamenlijk bij te dragen aan het behalen van de werelddoelen.

Project in Marokko

Permacultuur, een kans voor het Rifgebergte

De stichting Riforest wil samen met de Marokkaanse gemeenschap in Rotterdam de omstandigheden van mensen in het Rifgebergte verbeteren. Erosie en verdroging vormen daar een enorm probleem, en permacultuur zou daar een oplossing kunnen zijn. Riforest maakte een documentaire over voorvechters van permacultuur. Daardoor zijn inmiddels al meer dan 5.000 fruitbomen geplant in Marokko en wordt permacultuur serieus opgepakt door de lokale gemeenschap. De fruitbomen helpen de lokale voedselvoorziening te verbeteren, maar ook erosie te verminderen en de impact van klimaatverandering in het gebied te dempen. Ondertussen wordt de Marokkaanse gemeenschap in Rotterdam zich bewuster van het belang van de duurzame ontwikkelingsdoelen voor de toekomst van de wereld in het algemeen en het gebied waar velen van hen vandaan komen in het bijzonder.

Project in Burkina Faso

Duurzame ontwikkelingsdoelen voor kinderen

De stichting Sabou uit Rollegem (België) is al jaren actief in Burkina Faso. Zij initieert samen met lokale partners allerlei activiteiten op het gebied van onderwijs, tuinbouw en water. Met de bijdrage van Frame, Voice, Report! maakte Sabou een serie van vijf educatieve koffers voor in de klas, vanuit de principes van wereldburgerschap. Ook werd een vertel-prentenboek ontwikkeld. Het vertrekpunt is steeds het verhaal van een jongetje dat in dorp in Afrika woont. Via het boek en de koffers maken kinderen spelenderwijs kennis met elkaars manier van leven. Het laat kinderen nadenken over hoe we de wereld in de toekomst willen zien door de keuzes die we maken in ons denken, onze houding en ons handelen. Medewerkers van Sabou gaan zelf ook naar de scholen, lezen voor uit het boek en gaan in gesprek met de kinderen.

Bekijk alle projecten die in de zeven Europese landen zijn uitgevoerd op [de website van Frame, Voice, Report!](#)

Marketing

De afdeling Marketing is in 2019 ontstaan uit het samenvoegen van de teams Fondsenwerving en Communicatie. De afdeling houdt zich bezig met het vergroten van de naamsbekendheid van Wilde Ganzen onder het Nederlandse publiek, werving en behoud van donateurs en het verwerven van inkomsten uit nalatenschappen, van grote gevers en vermogensfondsen.

Doelgroepen Marketing

Middelen

Nederlands publiek

- website
- social media
- radio
- tv
- print
- buitenreclame
- free publicity

Nieuwe en potentiële donateurs

- Wilde Ganzen Magazine
- nieuwsbrieven
- website
- social media
- bijeenkomsten
- face to face werving
- print

Vermogensfondsen en bedrijven

- persoonlijke benadering
- nieuwsbrieven

POI

- website
- nieuwsbrieven
- social media
- bijeenkomsten

Werkwijze in 2019

Met een team aan communicatiespecialisten en fondsenwerfers is dit jaar gewerkt aan groei in de inkomstenstroom en het vergroten van de naamsbekendheid van Wilde Ganzen. Door die inzet zagen we de inkomsten uit donaties van particulieren stijgen.

Een groot deel van onze inkomsten komt van vermogensfondsen, stichtingen en bedrijven. Deze groep steunt Wilde Ganzen met de financiering van concrete projecten en door een bijdrage te doen aan programma's en trainingen van Change the Game Academy. Daarnaast hebben alle particuliere ontwikkelingsorganisaties waar wij mee samenwerken zich in 2019 weer flink ingezet om hun eigen fondsenwerving te laten slagen.

Institutionele fondsenwerving

Nationale Postcode Loterij

Wilde Ganzen is al jaren een van de beneficiënten van de Nationale Postcode Loterij. Tijdens het Goed Geld Gala op 4 maart in Carré werd meer dan 370 miljoen euro verdeeld onder 117 goede doelen. Wij ontvingen in 2019 een bedrag van 900.000 euro, waar we alle deelnemers van de Nationale Postcode Loterij van harte voor bedanken.

Elisabeth Strouven Fonds

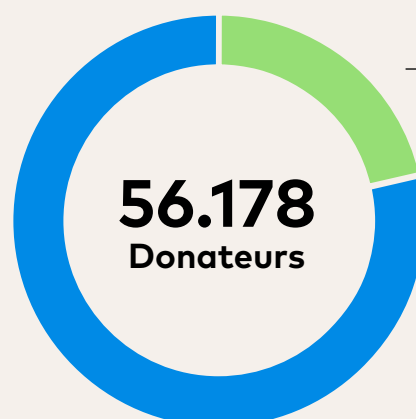
Daarnaast hebben we voor het tweede jaar samengewerkt met het Elisabeth Strouven Fonds uit Maastricht, dat via Wilde Ganzen financiële steun geeft aan Zuid-Limburgse particuliere initiatieven en hun projecten. In 2019 konden zeven stichtingen rekenen op een extra bijdrage: Stichting Sint Elizabeth Hospital Ghana, Stichting Nkoso, Stichting Kiwanaku, Stichting Waterworks, Friends of Kakot, Stichting Vangamarthy en Stichting Nepal Geeft!

/ Totale inkomsten 2019

	Werkelijk 2018	Begroot 2019	Werkelijk 2019
Baten van particulieren	8.779.309	8.210.000	9.248.000
Baten van bedrijven	43.524	5.000	113.000
Baten van loterijorganisaties	925.000	900.000	900.000
Baten van subsidies van overheden	716.016	914.000	808.000
Baten van andere organisaties zonder winststreven	7.694.422	8.575.000	9.155.000
Som van de baten	18.158.271	18.604.000	20.225.000

/ Aantal donateurs

In 2019 kreeg Wilde Ganzen er 10.545 nieuwe structurele donateurs bij. Het totaal aantal komt daarmee op 56.178 mensen die in 2019 minstens een gift deden.

Doelen in 2019

De afdeling Marketing heeft in het kader van het strategisch meerjarenbeleidsplan 2019-2021 de volgende doelen:

1. Toonaangevend bij donateurs

Om te zorgen voor een groeiende en gespreide inkomstenstroom wil Wilde Ganzen toonaangevend en onderscheidend zijn onder donateurs. Voor 2019 was de doelstelling 10,4 miljoen euro aan inkomsten te verwerven. Voor 2021 is het doel 12,4 miljoen euro.

We willen dit bereiken door meer structurele donoren binnen te halen en een groter aandeel aan ongeoormerkte giften te werven. Met dit laatste bedoelen we giften die ingezet kunnen worden

voor zowel projecten als voor onze programma's en algemene organisatiekosten.

Resultaat

De doelstelling is gehaald met ruim 12,1 miljoen euro aan inkomsten. Dit komt vooral door hogere inkomsten uit nalatenschappen. Het was wel een moeilijk jaar voor het werven van nieuwe donateurs via straatwerving en telemarketing. Dit komt met name omdat bedrijven die deze vormen van werving aanbieden een groot tekort aan personeel hebben, waardoor er te weinig mankracht beschikbaar is voor de hele goededoelensector. Daarnaast zijn steeds minder mensen bereid om voor een lange periode donateur te worden van een goed doel.

Werving nieuwe vaste donateurs via face-to-face

De doelstelling voor werven via face-to-face is niet gehaald, inkomsten blijven daardoor achter. Gemiddeld geven nieuwe donateurs wel meer geld.

Online leads campagne

In het laatste kwartaal is een online test gestart in het vinden van geïnteresseerden voor ons werk, om deze via telemarketing structureel donateur te maken. Het gaat om lage aantallen en de pilot loopt door in 2020, waarna geëvalueerd wordt.

Loyaliteitscampagne

We hebben onze loyaliteitscampagne verbeterd. In een nieuw welkomstraject bedanken we donateurs voor hun steun en betrekken we ze bij ons werk. We letten er op dat donateurs niet teveel giftverzoeken krijgen en verstrekken informatie via ons magazine en nieuwsbrief.

Behoud en upgrade van bestaande vaste donateurs

We hebben onze behoudstrategie verbeterd. Hierdoor konden we 19% van de donateurs die wilden opzeggen behouden.

Diverse mailings

Er zijn dit jaar vier DM-campagnes uitgevoerd. In de hele sector zie je dat inkomsten uit deze mailings tegenvallen. Ook bij Wilde Ganzen was de opbrengst lager dan het begrote bedrag.

Programma voor reactivering en upgrade

In 2019 zijn meer donateurs dan verwacht bereid gevonden hun vaste donatie te verhogen.

Organiseren van vijf bijeenkomsten en lezingen

Er zijn vijftien lezingen gehouden voor ouderenbonden door heel Nederland. Voor 2020 waren voor de coronacrisis al 29 presentaties gepland. Voor de ondersteuning hebben we drie vrijwilligers geworven.

Passend en servicegericht communiceren met mensen die interesse hebben getoond in nalaten

Relatiebeheer stond net als andere jaren hoog in het vaandel. Deze jarenlange inzet leverde in 2019 hogere inkomsten op uit nalatenschappen dan was begroot.

Relatiebeheer vermogensfondsen

Wilde Ganzen heeft goede relaties met vermogensfondsen die zich richten op armoedebestrijding in ontwikkelingslanden. De donaties zijn hoofdzakelijk gericht op financiering van projectpremies. Met ruim 2 miljoen euro aan inkomsten is dit een belangrijke pijler in de fondsenwerving.

1. Toonaangevend bij het Nederlandse publiek

Ons streven is om de naamsbekendheid van Wilde Ganzen te vergroten, ook willen we dat meer mensen ons niet alleen kennen, maar ook weten wat we doen (de merkpropositie).

De naamsbekendheid van Wilde Ganzen is in oktober 2018 gemeten door Hendrik Beerda Brand Consultancy. Daaruit bleek dat 45 procent van de Nederlanders boven de 18 jaar Wilde Ganzen kent. Ons doel was om in 2019 de naamsbekendheid met 1% te verhogen ten opzichte van 2018 en met 5% in 2021.

Resultaat

Na een daling van de naamsbekendheid in 2017 en 2018 hebben we dit jaar ingezet op communicatie om het tij te keren. We hebben aan het begin van het jaar een reclamecampagne uitgevoerd waarin we de resultaten van projecten hebben uitgelicht en in het najaar is een tweede campagne gestart op radio, in print en online waarin we uitleggen hoe we armoede bestrijden. In december 2019 hebben we Hendrik Beerda opnieuw gevraagd de naamsbekendheid te meten. Daaruit blijkt dat onze naamsbekendheid is gestegen naar 55%. Daarmee zijn we weer terug op het niveau van 2017 en we streven ernaar deze groei door te zetten.

Dit jaar hebben we de positionering en de merkpropositie van Wilde Ganzen aangepast en uitgewerkt, waardoor we nu een vernieuwde, stevige basis hebben voor onze corporate communicatie. De landelijke campagne in het najaar is daar een eerste resultaat van. Er is dit jaar tevens gewerkt aan een nieuwe huisstijl en een vernieuwde website. Begin 2020 worden alle vernieuwde communicatie-uitingen uitgerold.

Kernwaarden intern introduceren	Begin dit jaar is Karaktervol Positioneren uitgewerkt en zijn er vijf kernwaarden gepresenteerd: flexibel, verbindend, verantwoordelijk, eerlijk en doordacht. Deze waarden zijn meegenomen in het positioneringstraject.
Positionering en propositie vaststellen en implementeren	In het tweede kwartaal is de positionering en propositie vastgesteld en uitgewerkt tot een corporate basis voor communicatie en een externe campagne. In de tweede helft van 2019 is dit uitgewerkt in een nieuwe huisstijl.
Huisstijl waar nodig aanpassen	De huisstijl is aangepast. In het najaar zijn we begonnen met het aanpassen van alle communicatie-uitingen. In maart 2020 treden we naar buiten met een nieuwe website, vernieuwd magazine en tv-spot.
Multi-channel content strategie opstellen en implementeren	In het vierde kwartaal is een pitch uitgezet voor samenwerking met een media inkoopbureau. Begin 2020 is een keuze gemaakt en wordt de strategie uitgewerkt.
Strategische partnerships aangaan	We hebben in 2019 een goede mediapartner gevonden in Vice Versa, een journalistiek magazine over mondiale samenwerking. Ook hebben we gesprekken gevoerd met uitgeverij Young & Connected om de naamsbekendheid onder kinderen te vergroten. In 2020 resulteert dit in concrete samenwerking met de bladen Samsam en Kidsweek.
Persbeleid opstellen en persvoorlichting implementeren	Dit had door de implementatie van de nieuwe positionering en huisstijl geen prioriteit. In 2020 streven we ernaar om meer persaandacht en free publicity te genereren. Op 21 december stond een interview met directeur Kees de Jong in het Nederlands Dagblad.
Crisiscommunicatieplan updaten	Dit plan is up-to-date gebracht.
Website vernieuwen	In het laatste kwartaal is de opzet voor de nieuwe website goedgekeurd. De planning is alleen niet gehaald om de website dit jaar te lanceren, dit wordt nu begin maart 2020.
Online en offline campagne	Dit jaar hebben we twee keer een landelijke campagne ingezet met spotjes op radio, advertenties in magazines en dagbladen, online en langs de snelweg.
Contentreis om materiaal voor corporate communicatie te verzamelen	Deze reis heeft in augustus plaatsgevonden naar Malawi. Het materiaal is gebruikt voor de landelijke campagne en voor nieuwe tv-spots in 2020.
Meetbaarheid en vindbaarheid vergroten door zoekmachineoptimalisatie (SEO) en betaald adverteren (SEA)	Dit jaar veel meer nadruk op gelegd bij plaatsing van content en scherpere analyses van de resultaten. Veel aandacht voor bij bouw nieuwe website. SEA ook gerealiseerd in de display campagnes.
Modernisering project van de week	Dit is uitgesteld tot medio 2020.
Onderzoek naar naamsbekendheid	Dit is een doorlopend onderzoek, waarvan de resultaten na twee campagnes positief waren. Zo is de naamsbekendheid dit jaar gestegen met 10%.
Communicatiemiddelen / kennisdocumenten / toolkits updaten	Alle communicatie-uitingen zijn onder de loep genomen, teksten zijn aangepast aan de nieuwe positionering. Eind 2019 is een nieuw brandbook gemaakt. Begin 2020 wordt dit verder uitgerold met onder andere de volgende herziene communicatiemiddelen: website, magazine, brochures, advertenties en kennisdocumenten.

Online communicatie

Mede dankzij twee reclamecampagnes hadden we in 2019 een recordaantal bezoekers aan onze website [Wildeganzen.nl](http://wildeganzen.nl). Over de gehele linie van online communicatiemiddelen is een toename te zien van bereik.

	2016	2017	2018	2019
 Bezoeken wildeganzen.nl	60.854	99.819	126.340	194.502
 Bezoeken changethegameacademy.org	5.403	4.998	24.170	30.042
 Geregistreerde gebruikers	x	x	2500	5206
 Nieuwsbriefontvangers*	18.055	30.346	38.216	43.443
 Facebook fans*	20.259	29.026	250.792	403.702
 Twitter volgers*	1.806	1.901	2.290	2.590
 Instagram volgers	x	x	303	511

*Deze cijfers zijn een optelling van de kanalen van Wilde Ganzen en van Change the Game Academy.

/ Organisatie

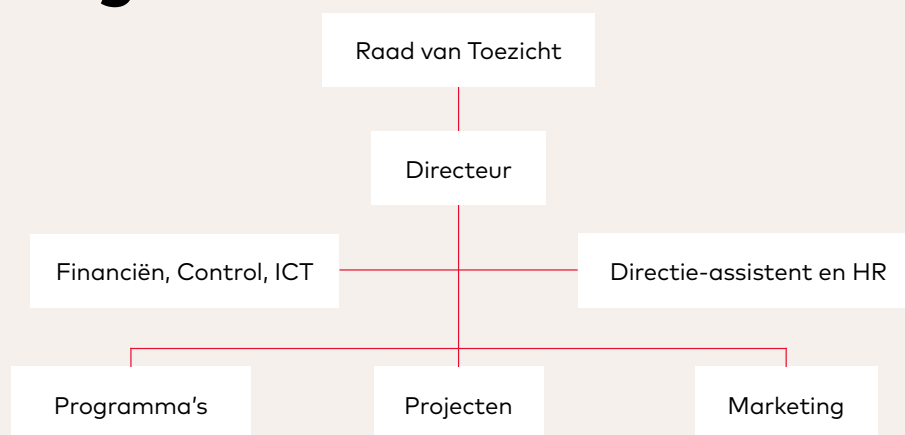
Dit jaar stond in het teken van de verhuizing van onze organisatie van Hilversum naar Amersfoort. Verder hebben we gewerkt aan het efficiënter maken van werkprocessen, is de ICT beter geborgd in de organisatie en was er meer aandacht voor leren en ontwikkelen.

Aantal medewerkers

Meetdatum	Aantal medewerkers	Aantal FTE
31-12-2019	49	42,76
31-12-2018	49	40,82
31-12-2017	47	38,95
31-12-2016	46	38,61

Organogram

Salaris directeur

De Raad van Toezicht heeft op advies van de remuneratiecommissie het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was op 21 april 2020.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Wilde Ganzen de Regeling Beloning Directeuren van Goede Doelen ([zie www.goededoelennederland.nl](http://www.goededoelennederland.nl)).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij Kees de Jong vond plaats door de remuneratiecommissie. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 430 punten met een maximaal jaarinkomen per 1 juli 2019 van 121.708 euro (1 FTE/12 maanden).

Het werkelijke jaarinkomen van de directie bedroeg voor Kees de Jong (0,94 FTE/12 maanden): 98.469 euro. Deze beloning bleef binnen de geldende maxima.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn bleven voor Kees de Jong met een bedrag van 110.824 euro binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag van 194.000 euro per jaar.

De belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Ontwikkeling van de organisatie

Belangrijkste ontwikkeling dit jaar was de verhuizing van het kantoor van Wilde Ganzen van Hilversum naar Amersfoort. Ons kantoor in Hilversum werd te klein, er waren weinig mogelijkheden tot uitbreiding en voldeed niet meer aan alle normen. In Amersfoort hebben we een kantoorpand gevonden op een centraal gelegen locatie, waarbij de medewerkers allemaal in dezelfde ruimte werken, wat de zichtbaarheid verhoogd en samenwerking tussen afdelingen vergemakkelijkt.

De teams Communicatie en Fondsenwerving hebben we dit jaar samengevoegd tot de afdeling

Marketing. We verwachten dat dit zal leiden tot meer samenwerking om belangrijke doelen als vergroten van de naamsbekendheid en werving en behoud van donateurs te halen.

Verder hebben we dit jaar een ICT-coördinator aangenomen om digitale processen te verbeteren, is de salarisadministratie in eigen beheer genomen, is ons inkoopproces verbeterd, is een start gemaakt met het moderniseren en actualiseren van interne regelingen en de arbeidsmarktcommunicatie en is de beoordelingscyclus geëvalueerd en vereenvoudigd.

Vitaliteit en verzuim

In de nieuwe huisvesting is aandacht voor gezond werken door onder andere de aanschaf van zit-sta-bureaus en de mogelijkheid om zittend overleg af te wisselen met staand overleg. Tevens zijn er twee werkplekken gecreëerd waar je fietsend achter je laptop kunt werken.

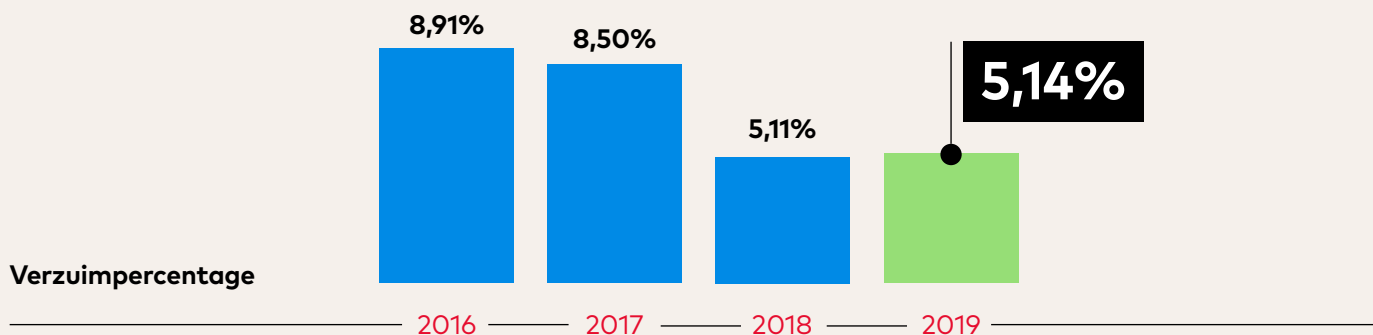
We hebben aandacht voor een goede werkbalans door flexibele begin- en eindtijden, thuiswerken mogelijk te maken en in gesprek te gaan met medewerker als het ergens knelt en samen op zoek te gaan naar een adequate oplossing.

Als lerende organisatie hebben we een driejarig contract afgesloten met New Heroes: een online

platform voor leerreizen op het gebied van soft skills: communicatie, makkelijker (samen)werken, diversiteit en leiderschap. Maar ook een training 'fit met voeding en bewegen' wordt hierin aangeboden. De medewerkers kunnen de leerreizen naar eigen inzicht volgen, maar ook op advies van de leidinggevende.

Begin 2019 heeft een interactieve workshop plaatsgevonden onder begeleiding van de interne en externe vertrouwenspersoon van Wilde Ganzen over veilig en gezond werken. Dit heeft onder meer geresulteerd in het aanbieden van een feedbacktraining. In 2020 zal hier een vervolg aan gegeven worden.

Het ziekteverzuimpercentage ligt met 5,14% nagenoeg gelijk aan het niveau van 2018.

Integriteit

De #MeToo-beweging veroorzaakte vanaf 2017 een wereldwijde golf van aanklachten over integriteitsschendingen. De beweging doorbrak het taboe om over misstanden te praten en sterkte slachtoffers om naar buiten te komen. Ook vanuit de goede doelen sector kwamen onthullingen en er werd een Gezamenlijk Actieplan Integriteit opgesteld om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen en waar nodig zorgvuldig af te handelen.

Wilde Ganzen onderschrijft het belang van integer werken. Sinds 2018 is veel werk gemaakt van het inrichten van een goed integriteitssysteem met behulp van de Handreiking Integriteit en het Gezamenlijk Actieplan Integriteit uit de sector. Er was al een anti-fraudebeleid voor medewerkers, een omgangsprotocol en een klachtenprocedure.

De volgende stappen zijn gezet om het integriteitssysteem verder uit te bouwen:

- **Aanstelling Integriteitsmedewerker**

Deze is verantwoordelijk voor het integriteitsbeleid, -beheer en – handhaving. De medewerker is het eerste aanspreekpunt bij (vermoedens) van integriteitsschendingen en kan adviseren welke paden te bewandelen bij een melding of vermoeden.

- **Gedragscode is opgesteld**

De gedragscode dient ter preventie en handhaving en besteedt aandacht aan wenselijk en/of onwenselijk gedrag en eventuele sancties bij overtredingen. De gedragscode wordt elke drie jaar door alle medewerkers, vrijwilligers en leden van de Raad van Toezicht (opnieuw) ondertekend.

- **Verklaring omtrent Gedrag**

In 2019 is voor alle zittende medewerkers een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) aangevraagd. Ook voor alle nieuwe medewerkers is een VOG verplicht gesteld.

- **Aanstelling externe vertrouwenspersoon**

Naast een interne - is er sinds 2019 ook een externe vertrouwenspersoon waarmee medewerkers kunnen spreken.

- **Richtlijn nevenwerkzaamheden**

In 2019 is er na inventarisatie van nevenwerkzaamheden een register aangelegd en nieuw beleid geformuleerd. Dit onder meer als onderdeel van goed integriteitsbeleid, in het kader

van transparantie en ter voorkoming van (de schijn van) belangenverstremming.

- **Klachtenregeling Ongewenste Omgangsvormen (voor medewerkers)**

Wilde Ganzen streeft een gezond werkklimaat na waarin iedereen elkaars integriteit respecteert. Daarin behoren collegialiteit, respect en aandacht voor de ander tot de normale omgangsvormen en wordt op ongewenst gedrag door eigen collega's ten opzichte van andere collega's alert gereageerd. Seksuele intimidatie, agressie, geweld, pesten en discriminatie worden binnen Wilde Ganzen niet getolereerd. We voeren een actief beleid om ongewenste omgangsvormen en kwetsend gedrag te voorkomen. Er is een onafhankelijke klachtencommissie aangesteld die meldingen afhandelt.

- **Interne sessie integriteit: veilig en gezond werken**

In 2019 was er een sessie met alle medewerkers om het thema veilig en gezond werken concreet handen en voeten te geven en levend te houden. Er werd gesproken over gewenste en ongewenste omgangsvormen, integriteitsdilemma's, de rol van de vertrouwenspersoon. Persoonlijke visies werden gedeeld en inzicht werd verkregen in de grijze gebieden die er zijn. Uit de input van medewerkers, bleek behoefte aan een open aanspreekcultuur en feedbackvaardigheden. Deze trainingen zijn voor alle medewerkers ingepland voor 2020.

Meldingen

Wilde Ganzen kende in 2019 drie wegen om melding te kunnen maken van wangedrag.

- **via de leidinggevende**
- **via de klachtenprocedure voor relaties**

Wilde Ganzen kent een klachtenprocedure voor relaties in Nederland en het buitenland. Deze is beschikbaar in het Nederlands, Engels, Frans, Spaans en Portugees. De procedure is te vinden op onze website.

- **via de Klachtenregeling Ongewenste Omgangsvormen voor medewerkers**

Een medewerker die verkeerd gedrag bespeurt of slachtoffer is geworden van grensoverschrijdend gedrag van een collega, kan met de vertrouwenspersoon praten. Samen bepalen zij of er wel of geen melding wordt gedaan. De klachtenregeling Ongewenste omgangsvormen bepaalt hoe dit type klachten aan Wilde Ganzen kenbaar kunnen worden gemaakt - ook buiten gebruikmaking van de vertrouwenspersoon - en hoe Wilde Ganzen die afhandelt.

Er zijn in 2018 en 2019 geen integriteitsschendingen gemeld.

Wij realiseren ons dat het tijd kost om een meldingscultuur te creëren en zullen daarom onverminderd doorgaan met het verder uitbouwen van een goed integriteits- en meldsysteem wat voor iedereen helder en toegankelijk is. In 2020 zal dit vooral vorm krijgen door het invoeren van een Meldprocedure Misstanden / Klokkenluidersregeling, het inrichten van Moreel Beraad en het organiseren van vervolgsessies Veilig en Gezond Werken voor medewerkers en door integratie met het crisisprotocol en communicatiebeleid.

Privacybeleid

Voor Wilde Ganzen is het van groot belang om goed om te gaan met de privacy van donateurs, klanten en werknemers. We zijn ons ervan bewust dat een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens zorgt voor een groter vertrouwen in onze organisatie.

Wij volgen nauwgezet de regels die voortkomen uit de AVG. Er is een privacybeleid vastgesteld waarin toepasselijke wet- en regelgeving en de getroffen risicobeheersmaatregelen zijn vastgelegd. De Privacy Officer rapporteert deze resultaten aan de directie. Onze privacyverklaring is te lezen op onze website. Met de verhuizing naar Amersfoort begin 2020, zijn alle financiële - en personeelsdossiers opgeschoond aan de hand van te bewaartermijnen die in het Verwerkingsregister staan.

Maatschappelijk verantwoord Ondernemen

Wilde Ganzen is zich bewust van de effecten van de bedrijfsvoering op sociaal, ecologisch en economisch gebied en beschouwt Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) dan ook als integraal onderdeel van onze activiteiten.

In juni is een nieuw MVO-beleidsplan gepresenteerd en goedgekeurd. We voeren een 'levend MVO-beleid', waaraan alle afdelingen bijdragen, wat regelmatig wordt besproken en herzien en waarvan de voortgang wordt gemonitord. In onderstaand overzicht worden de uitgesproken intenties en verbeteringen weergegeven, aan afdelingen gekoppeld en meetbaar gemaakt. Over de voortgang van deze maatregelen wordt medio 2020 op onze website gerapporteerd. Ons doel is uiterlijk 1 januari 2021 de resultaten te behalen.

Geplande acties in 2019 en 2020

Beoogde resultaten op 1 januari 2021

Bestuur: meer prikkels inbouwen voor carpoolen, gebruik fiets en OV

Meer dan 75% van de medewerkers komt met OV of fiets.

Milieu: prikkels inbouwen voor minder waterverbruik, recycling en papierloos werken

Waterverbruik en kosten papierverbruik jaarlijks met 10% verminderen.

Milieu: praktijk duurzaam inkopen verder verbeteren

Duurzaamheid komt terug in leveranciersbeoordeling en inkoopbeleid. Helft van leveranciers wordt als duurzaam beoordeeld tijdens de leveranciersbeoordeling.

Consumentenonderwerpen: stimuleren van MVO naar POI/LPO én projecten stimuleren die bijdragen aan milieuvriendelijke werkwijzen in ontwikkelingslanden

Tenminste één instrument is gemaakt voor MVO gericht op POI. Aantal projecten met als thema 'klimaatactie' stijgt elk jaar.

Bereik MVO-doelstellingen communiceren

Op de website wordt jaarlijks gepubliceerd in hoeverre we bovenstaande MVO-doelen hebben gehaald. Indicatoren worden opgenomen in het organisatiebrede meetplan; voortgang wordt minimaal jaarlijks besproken in het MT.

Personeelsvertegenwoordiging

Als kleine organisatie heeft Wilde Ganzen geen Ondernemingsraad, maar een Personeelsvertegenwoordiging (PVT). Vier medewerkers overleggen meerdere keren per jaar met de directeur over personeelsbeleid, werkdruk en andere relevante zaken die het personeel aangaan. Ook was er dit jaar een gezamenlijk overleg met de directeur en de voorzitter van de Raad van Toezicht.

In 2019 heeft de PVT zich nadrukkelijk bezig gehouden met de verhuizing naar een nieuw pand, de jaarplannen en de ontwikkeling en werkdruk van medewerkers. Aangezien de verwachting is dat het aantal medewerkers in 2020 de vijftig gaat overschrijden, is besloten om komend jaar van de PVT een Ondernemingsraad te maken.

Wijze van toezicht

Binnen Wilde Ganzen is een duidelijke scheiding tussen toezichthouders en bestuur. Zo hebben wij een Raad van Toezicht (RvT). De taken en bevoegdheden van het bestuur (dat is de directeur) en de RvT zijn vastgelegd in de statuten en bijbehorende reglementen. De RvT bestond dit jaar uit zes personen, die voor een periode van vier jaar zijn benoemd. Zes keer was er dit jaar een vergadering (waarvan twee themabijeenkomsten), waarbij de directeur en de adjunct-directeur aanwezig waren. De RvT heeft dit jaar onder andere het jaarplan 2020 en het meerjarenbeleidsplan 2020-2022 goedgekeurd en de jaarrekening 2018 vastgesteld. Het functioneren van de RvT is geëvalueerd conform de statuten. Twee leden van de Raad vormen de auditcommissie en ondersteunen de toezichthoudende taak bij financiële aangelegenheden. De commissie is twee keer bijeen geweest. In april werd de jaarrekening besproken en in november de begroting en een wijziging van het beleggingsstatuut. Ook heeft de auditcommissie overleg gevoerd met vermogensbeheerders.

Daarnaast vormen twee leden van de Raad de remuneratiecommissie. De commissie is onder verantwoordelijkheid van de RvT belast met het doen van voorstellen ten behoeve van de besluitvorming in de RvT over:

- het profiel, de werving, selectie en benoeming van de leden van de RvT en de directie;
- de arbeidsovereenkomst met de directie, waarbij aan de orde komen: de beloning van de directie, de pensioenrechten, de declaratie- en onkostenvergoedingen en de eventueel aan de directie te stellen prestatiecriteria;
- de inpassing van de beloning van de directie binnen de Richtlijn Beloningen Directeuren Goede Doelen (BSD-score);
- het rooster van aftreden van de leden van de RvT;
- de jaarlijkse bepaling van de hoogte van de vergoeding voor leden van de RvT voor gemaakte kosten en verrichte werkzaamheden ;
- de jaarlijkse zelfevaluatie van de RvT met inbegrip van zijn commissies buiten aanwezigheid van de directie en de driejaarlijkse begeleiding daarvan door een extern adviseur.

De commissie voert jaarlijks een beoordelingsgesprek met de directie en doet daarvan verslag aan de RvT. Zij bereidt tevens het jaarlijkse gesprek tussen de RvT en de directie voor over de onderlinge samenwerking.

Meer over de samenstelling en bevoegdheden van de Raad van Toezicht vindt u in [bijlage 4](#) en [bijlage 5](#).

CBF-keurmerk

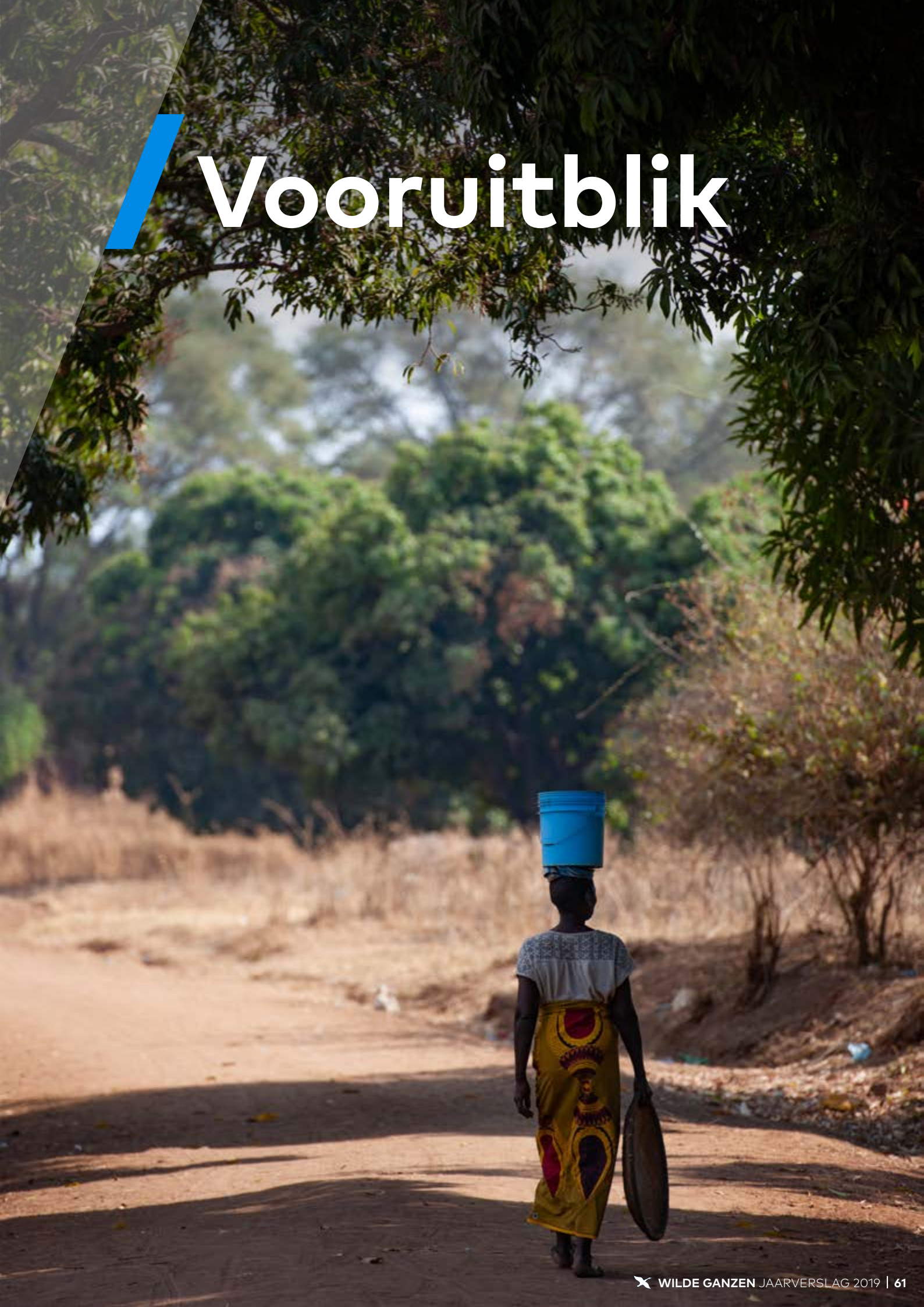
Wilde Ganzen is sinds 2001 in het bezit van het CBF-keurmerk. Wij houden ons aan de bepalingen van het Centraal Bureau Fondsenwerving. Jaarlijks worden wij gecontroleerd en beoordeeld door het CBF en wordt er gekeken of wij het keurmerk mogen behouden. Wilde Ganzen is tevens aangesloten bij Goede Doelen Nederland en volgt de code Goed Bestuur (Code Wijffels, onderdeel van het CBF-keurmerk).

ISO-certificering

Wij zijn ISO- en Partos-9001 gecertificeerd. Op 26 en 27 augustus vond de hercertificering plaats. Dit was een uitgebreide evaluatie die eens in de drie jaar plaatsvindt. Deze evaluatie was positief en er zijn geen tekortkomingen geconstateerd.

Vooruitblik

Duidelijk is dat 2020 beheerst wordt door de COVID-19-pandemie. Het leven van miljarden mensen raakt ernstig verstoord. Ongekende onzekerheden en economische ontwrichting dienen zich aan. Het coronavirus raakt met name mensen in ontwikkelingslanden keihard: geen adequaat zorgstelsel, geen reserves, geen vangnet van de overheid. Honderden miljoenen dagloners die plotseling zonder inkomen zitten en zelfs geen geld hebben voor dagelijks eten voor hun gezinnen.

Acute nood vraagt om snel handelen. Wilde Ganzen heeft met grote voortvarendheid het Wilde Ganzen Coronafonds opgericht, waaruit honderden projecten worden gefinancierd die de gevolgen van de coronacrisis aanpakken. We bekostigen dit uit extra giften en zo nodig uit onze reserves. Verder is een scenario-planning gemaakt waardoor risico's in beeld zijn gebracht.

Het reguliere werk wordt ook beïnvloed door corona. Veel trainingen worden uitgesteld en projecten ondervinden vertraging. Hiervoor zijn passende maatregelen getroffen. Toch kunnen veel werkzaamheden wél doorgaan, al dan niet in aangepaste vorm en meer dan ooit vanuit huis in een digitale werkomgeving. De focus van ons werk bouwt voort op de meerjarenrichting zoals die eind 2018 is gekozen en vastgelegd:

Zelfredzaamheid

Meer aandacht voor het uiteindelijke resultaat bij mensen in armoede. Samen met Particuliere Ontwikkelingsinitiatieven toewerken naar zelfredzaamheid zodat meer mensen blijvend gebruik kunnen maken van de voorzieningen die met onze projecten gerealiseerd zijn.

Activiteiten

- nulmeting voor impactonderzoek;
- kwaliteitsvolle, gedifferentieerde beoordeling en financiering van minstens 250 projecten;
- samenwerking met Partin onder meer voor microprojecten tot € 6.000;
- kwaliteitsvoller adviseren onder meer via partnertool en bijeenkomsten.

Minder afhankelijkheid van buitenlandse steun

Het is cruciaal dat niet alleen mensen, maar ook hun lokale organisaties zelfredzaam worden. Met onder andere trainingen lokale fondsenwerving samen met Nationale Partnerorganisaties helpen we lokale organisaties nadrukkelijker op weg naar onafhankelijkheid van buitenlandse hulp.

Activiteiten

- subsidieaanvraag lobbyprogramma Power of Voices;
- 27 trainingen Change the Game Academy in twaalf landen met 270 deelnemende organisaties;
- succesvolle afronding van laatste 27 activiteiten van *Frame, Voice, Report!*;
- goede kennisuitwisseling en groter draagvlak Change the Game Academy door learning tours en instellen van een *Steering Committee*.

Klantgerichter werken

De komende jaren gaan we aanzienlijk meer naar buiten gericht werken in nauwe interactie met onze belangrijkste belanghebbenden. We gaan meer maatwerk leveren voor POI, komen meer in beeld bij het publiek en ook bekijken we hoe we jongere doelgroepen kunnen bereiken.

Activiteiten

- Particuliere Ontwikkelingsinitiatieven: optimaliseren van formulieren, processen, systemen;
- donateurs: focus op bewaken van goede lange termijn relatie, zonder groeikansen uit het oog te verliezen en met betere retentie van nieuwe donateurs;
- publiek: vergroten naamsbekendheid met nieuwe propositie en huisstijl; jong publiek: samenwerking Samsam en pilot klimaatactie voor scholen;
- online: update website, ontwikkeling platform voor Particuliere Ontwikkelingsinitiatieven;
- Change the Game Academy platform: verbeterde inhoud en structuur, certificeren en accrediteren, interactief maken;
- internationaal: uitwerken en vermarkten business cases Change the Game Academy.

Organisatieversterking

Onze nieuwe huisvesting wordt een ontmoetingsplaats voor medewerkers en voor onze klanten, met name POI. Verder maken we een inhaalslag in ICT, brengen we onze arbeidsvoorwaarden up-to-date met een nieuwe, eigen regeling, komt er een Ondernemingsraad, en versterken we onze processen met name in beheer, meten en weten. Verder wordt de statutaire doelstelling geactualiseerd zonder ingrijpende inhoudelijke wijzigingen.

Bijlage

Goedgekeurde projecten in 2019

Projectland	Hoofdsector	POI	LPO
Afghanistan	Onderwijs	Keihan	Kabul University of Medical Sciences and KEIHAN Foundation (local partner)
Argentinië	Onderwijs	Stichting Solidariteit Nederland-Argentinië (SSNA)	Biblioteca Sarmiento
Armenië	Water en sanitatie	Pijnackernaren helpen Armenië	Stichting Little Bridge
Bangladesh	Onderwijs	SAKO - Stichting Steun aan Kinderen Overzee	Aloshikha Rajihar Social Development Center
Bangladesh	Zorg en welzijn	Stichting Phycsi	Association for the Disabled Development(ADD)
Benin	Gezondheid	Stichting Meriem Foundation	Hôpital El Fateh Ouando Porto Novo
Benin	Gezondheid	Stichting Afric ' Sanaga	Action Développement Communautaire (ADC)
Bolivia	Onderwijs	Stichting Op de Hoogte van Bolivia	Fundacion Irpañani
Bolivia	Onderwijs	Stichting Ayni Bolivia-Nederland	ONG Ayni Bolivia
Bolivia	Voedselzekerheid	Stichting Samay	VOSEDEM
Brazilië	Zorg en welzijn	Stichting Aqua Viva	Obras Sociais Água Viva
Burkina Faso	Gezondheid	Stichting de Gouwkamp	CHU Souro Sanou (Universitair ziekenhuis van Bobo- Dioulasso)
Burkina Faso	Gezondheid	Commissie ZWO van de protestantse Kerk te Geldrop	Centre Medical Larry Ebert In Ouagadougou
Burkina Faso	Onderwijs	Stichting ASAP	ASAP Foundation
Burkina Faso	Overig		Association Burkinabé de Fundraising
Burkina Faso	Sociaal-economisch	Commissie ZWO van de protestantse Kerk te Geldrop	Association Losani
Burkina Faso	Verbetering leefomgeving	Stichting Steun voor Oudalan	Association Dagnal Roobe
Burkina Faso	Water en sanitatie	Commissie ZWO van de protestantse Kerk te Geldrop	Association Losani
Burundi	Zorg en welzijn	Stichting Sappoe	Association Burundaise de Lutte contre la Drépanocytose et autres maladies génétiques
Cambodja	Onderwijs	Lege Handen voor Cambodja/Tree For Hope	Environment Health and Education Organization (EHEO)
Cambodja	Onderwijs	Stichting Scholenproject Cambodja Rotterdam (SSCR)	NGO Spien
Cambodja	Onderwijs	Stichting Scholenproject Cambodja Rotterdam (SSCR)	NGO Spien
Cambodja	Onderwijs	Lege Handen voor Cambodja/Tree For Hope	Prasethapheap Clinic
Cambodja	Onderwijs	Stichting Hopeful Children Center	NGO Hopeful Children Center
Cambodja	Onderwijs	Stichting Scholenproject Cambodja Rotterdam (SSCR)	Don Bosco Foundation of Cambodia
Cambodja	Water en sanitatie	Stichting Scholenproject Cambodja Rotterdam (SSCR)	NGO Spien
Cambodja	Water en sanitatie	Stichting Waterworks	Koas Kralar Secondary & High School
Colombia	Opbouw civil society	Stichting Straatkinderen Medellin	Fundación Caminos
Colombia	Zorg en welzijn	Stichting Maasdriel steunt haar missionarissen	CE CAMILO (Fundación Centro Educativo de Habitación y Rehabilitación Integral San Camilo)
Dominicaanse Republiek	Onderwijs	Stg. Kinderhulp Dominicaanse Republiek	Asociación Niños del Mundo Nigua
Dominicaanse Republiek	Onderwijs	Stg. Kinderhulp Dominicaanse Republiek	Asociación Niños del Mundo Nigua
DRC - Democratische Republiek Congo	Onderwijs	Stichting Evangelische Kerk van Rotterdam	Institute de Maluku
DRC - Democratische Republiek Congo	Onderwijs	Stichting Super Adelaar	Fondation Super Aigle
DRC - Democratische Republiek Congo	Onderwijs	St. G.E.I.P. op DR Kongo	Gieder - Groupement des Initiatives Economiques et du Développement Rural
DRC - Democratische Republiek Congo	Onderwijs	Stichting 4u2develop	ACPDJ - Actions des Communautés Paysannes pour le Développement Integre
DRC - Democratische Republiek Congo	Water en sanitatie	Hart & Handen in Aktie (HHA)	Water For All in Congo (WAFAC-CONGO)
Ecuador	Gezondheid	Stichting Quina Care	Quina Care Ecuador
Ecuador	Zorg en welzijn	Stichting COR	ALDEC (Alliance for Development, Education and Culture)
Ethiopië	Gezondheid	Stichting BEZA	Beza Association of people living with HIV/AIDS
Ethiopië	Gezondheid	Stichting Wondem	Stichting Wondem Ethiopië
Ethiopië	Onderwijs	Schilder	Fish For All
Ethiopië	Onderwijs	Stichting Berhan	Mana Barumsaa Ljoollee / Sebata-School - for- the - blind
Ethiopië	Onderwijs	Stichting Wondem	Stichting Wondem Ethiopië
Ethiopië	Onderwijs	Stichting Wondem	FGCF
Ethiopië	Sociaal-economisch	Stichting Wondem	Stichting Wondem Ethiopië
Filippijnen	Onderwijs	Foalarebeweging	Pag-Asa Foundation - Social Center in Tagaytay
Gambia	Gezondheid	Stichting The "Heart for Gambia" Foundation	Edward Francis Small Teaching Hospital
Gambia	Gezondheid	Stichting The "Heart for Gambia" Foundation	Edward Francis Small Teaching Hospital
Gambia	Gezondheid	Stichting 2BaB Foundation	Kutehumbulu/2BaB Foundation (Community Base Organization)
Gambia	Onderwijs	Stichting WEC Nederland	Reach Education Centre
Gambia	Voedselzekerheid	Stichting Kinderen van Lamin Village	Lamin Health Center
Gambia	Water en sanitatie	Stichting ZOM	CES (Catholic Education Secretariat)
Ghana	Gezondheid	Stichting Sint Elizabeth Hospital Ghana	St. Elizabeth Catholic Hospital, Hwidiem - Brong Ahafo
Ghana	Gezondheid	Stichting Madamfo	Madamfo Specialist Hospital
Ghana	Gezondheid	Stichting Berekum	Catholic Diocese of Sunyani
Ghana	Gezondheid	Equal Opportunity Fund EOF NL	Duong Youth and Development Association (DYDA)
Ghana	Onderwijs	Stichting Tro Tro	TroTro NKAAA Foundation
Ghana	Onderwijs	Stichting Ghana Schoolsupport	Committee of Headmasters
Ghana	Onderwijs	Stichting Madamfo	Primary School Butre
Ghana	Onderwijs	Vereniging Hadhakai	Hadhakai Charitable & Contractors Foundation
Ghana	Sociaal-economisch	Stichting Support 4 Ghanese Kids	Catholic Diocese of Sunyani
Ghana	Sociaal-economisch	Stichting Leap into Life	Dipaliya Womens' Association
Ghana	Sociaal-economisch	Stichting Worae Care	Dubeb Foundation
Ghana	Sociaal-economisch	Ghana Werkgroep Roden	Bongo Ateel-Taaba Group
Ghana	Sociaal-economisch	Stichting Nkoso	Tumi Ghana
Ghana	Voedselzekerheid	Stichting "Pompen is Leven"	Center for Ecological Agriculture and Livelihoods(CEAL)
Ghana	Water en sanitatie	Resource Link Foundation Netherlands - RLFN	Resource Link Foundation Ghana (RLFG)
Ghana	Water en sanitatie	Internationaal Ministers Platform The Netherlands	International Ministers Diaconal Platform
Guatemala	Onderwijs	Stichting Caras Alegres	Asociación Caras Alegres
Guatemala	Water en sanitatie	Stichting Ayuda Maya	Asociación Para el Desarrollo Integral Común Ak Yu'atam (ADICAY)
India	Gezondheid	Stichting Helpende Handen India	Udavam Karangal Educational Trust
India	Gezondheid	Maastricht University - SHE Collaborates	EHE Innovations /Maastricht university Education and Research Center (MERC) (India)
India	Onderwijs	Stichting Pater Vos India	Raigarh Catholic Diocese Association
India	Onderwijs	Stichting Metta Child	Buddha's Smile School (Dikshit Shiksha Society)
India	Onderwijs	Stichting Sari	Vocational Training and Rehabilitation Centre
India	Onderwijs	Stichting Sari	Suyam Charitable Trust
India	Onderwijs	Stichting Amaidhi	Karunlaya Social Service Society
India	Onderwijs	Stichting Hulpfonds Rotary Den Helder Julianadorp	Yerala Projects Society (YPS)
India	Onderwijs	Stichting Eco Trust	TRIBAL RURAL URBAN SERVICE TRUST(TRUST)
India	Onderwijs	Stichting Actie Calcutta	Vincentians Orissa Society (VOS)
India	Onderwijs	Stichting Amaidhi	Don Bosco English Medium School of Fransiscan Sisters of St. Joseph
India	Onderwijs	Stichting Vangamarthy	Sanjeevani Charitable Trust
India	Onderwijs	Stichting Ladder	Sigaram Academy of Excellence (Academy for Excellence and Empowerment)
India	Onderwijs	Stichting Actie Calcutta	Balasure Social Service Society (BSSS)
India	Onderwijs	Stichting Global Exploration (SGE)	
India	Water en sanitatie	Stichting Helpende Handen India	Udavam Karangal Educational Trust
India	Zorg en welzijn	Indian Mother & Child Nederland	Institute for Indian Mother & Child
India	Zorg en welzijn	Stichting Jalihal	Yerala Projects Society (YPS)
India	Zorg en welzijn	Stichting Helpende Handen India	Udavam Karangal Educational Trust
Indonesië	Gezondheid	Pure! Foundation	Yayasan Widya Guna, Bedulu, Bali.
Indonesië	Onderwijs	Stichting Yayasan Setetes Embun	Yayasan Setetes Embun / Perkumpulan Wong Mujur
Indonesië	Onderwijs	Stichting Nederland-Batam	Yayasan YBAB - Rumah Sakit Khusus Ginjal (RSKG) Ny. R.A. Habibie Renal Hospital
Indonesië	Onderwijs	Stichting Nederland-Batam	Maha Bhoga Marga foundation
Indonesië	Onderwijs	Stichting Maasdriel steunt haar missionarissen	Yayasan Salib Suci
Indonesië	Onderwijs	Stichting Rupingh	Yayasan Rupingh Flores Indonesia
Indonesië	Onderwijs	Stichting Meraih Bintang	Yayasan Meraih Bintang
Indonesië	Onderwijs	Stichting Anak Anak Lombok Timur	Yayasan Anak Pantoi (YAP)
Indonesië	Onderwijs	Jan Vink Stichting	Yayasan Kawan Sejalan YKS
Indonesië	Opbouw civil society	Stichting VLOK (Vrienden van Lombok)	Yayasan Lombok Sahabat Bangsa
Indonesië	Sociaal-economisch	Stichting Help Flores! (SHF!)	Yayasan Help Flores! (YHF!)
Indonesië	Sociaal-economisch	Stichting HAPIN	Yapelin (Yayasan Peningjilan/ The evangelical foundation)

Indonesië	Water en sanitatie	Stichting Hibiscus	Yayasan Kembang Sepatu
Indonesië	Water en sanitatie	Stichting Saint Lazare The Netherlands	Yayasan KARITAS Keuskupan Agung Ende
Indonesië	Zorg en welzijn	Stichting VLOK (Vrienden van Lombok)	Yayasan Lombok Sahabat Bangsa
Kameroen	Gezondheid	Stichting Maasdrift steunt haar missionarissen	Holy Union Sisters
Kameroen	Gezondheid	Stichting Lions Fight for Sight The Netherlands	Presbyterian Church in Cameroon (PCC) - Presbyterian Eye Services
Kameroen	Onderwijs	Stichting Ontmoet Kentzou	Association pour le Developpement de Kentzou (ADK)
Kameroen	Onderwijs	Berkvens	Esperance Vie
Kenia	Gezondheid	Stichting Kibandaango	Ufunguo CBO
Kenia	Gezondheid	St. Ondersteuning Kitale-project	Mount Elgon Trust (MET)
Kenia	Onderwijs	Stichting Hoog Tijd voor Andersom	St. Peter's Buriangi Primary School
Kenia	Onderwijs	Stichting Kibet4Kids Foundation	Kamokos Primary School
Kenia	Onderwijs	Stichting Jambo Maji	Bang'a primary school
Kenia	Onderwijs	SBNN - Stichting Buru Nyakwere Nederland	SBNN Kenya
Kenia	Onderwijs	Stichting Kenia naar school	RCEA Seijo Secondary School
Kenia	Onderwijs	Blessed Generation Nederland	Blessed Generation Nyamira
Kenia	Onderwijs	Tenda Pamoja Kenya - Nederland	Tenda Pamoja Kenya
Kenia	Onderwijs	Stichting ELIMU Mount Elgon	Mount Elgon Trust (MET)
Kenia	Onderwijs	Stichting ELIMU Mount Elgon	Mount Elgon Trust (MET)
Kenia	Onderwijs	Stichting ELIMU Mount Elgon	Mount Elgon Trust (MET)
Kenia	Onderwijs	Stichting ELIMU Mount Elgon	Mount Elgon Trust (MET)
Kenia	Onderwijs	Stichting ELIMU Mount Elgon	Mount Elgon Trust (MET)
Kenia	Onderwijs	Soroptimist Club Bennekom & Beekdal	Soroptimist International Union of Kenya (SIUK)
Kenia	Onderwijs	Stichting KidsCare	KidsCare Kenya
Kenia	Sociaal-economisch	Stichting KidsCare	KidsCare Kenya
Kenia	Water en sanitatie	Stichting Welzijn Wajir	Development Agency Wajir Netherlands (DAWN)
Kenia	Zorg en welzijn	IISAH	IISAH Foundation Kenia
Kenia	Zorg en welzijn	Stichting KeniaHealth Nederland	Mercal Healthcare
Kenia	Zorg en welzijn	Ultimate Hope Foundation	Abikom Youth Foundation
Laos	Voedselzekerheid	Stichting Kajsab Laos	Daaw Home
Lesotho	Onderwijs	Stichting Seliba SA Boithuto	Seliba Sa Boithuto Trust Fund / Learning Centre
Libanon	Onderwijs	Urgent Relief and Development Association	Union of Relief and Development Associations Libanon
Libanon	Zorg en welzijn	SPIN (Stichting Palestijnse Islamieten in Nederland)	Palestijnse vrouwen Unie Libanon
Liberia	Onderwijs	Stichting Education Support Children Liberia	Foundation for Human Values and Development, Liberia Inc. (FHVDL)
Madagaskar	Water en sanitatie	Stichting Elemental Water Foundation	Trans-Mad' Développement
Malawi	Gezondheid	English Reformed Church	Mulanje Mission Hospital
Malawi	Onderwijs	Stichting Nazareth Foundation Malawi	Diocese of Dedza
Malawi	Onderwijs	Verburg Charity Foundation	EVTI ? ECOM Vocational Training Institute
Malawi	Onderwijs	Verburg Charity Foundation	SVTI - Stephanos Vocational Training Institute
Malawi	Onderwijs	Verburg Charity Foundation	TDCC ? TEEM Development Centre College
Malawi	Onderwijs	Stichting Matunkha	Matunkha Development Trust
Malawi	Onderwijs	Philips van Horne Scholengemeenschap	Center for Social Concern
Malawi	Onderwijs	Stichting Mirjam in Malawi	Diocese of Dedza
Malawi	Onderwijs	Stichting Quality Centre Malawi	Window of Hope Foundation, Mangochi
Malawi	Onderwijs	Stichting Kidshare Foundation	Participatory Rural Development Organization (PRDO)
Malawi	Sociaal-economisch	Stichting Afrika 2007 Zwolle	Chilida community based organization
Malawi	Voedselzekerheid	Stichting Dierenartsen zonder Grenzen - Nederland	Ziweto Enterprises Limited
Malawi	Voedselzekerheid	Stichting Afrika 2007 Zwolle	Kacheche Community Based Organization
Marokko	Onderwijs	Wolfert van Borselen Scholengroep	College Zerktouni Meknès
Marokko	Voedselzekerheid	Stichting Perma Atlas	Association Ajjal Al Ghede pour le Développement et des Oeuvres Sociales (AAAG)
Mauritanië	Onderwijs	Stichting Silent Work	Silent Work Afrique de l'Ouest
Mozambique	Onderwijs	Verburg Charity Foundation	ESPANOR - Esperança Para Nova Rebento
Mozambique	Onderwijs	Maastricht University - SHE Collaborates	Universidade Católica de Moçambique
Mozambique	Sociaal-economisch	Young Africa International	Young Africa Mozambique
Namibië	Onderwijs	Stichting Wake up Windhoek	Penduka Daycare Centre Trust
Namibië	Onderwijs	Steunstichting Onderwijs en Opvoeding Jeugdigen Afrika - SOJA	Anistemi College and Training Centre
Namibië	Water en sanitatie	Connected to Namibia Foundation - Nuunen	Connected to Namibia Foundation - Namibia
Nepal	Gezondheid	Stichting Kind en Oor	Community Help Center Nepal
Nepal	Gezondheid	Stichting Vrouwen voor vrouwen	SoDeSJ (Social Development Support Institute-Nepal)
Nepal	Gezondheid	Stichting Nepal Geef!	Himalayan Education And Development (HEAD Nepal)
Nepal	Onderwijs	Stichting Danielle Children's Fund	FUNDCCIN Future for Nepalese Disabled Children and Children In Need
Nepal	Onderwijs	Stichting "6 Degrees Academy for Women"	Sapana Village Social Impact
Nepal	Onderwijs	Stichting Nepal Geef!	Himalayan Education And Development (HEAD Nepal)
Nepal	Onderwijs	Stichting Maya	Shree Janakalayan Boarding School
Nepal	Onderwijs	Stichting Studenten- en Musaharproject Nepal (SMPN)	Village Environment Nepal
Nepal	Onderwijs	Stichting Studenten- en Musaharproject Nepal (SMPN)	Student Project Nepal Computer Institute
Nepal	Opbouw civil society	Stichting Milan Bindu Nepal	New SADLE
Nepal	Opbouw civil society	Stichting FEMI	Karuna Foundation Nepal
Nepal	Sociaal-economisch	Lions Club Tilburg Regte Heide	Community Health Centre Nepal - CHCN
Nepal	Zorg en welzijn	Stichting Kumari NL	Special Education and Rehabilitation Center for Disabled Children in Kathmandu/ Nepal
Nicaragua	Onderwijs	Stedenband Tilburg-Matagalpa	Association Hand Back Committee (CMV)
Nigeria	Water en sanitatie	Rural Women Foundation NL	Rural Women Foundation
Oeganda	Onderwijs	Stichting Schools for Youth	John Fisher Youth Initiative Uganda (JFYIU)
Oeganda	Onderwijs	Wim Tijhaar Educatiefonds	URDT Uganda Rural Development & Training Programme/TCSN
Oeganda	Onderwijs	Stichting Elimu Foundation	URDT Girls School
Oeganda	Onderwijs	Stichting Markiswa	Markiswa Community Skilling Organisation
Oeganda	Onderwijs	Stichting Mirembe	Kamuli Childcare Nursery and Primary School (KACHICA) and Tusaidiane Uganda (TUL)
Oeganda	Onderwijs	Stichting Kiwanuka	St. Ceciliaschool in Villa Maria in Uganda
Oeganda	Onderwijs	Stichting Mirembe	Kawempe Youth Centre
Oeganda	Onderwijs	Stichting Otuke Harvest Foundation	Medical and Community Support Organization Uganda (MASCO)
Oeganda	Onderwijs	Stichting Crane	SHARING YOUTH CENTRE - KAMPALA
Oeganda	Onderwijs	Stichting Schools for Youth	John Fisher Youth Initiative Uganda (JFYIU)
Oeganda	Onderwijs	Stichting Mirembe	Kamuli Childcare Nursery and Primary School (KACHICA) and Tusaidiane Uganda (TUL)
Oeganda	Verbetering leefomgeving	Stichting Benja	KYDA (Kawempe Youth Development Association)
Oeganda	Verbetering leefomgeving	Stichting International Contact Uganda	Jajja Bbanga Community Organization
Oeganda	Water en sanitatie	Rotary ClubHeemstede	Rotary Club Kampala
Oeganda	Water en sanitatie	Kwataniza	Abanya-Rwenzori Mountaineering Association (AMA)
Oeganda	Water en sanitatie	Stichting Kinonikids	Apex Nursery and primary school
Oeganda	Water en sanitatie	Stichting Kinderen van Uganda	BOTFA - Bukamansimbi Organic Tree Farmers Association
Oeganda	Zorg en welzijn	Stichting Kinonikids	Apex Nursery and primary school
Oekraïne	Zorg en welzijn	Emmaus Haarzuilens	LMGO Oselya - Mutual Aid Community (Emaus)
Pakistan	Onderwijs	Marianne Kok-Kampen Stichting	Youth Development Association
Papoea-Nieuw-Guinea	Voedselzekerheid	Stichting Khuska	Gulf Christian Services
Peru	Onderwijs	Stichting El Manguaré	Asociación El Manguaré
Peru	Onderwijs	Solid International VZW	Solid opd
Peru	Onderwijs	Yoreem Foundation	Asociación Yachaychaca
Peru	Onderwijs	Stichting HoPe	Asociacion Civil Fundacion HoPe Holanda Peru
Rwanda	Onderwijs	Stichting IFUNI	Eglise Presbyterienne ou Rwanda - samenvoegen
Rwanda	Onderwijs	Lionsclub Leeuwarden Ljouwert '80	Jordan Foundation
Rwanda	Onderwijs	Stichting CC-JOBS	Health Evolution Community- Ubuzima Burambye
Rwanda	Onderwijs	The Cornerstone Foundation	Over the Moon
Senegal	Onderwijs	Stichting Kakaran	Kakaran Senegal
Senegal	Onderwijs	Stichting ter Bevordering van de Muzikale Vorming	ANDO
Senegal	Onderwijs	Stichting Kafountine	Schoolbestuur (Conseil) Satang Jabang school te Kafountine
Senegal	Zorg en welzijn	Stichting MultiPass Afrika (Statutair: Stichting Multi-Pass	Association Nationale des Handicapés Moteurs du Sénégal (ANHMS)
Sierra-Leone	Gezondheid	Stichting Smarter Hospitaal	City Garden Clinic
Sierra-Leone	Gezondheid	Stichting Lion Heart Foundation	Lion Heart Medical Centre (LHMC)
Sierra-Leone	Onderwijs	Stichting Lion Heart Foundation	Lion Heart Medical Centre (LHMC)
Somalië	Sociaal-economisch	Stichting Kaalo Nederland	Kaalo Nederland Garowe
Somalië	Sociaal-economisch	Stichting Dugaal Foundation	Direct Aid Development 'DAD'
Somalië	Sociaal-economisch	Stichting Kaalo Nederland	Kaalo Nederland Garowe
Somalië	Sociaal-economisch	Stichting Kaalo Nederland	Kaalo Nederland Garowe
Sri Lanka	Onderwijs	Rockids Foundation	Caritas Valuthayam Mannar
Sri Lanka	Onderwijs	Stichting Havanos	OMI - Jaffna Province

Sri Lanka	Onderwijs	Stichting Havonos	OMI - Jaffna Province
Sri Lanka	Onderwijs	Stichting Medi-Aid	St. Thomas Catholic College
Sri Lanka	Sociaal-economisch	Stichting Havonos	OMI - Jaffna Province
Sri Lanka	Water en sanitatie	Stichting MM Foundation	BEdS - Batticaloa Education Development Solutions
Sri Lanka	Water en sanitatie	Stichting Kansarmen Sri Lanka (SKSL)	Kansarmen S L Foundation (KSLF)
Sri Lanka	Zorg en welzijn	Rockids Foundation	Caritas Valuthayam Mannar
Sri Lanka	Zorg en welzijn	Friendship Foundation	Dutch-Lanka Friendship Foundation
Suriname	Onderwijs	Stichting Shaan Creations International	Stichting Shaan Creations Suriname
Tanzania	Gezondheid	Rotary Club Oldebroek - Elburg	Bukoba Catholic Diocese
Tanzania	Gezondheid	Stichting Vrienden van Turiani	St. Francis Turiani Mission Hospital
Tanzania	Gezondheid	Stichting Vrienden van Turiani	St. Francis Turiani Mission Hospital
Tanzania	Onderwijs	Stichting Suzuki Rhina Club	Rhina Vocational Trainings Centre and Technical School
Tanzania	Onderwijs	Stichting Tanzania Support	Primary School in Mbaash
Tanzania	Onderwijs	Stichting Onderwijsbevordering NW Tanzania	Foundation promotion education for northwest Tanzania
Tanzania	Onderwijs	Lions Club Tilburg Regte Heide	Diocese of Same
Tanzania	Water en sanitatie	stichting support school fees	Rotary club Igoma Mwanza
Tanzania	Water en sanitatie	Stedenband Tilburg-Same Tanzania	Diocese of Same
Tanzania	Water en sanitatie	SPOT Tanzania	Chamavita
Tanzania	Zorg en welzijn	Stedenband Tilburg-Same Tanzania	Diocese of Same
Togo	Sociaal-economisch	Stichting Tomoka Support	TOMOKA
Verschillende landen	Onderwijs	Stichting Global Exploration (SGE)	
Verschillende landen	Onderwijs	Stichting World Servants	
Vietnam	Gezondheid	Child Surgery Vietnam (CSVN), Stichting	Center II - Direct Support For Disabled Children (CII)
Zambia	Gezondheid	Stichting Lions Fight for Sight The Netherlands	Macha Mission Hospital
Zambia	Onderwijs	Stichting Bezwa Foundation	BEZWA community youth skills centre
Zambia	Onderwijs	Liberi Foundation	Liberi Foundation Zambia Ltd
Zimbabwe	Gezondheid	Stichting Lions Fight for Sight The Netherlands	Zimbabwe Council for the Blind
Zimbabwe	Onderwijs	Stichting Lusulu	Lusulu High School
Zimbabwe	Onderwijs	Durlstone Foundation Zimbabwe	Durlstone Primary School
Zimbabwe	Water en sanitatie	Mpilo Foundation	Nyamakate Secondary School
Zimbabwe	Zorg en welzijn	IMBA Nederland	IMBA Zimbabwe
Zuid-Afrika	Gezondheid	Stichting Zulu Aid	Hillcrest AIDS Centre Trust (HACT)
Zuid-Afrika	Onderwijs	Stichting Victory4All (Nederland)	Victory4All Foundation Trust (South Africa)
Zuid-Afrika	Onderwijs	Stichting Goede Mensen	Lofdal Community Projects
Zuid-Afrika	Onderwijs	Tjammie Foundation	Ndlovu Medical Trust t/a Ndlovu Care Group
Zuid-Afrika	Sociaal-economisch	Stichting ICAN Trust (International Christian Aids Network)	Sr Mura Foundation
Zuid-Afrika	Zorg en welzijn	Wings of Support	Sibongile Day & Night Care Centre
Zuid-Afrika	Zorg en welzijn	Stichting Mzomomhle	Learn2Live
Zuid-Afrika	Zorg en welzijn	Stichting COR	Ikamva Labantu
Zuid-Afrika	Zorg en welzijn	Stichting Elf	Ikamva Labantu
Zuid-Afrika	Zorg en welzijn	Stichting Vrienden van HOKISA	HOKISA (Homes for Kids in South Africa)
Zuid-Afrika	Zorg en welzijn	Wings of Support	Home of Hope

Action for Children projects in 2019

Projectland	Hoofdsector	NPO	LPO
Brazilië	Werkgelegenheid	CESE	Associacao Dos Trabalhadores Rurais Da Regiao Do Garrote
Brazilië	Werkgelegenheid	CESE	Associacao Dos Produtores Agroecologicos De Cunha - Amigos Da Terra
Brazilië	Zorg en Welzijn	CESE	Pastoral Da Mulher Marginalizada - Rondonopolis
Brazilië	Zorg en Welzijn	CESE	Associacao Cariense De Luta Contra A Aids
Brazilië	Onderwijs	CESE	Acao Social Arquidiocesana - Salvador
Brazilië	Werkgelegenheid	CESE	Associacao Servico Ecumenico Recriando A Vida - Servida
Brazilië	Onderwijs	CESE	Associacao Escola Familia Agricola De Independencia
Brazilië	Zorg en Welzijn	CESE	Movimento Da Mulher Trabalhadora Rural Do Nordeste
Brazilië	Zorg en Welzijn	CESE	Grupo Matizes
Brazilië	Onderwijs	CESE	Comissao Pastoral Da Terra - Rondonia
Brazilië	Zorg en Welzijn	CESE	Associacao Vencer Juntos Em Economia Solidaria
Brazilië	Zorg en Welzijn	CESE	Associacao De Apoio A Organizacao Popular De Moradia
Brazilië	Zorg en Welzijn	CESE	Clube De Leitura Mais Que Palavras
Brazilië	Zorg en Welzijn	CESE	Caritas Diocesana De Paracatu
Brazilië	Zorg en Welzijn	CESE	Associacao Cultural Renascer No Sertao
India	Werkgelegenheid	Smile Foundation	Blind People's Association
India	Onderwijs	Smile Foundation	Aarohan
India	Onderwijs	Smile foundation	Abdul Kalam Minority Educational Society (AKMES)
India	Onderwijs	Smile Foundation	Abhigyan Disha
India	Onderwijs	Smile Foundation	Action For Autism
India	Onderwijs	Smile Foundation	Action For Improving Mankind Trust
India	Onderwijs	Smile Foundation	Aragami India
India	Onderwijs	Smile foundation	Astha Kiran Shaikshik Evam Samajik Vikas Sansthan
India	Onderwijs	Smile Foundation	ATSWA Trust
India	Onderwijs	Smile Foundation	Bahujan Hitay Trust
India	Onderwijs	Smile Foundation	Baikunthapur Tarun Sangha (BTS)
India	Onderwijs	Smile Foundation	Bal Sansar Sansar Sanstha
India	Onderwijs	Smile foundation	Basant Charitable Trust (Pragati Wheel School)
India	Onderwijs	Smile Foundation	Care Village Foundation
India	Onderwijs	Smile Foundation	Chaplin Club
India	Onderwijs	Smile Foundation	Development Action Society (DAS)
India	Onderwijs	Smile Foundation	Development Agency for Poor and Tribal Awakening (DAPTA)
India	Onderwijs	Smile foundation	Dnyanganga Shikshan Prasarak Bahuuddeshiya Mandal
India	Onderwijs	Smile Foundation	Dr. Ambedkar Sheti Vikas Va Sanshodhan Sanstha
India	Onderwijs	Smile Foundation	Duars Alternative Medical Research Institute (DAMRI)
India	Onderwijs	Smile Foundation	Gosavi Bahudeshiya Sansthan
India	Onderwijs	Smile Foundation	Gramin Vikas Samiti
India	Onderwijs	Smile foundation	Health for All
India	Onderwijs	Smile Foundation	Hijaldiha Viekananda Seva Samity
India	Onderwijs	Smile Foundation	Hill Social Welfare Society
India	Onderwijs	Smile Foundation	Ina Raja Memorial Education Trust
India	Onderwijs	Smile Foundation	Institute of Psychological and Educational Research (IPER)
India	Onderwijs	Smile foundation	Integrated Rural Development Organization

India	Onderwijs	Smile Foundation	Jan Vikas Samajik Sansthan
India	Onderwijs	Smile Foundation	Jana Unanyan samiti Tripura (JUST)
India	Onderwijs	Smile foundation	Kankura Masat Social welfare Society
India	Onderwijs	Smile Foundation	Karuna Voluntary Organisation
India	Onderwijs	Smile Foundation	Krantikari Mahila Samajik Sanstha
India	Onderwijs	Smile Foundation	Lepakshi Educationa Society
India	Onderwijs	Smile Foundation	Little Orchard Vivid For Ecstasy Society (Love Society)
India	Onderwijs	Smile foundation	Mahila Bal Vikas Samiti
India	Onderwijs	Smile Foundation	Manav Vikas Bahuuddeshiya Gramin Seva Sanstha
India	Onderwijs	Smile Foundation	Maruthi Mahila Society
India	Onderwijs	Smile foundation	Midnapore Association for Voluntary efforts (MAVA)
India	Onderwijs	Smile Foundation	Mission Deep Educational Trust
India	Onderwijs	Smile Foundation	Mitwa Mahila Kalyan Evam Seva Samiti
India	Onderwijs	Smile Foundation	Mother Teresa Rural Educational Development Charitable Society
India	Onderwijs	Smile Foundation	NIPUN
India	Onderwijs	Smile foundation	Rashtrasant Tukdoji Maharaj Shikshan Va Arogya Prasarak Mandal
India	Onderwijs	Smile Foundation	Samta Jan Kalyan Samiti
India	Onderwijs	Smile Foundation	Sanghamithra Service Society
India	Onderwijs	Smile foundation	Sankalp Ek Prayas Society
India	Onderwijs	Smile Foundation	Sankalp Pratishtan
India	Onderwijs	Smile Foundation	Sankalp Sanskritik Samiti
India	Onderwijs	Smile Foundation	Sarboday Sangha
India	Onderwijs	Smile Foundation	Shiksha
India	Onderwijs	Smile foundation	Sitara Association
India	Onderwijs	Smile Foundation	Social Action for Value Education (SAVE) Trust
India	Onderwijs	Smile Foundation	Society For Integrated Rural Improvement (SIRI)
India	Onderwijs	Smile Foundation	Society for Motivational Training and Action (SMTA)
India	Onderwijs	Smile Foundation	Society for National Integration Through Rural Development (SNIRD)
India	Onderwijs	Smile Foundation	Society For Solidarity And Reconstruction (SSR)
India	Onderwijs	Smile Foundation	Society of planet hope
India	Onderwijs	Smile Foundation	Socio Economic Reforms By Voluntary Efforts
India	Onderwijs	Smile Foundation	Sri Gyanchetna
India	Onderwijs	Smile Foundation	St. Paul'S Charitable Education Society
India	Onderwijs	Smile Foundation	Suryoday Trust
India	Onderwijs	Smile Foundation	The Mother Teresa Memorial Social Welfare Trust
India	Onderwijs	Smile Foundation	The Prem Foundation
India	Onderwijs	Smile Foundation	Towards Future
India	Onderwijs	Smile Foundation	True Light Inernational India Trust
India	Onderwijs	Smile Foundation	Udaya Kiranam Voluntary Service Society
India	Onderwijs	Smile Foundation	Vikash Foundation
India	Onderwijs	Smile Foundation	Vistar Foundation
India	Onderwijs	Smile Foundation	Wadmaveli
Kenia	Water en Sanitatie	KCDF	Okota Mixed Secondary
Kenia	Onderwijs	KCDF	Aniga Women Community Based Organization
Kenia	Werkgelegenheid	KCDF	Gthamini Youth Group
Kenia	Onderwijs	KCDF	Lagnet Community Resource and information Centre CBO
Kenia	Onderwijs	KCDF	Strategic Nyakach
Kenia	Onderwijs	KCDF	PapOnditi Utu Development Organization
Kenia	Zorg en Welzijn	KCDF	Kakamega County Widows empowerment project
Kenia	Onderwijs	KCDF	Faraja Foundation
Kenia	Onderwijs	KCDF	Picture Youth Group
Kenia	Werkgelegenheid	KCDF	Bak Intergrated CBO
Kenia	Onderwijs	KCDF	Mombasa Leo CBO
Kenia	Werkgelegenheid	KCDF	Ujima Foundation
Kenia	Onderwijs	KCDF	Ushirika Children Center Kibera
Kenia	Onderwijs	KCDF	Hongera Foundation
Kenia	Onderwijs	KCDF	Teachers For Teachers Organisation
Kenia	Water en Sanitatie	KCDF	Kenya Ceramics
Kenia	Onderwijs	KCDF	Jaldesa Community Conservancy
Kenia	Onderwijs	KCDF	KAREDFOD Women development programme
Kenia	Water en Sanitatie	KCDF	Community Social Environment Organization

Nationale Partnerorganisaties Change the Game Academy

Voor het uitvoeren van de trainingen en het geven van coaching:

- Association Burkinabè de Fundraising (Burkina Faso / Franstalig Afrika)
- CESE (Brazilië)
- Development Expertise Center (Ethiopië)
- ICCO (Bangladesh, Benin, Guatemala, India, Mali, Nepal en Oeganda)
- Kenya Community Development Foundation (Kenia en Oost-Afrika)
- Uganda National NGO Forum (Oeganda)
- West Africa Civil Society Institute (Ghana, Engelstalig West-Afrika)
- The Foundation for Civil Society Tanzania (Tanzania)
- Smile Foundation (India)
- Assembly for Social Mobilization en TiME (Sri Lanka)
- Cooperation Committee for Cambodia en Advocacy Policy Institute (Cambodja)
- TEWA (Philanthropy for Equitable Justice and Peace), Community Self-Reliance Centre en Sahakarmi Samaj (Nepal)

Voor het verder ontwikkelen van Change the Game Academy:

- Himmelblau
- Intrac
- Management for Development Foundation (MDF)
- Podium
- Resource Alliance

Codes en richtlijnen

Naast alle relevante wettelijke bepalingen (zoals de Wet Bescherming Persoonsgegevens, vanaf mei 2018 de Algemene Verordening Gegevensbescherming) volgen wij de volgende codes en richtlijnen:

- CBF Erkenningregeling;
- SBF-code voor Goed Bestuur;
- Richtlijn 650 en Richtlijn C2 (onderdeel van richtlijnen voor de jaarverslaggeving van de Raad voor de Jaarverslaggeving) en aanbeveling Toepassing Richtlijn 650 'kostentoe rekening beheer en administratie';
- Erkenningregeling Goede Doelen;
- Regeling Beloning Directeuren van Goede Doelen;
- Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen;
- Handreiking Verwerking en Waardering van Nalatenschappen belast met (vrucht)gebruik;
- ANBI-regeling;
- ISO 9001:2015 en Partos 9001:2015 norm;
- Gedragscode DDDN (Fieldmarketing);
- Gedragscode Nalatenschappenwerving;
- Richtlijnen van het Better Care Network (zoals de richtlijnen voor de inzet van vrijwilligers in werk met kinderen in het buitenland) en de codes/richtlijnen waar deze op zijn gebaseerd (zoals de Stockholm Declaration on Children and Residential Care).

Verantwoording Bestuur en Raad van Toezicht Algemeen

Wilde Ganzen wordt bestuurd volgens het Raad van Toezicht-model. De taken en bevoegdheden van het bestuur en de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in de statuten en bijbehorende reglementen. Wijzigingen in deze reglementen worden vastgesteld door de Raad van Toezicht.

Directie: samenstelling en bevoegdheden

De stichting Wilde Ganzen wordt bestuurd door een directeur-bestuurder (één natuurlijk persoon). Deze directeur wordt door de Raad van Toezicht benoemd en is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding. Hierin laat hij/zij zich bijstaan door de andere leden van het managementteam.

Raad van Toezicht: samenstelling en bevoegdheden

De Raad van Toezicht bestaat uit tenminste vijf natuurlijke personen, die voor een periode van vier jaar worden benoemd. Zij kunnen eenmaal worden herbenoemd. De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen bezoldiging voor hun werk. Indien zich een vacature voordoet in de Raad van Toezicht wordt een profielschets opgesteld, waarbij rekening wordt gehouden met onder meer de aanwezige deskundigheid binnen de Raad. Nieuwe leden worden door de zittende leden benoemd.

De Raad van Toezicht houdt toezicht op de directie en de algemene gang van zaken binnen de stichting, zowel vooraf als achteraf. De Raad van Toezicht heeft onder meer tot taak het jaarplan en de begroting goed te keuren en het jaarverslag en de jaarrekening vast te stellen. Jaarlijks wordt door twee leden van de Raad van Toezicht, waaronder de voorzitter, een beoordelingsgesprek met de directeur gevoerd. Eenmaal per jaar wordt eveneens het functioneren van de Raad van Toezicht geëvalueerd conform de statuten.

Auditcommissie: samenstelling en bevoegdheden

De auditcommissie bestaat uit minimaal twee leden van de Raad van Toezicht. De auditcommissie heeft tot taak de toezichthoudende rol van de Raad van Toezicht ter zake van financiële aangelegenheden te ondersteunen. De auditcommissie komt tweemaal per jaar bijeen, de eerste maal om met de directeur en financieel manager de begroting voor te bespreken en de tweede maal om samen met de directeur en financieel manager het jaargesprek met de accountant te voeren.

Remuneratiecommissie: samenstelling en bevoegdheden

Deze commissie bestaat uit minimaal twee leden van de Raad van Toezicht en ondersteunt en adviseert de Raad bij het uitvoeren van zijn verantwoordelijkheid op het terrein van het werkgeverschap voor de directeur, inclusief zijn functioneren en zijn beloning. Vanuit zijn werkgeversrol voert de remuneratiecommissie namens de Raad van Toezicht jaarlijks een functionerings- en een beoordelingsgesprek met de directeur.

Extern toezicht

Op Wilde Ganzen wordt extern toezicht gehouden door:

- Dubois & Co. Registeraccountants;
- Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF);
- DNV-GL (externe ISO-auditor).

Verslag Raad van Toezicht 2019

De Raad van Toezicht heeft ook in 2019 zo goed mogelijk invulling gegeven aan haar verantwoordelijkheden als toezichthouder van Wilde Ganzen.

De Raad bestond dit verslagjaar uit zes personen met verschillende deskundigheids- en aandachtsgebieden.

De Raad van Toezicht kent twee commissies; de auditcommissie en een remuneratiecommissie. Deze commissies ondersteunen en adviseren de Raad van Toezicht bij het uitvoeren van zijn verantwoordelijkheid respectievelijk op het terrein van de financiën en op dat van het werkgeverschap voor de directeur, inclusief zijn functioneren en zijn beloning. Vanuit zijn werkgeversrol voert de remuneratiecommissie namens de Raad van Toezicht jaarlijks een functionerings- en een beoordelingsgesprek met de directeur.

De auditcommissie heeft advies uitgebracht aan de raad over de vaststelling van de jaarcijfers, de begroting en de meerjarenbegroting. Ook heeft de commissie, zoals vastgelegd in het Treasurystatuut, gesproken met de beheerders van het belegde vermogen van Wilde Ganzen.

De voorzitter van de Raad van Toezicht heeft in het verslagjaar meerdere malen overleg gehad met de Personeelsvertegenwoordiging.

De Raad van Toezicht heeft zes maal vergaderd - steeds in aanwezigheid van de directeur en de adjunct-directeur - waarvan twee themabijeenkomsten waren. In voorkomende gevallen was dat in medeaanwezigheid van één van de andere leden van het managementteam. Ook werd een paar maal een medewerker uitgenodigd om een presentatie te geven over een bepaald onderwerp, zoals de wijze van fondsenwerving binnen Wilde Ganzen of om verslag te doen van een dienstreis.

De toezichthoudende taak heeft in ieder geval betrekking op:

- het realiseren van de maatschappelijke doelstelling van de stichting;
- de strategie, identiteit en continuïteit van de stichting;
- de relatie en de dialoog met de interne en extern belanghebbenden;
- de naleving van wet- en regelgeving;
- de bedrijfsvoering, het risicobeheer en het zakelijk beleid;
- de goedkeuring van besluiten van de directie, zoals statutair vastgelegd (artikel 11 statuten).

De volgende onderwerpen zijn (soms meerdere malen) door de Raad van Toezicht behandeld:

- directierapportage per kwartaal;
- financiële rapportage met prognose over het jaarresultaat;
- jaarverslag en jaarrekening 2018;
- management letter 2019;
- begroting en jaarplan 2020;
- meerjarenbeleidsplan 2020-2022;
- risico-inventarisatie;
- jaarlijkse trendanalyse van binnengekomen klachten;
- nieuwe huisvesting Wilde Ganzen;
- fondsenwervingsbeleid, met name het beleid op face-to-face-werving;
- frauderisico's;
- samenwerkingen (thema);
- positionering van Wilde Ganzen (thema);
- positionering Change the Game Academy (thema);
- revisie van het directiereglement, het reglement auditcommissie en reglement Raad van Toezicht;
- reglement remuneratiecommissie;
- wijziging statuten.

De RvT bespreekt jaarlijks zijn functioneren middels een zelfevaluatie. De voorzitter informeert daartoe vooraf bij de directie of er bepaalde aandachtspunten van haar kant zijn.

Harm Bruins Slot

voorzitter Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht werd in 2019 gevormd door:

Naam: mr. H.J.E. Bruins Slot

Functie: voorzitter + lid remuneratiecommissie

Benoemd: 2016

Relevante nevenfuncties: voorzitter Raad van Toezicht Geldersch Landschap & Kastelen en voorzitter Raad van Toezicht Omroep Gelderland

Naam: dhr. R. Vermaas

Functie: vicevoorzitter

Benoemd: 2013, herbenoemd 2017

Relevante nevenfuncties: geen

Naam: drs. J.L. Sebel

Functie: lid, tevens voorzitter auditcommissie

Benoemd 2014

Werkzaam als: toezichthouder

Relevante nevenfuncties: lid bestuur Stichting Schoolfonds, Christelijk Voortgezet Onderwijs Huizen, lid en tevens lid auditcommissie en beleggingsadviescommissie, Stichting KNGF Geleidehonden, voorzitter raad van toezicht HandicapNL, voorzitter bestuur Stichting Fair Capital Impact Fund

Naam: mr. drs. A.T. van Koningsveld – van der Wal

Functie: lid, per 2018 voorzitter

remuneratiecommissie

Benoemd: 2016

Werkzaam als: directeur Quatrospect bv

Relevante nevenfuncties: lid van de Raad van Toezicht MBO Rijnland, lid Raad van Commissarissen KWH (kwaliteitscentrum Woningcorporaties Huursector), lid Commissie van Bezwaar Stichting Certificering Openbare Bibliotheken

Naam: dr. M.C.M. Senten MBA

Functie: lid, per 2018 lid auditcommissie

Benoemd: 2017

Werkzaam als: hoofd Allianties, Wetenschap & Innovatie, Hartstichting

Relevante nevenfuncties: geen

Naam: drs. P. Eenhoorn

Functie: lid

Benoemd: 2018

Werkzaam als: hoofd Marketing en Communicatie, Faculteit der Wiskunde, Natuurwetenschappen en Informatica, Universiteit van Amsterdam

Relevante nevenfuncties: geen

Resultaat spaar- en beleggingsvormen in euro

	Werkelijk 2015	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019
Obligatierente	87.725	85.542	80.284	56.065	67.646
Dividend	50.836	45.502	59.661	68.863	49.838
Koersresultaat	163.670	256.948	279.334	-192.002	951.007
Bruto beleggingsresultaat	302.232	387.992	419.279	-67.074	1.068.491
Kosten beleggingen	-44.012	-40.727	-47.521	-45.377	-54.131
Netto beleggingsresultaat	258.220	347.265	371.758	-112.451	1.014.360
Rendement beleggingen	3,4%	4,6%	4,8%	-1,5%	12,2%
Gemiddelde rendement 2015-2019 in %	4,7%				
Gemiddelde rendement 2015-2019 in €	375.831				
Netto resultaat liquide middelen Rente rekeningcourant banken	7.744	7.584	2.732	2.744	649

Bijlage 7

Begroting 2020 in euro 1.000

BATEN

Baten van particulieren	9.111
Baten van bedrijven	50
Baten van loterijorganisaties	900
Baten van subsidies van overheden	548
Baten van andere organisaties zonder winststreven	<u>9.890</u>

Som van de baten **20.499**

LASTEN

Besteed aan doelstellingen **18.760**

Werving baten

Kosten uit eigen fondsenwerving 2.479

Beheer en administratie

Kosten beheer en administratie 688

Som van de lasten **21.927**

SALDO VOOR FINANCIËLE BATEN EN **-1.428**

Saldo financiële baten en lasten **463**

SALDO VAN BATEN EN LASTEN **-965**

Bijlage 8

Relevante kengetallen jaarverslag in euro

	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019
Baten van particulieren	8.779.309	9.248.126
Baten van bedrijven	43.524	112.931
Baten van loterijorganisaties	925.000	900.000
Baten van subsidies van overheden	716.016	808.365
Baten van van andere organisaties zonder winststreven	7.694.422	9.155.232
Totaal baten	18.158.271	20.224.654
Besteed aan doelstellingen	15.281.498	17.531.178
Kosten uit eigen fondsenwerving in % van baten	11,9%	7,4%
Besteed aan doelstellingen in % van de totale baten	84,2%	86,7%
Besteed aan doelstellingen in % van de totale lasten	83,8%	90,1%
Kostenpercentage van beheer en administratie in % totale lasten	4,4%	2,1%
Aantal fte's	39,3	40,5

Jaarrekening

Inhoudsopgave

Balans	80
Staat van baten en lasten	81
Kasstroomoverzicht	82
Toelichting behorende tot de jaarrekening	83
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	85
Grondslagen voor de resultaatbepaling	87
Toelichting op de balans	89
Toelichting op de staat van baten en lasten	95
Overige gegevens	101
Bijlagen	102
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	104

Balans na bestemming saldo baten en lasten in euro

ACTIVA		2019	2018
<i>Materiële vaste activa</i>	A	1.276.817	1.093.379
<i>Financiële vaste activa</i>	B	0	314.487
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>	C	5.201.771	4.395.142
<i>Effecten</i>	D	9.578.957	6.984.125
<i>Liquide middelen</i>	E	<u>3.826.127</u>	<u>5.099.505</u>
		<u>18.606.855</u>	<u>16.478.773</u>
Totaal		<u>19.883.672</u>	<u>17.886.640</u>
PASSIVA			
<i>Reserves en fondsen</i>			
- Reserves	F		
continuïteitsreserve	F1	3.350.009	4.868.520
bestemmingsreserves	F2	8.236.560	5.757.569
overige reserves	F3	<u>477.128</u>	<u>0</u>
		12.063.698	10.626.089
- Fondsen	G		
bestemmingsfonds(en)		<u>1.619.988</u>	<u>1.265.909</u>
		13.683.686	11.891.998
<i>Voorzieningen</i>	H	1.601.760	1.717.148
<i>Kortlopende schulden</i>	I	<u>4.598.225</u>	<u>4.277.494</u>
Totaal		<u>19.883.672</u>	<u>17.886.640</u>

Staat van baten en lasten in euro

		Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
BATEN				
Baten van particulieren	J	9.248.126	8.209.620	8.779.309
Baten van bedrijven	K	112.931	5.000	43.524
Baten van loterijorganisaties	L	900.000	900.000	925.000
Baten van subsidies van overheden	M	808.365	914.260	716.016
Baten van andere organisaties zonder winststreven	N	9.155.232	8.575.000	7.694.422
Som van de baten		20.224.654	18.603.880	18.158.271
LASTEN				
Besteed aan doelstellingen				
Projecten	O			
Programma's	O1	13.240.406	11.033.826	9.819.493
Capaciteitsversterking Particulier Initiatief en Project Eigenaren	O2	2.737.355	2.924.604	3.555.933
Voorlichting	O3	168.907	196.310	69.671
	O4	1.384.510	2.117.920	1.836.401
		17.531.178	16.272.660	15.281.498
Wervingskosten				
Kosten uit eigen fondsenwerving	P	1.503.303	2.646.451	2.153.139
Kosten van beheer en administratie				
Kosten beheer en administratie	Q	413.494	768.946	793.373
Som van de lasten		19.447.975	19.688.057	18.228.010
Saldo voor financiële baten en lasten		776.679	-1.084.177	-69.739
Saldo financiële baten en lasten	R	1.015.009	309.000	-109.706
SALDO VAN BATEN EN LASTEN		1.791.687	-775.177	-179.445
Bestemming saldo van baten en lasten in euro				
Toevoeging/onttrekking aan:				
Continuïteitsreserve		-1.518.511		619.766
Bestemmingsreserves		2.478.991		2.221.883
Overige reserve		477.128		-3.211.803
Totaal reserves		1.437.608		-370.154
Totaal bestemmingsfondsen		354.079		190.709
SALDO VAN BATEN EN LASTEN		1.791.687	-775.177	-179.445

Kasstroomoverzicht over 2019 in euro

	2019	2018
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo van baten en lasten	1.791.687	-179.445
Aanpassing voor:		
- Afschrijving materiële vaste activa	90.800	316.698
- Waarde mutatie financiële vaste activa	0	0
- Waarde mutatie effecten	-951.007	192.002
- Mutatie voorzieningen	-115.387	-319.574
- Interest en dividend baten	-118.133	-127.672
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	697.961	-117.991
Mutaties:		
- Vorderingen en overlopende activa	-806.628	-634.628
- Schulden en overlopende passiva	320.732	-658.322
- Ontvangen interest	68.295	58.809
- Ontvangen dividend	49.838	68.863
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	330.198	-1.283.269
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-274.241	-6.648
Investerings in financiële vaste activa	314.487	0
Investerings in effecten	-3.006.078	-2.038.347
Desinvesterings in effecten	1.362.254	2.974.017
Totaal	-1.603.577	929.022
Totale kasstroom	-1.273.378	-354.248
Als volgt toe te lichten:		
Liquide middelen einde boekjaar	3.826.127	5.099.505
Liquide middelen begin boekjaar	5.099.505	5.453.753
Mutatie liquide middelen	-1.273.378	-354.248

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2019

Algemeen

De stichting Wilde Ganzen/IKON, in 2019 gevestigd te Heuvellaan 36 te Hilversum, is een fondswervende instelling. Haar voornaamste activiteiten naast het werven van fondsen bestaan uit het beoordelen en financieren van ontwikkelingsprojecten en het in dit kader ondersteunen van particuliere initiatieven, de uitvoering en medefinanciering van subsidieprogramma's alsmede het geven van voorlichting.

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen.

Doel van deze richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor die fondsen bijeengebracht zijn. Deze inrichting is tevens één van de voorwaarden voor het verkrijgen van het CBF-Keur. Dit is een keurmerk dat door het Centraal Bureau Fondsenwerving wordt verleend aan fondsenwervende instellingen die voldoen aan de gestelde eisen, vastgelegd in het Reglement CBF-Keur. In 2001 heeft de Stichting Wilde Ganzen/IKON dit keurmerk verworven en na een hertoetsing in 2019 is gebleken dat Wilde Ganzen nog immer voldoet aan de gestelde keurmerk-criteria.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Verslaggevingperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Subsidieverplichtingen verdienen hierbij bijzondere aandacht. Vaak betreft dit verplichtingen voor meerdere jaren. Van een subsidieverplichting is sprake nadat het bestuur/de directie een besluit ter zake heeft genomen en dit kenbaar heeft gemaakt aan de subsidieontvanger, waardoor een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting ontstaat. Deze verplichting wordt op de balans als schuld verantwoord en gelijktijdig wordt de last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie.

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van de directie het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen, te weten de waardering van nalatenschappen en voorzieningen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten in de jaarrekening omvatten investeringen in aandelen, obligaties en overige beleggingen, vorderingen, geldmiddelen, langlopende schulden, crediteuren en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen.

De stichting maakt geen gebruik van derivaten.

De grondslagen voor de waardering van deze posten na eerste opname zijn hieronder per post vermeld.

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rente methode, verminderd met bijzondere waardeverminderv verliezen. De geamortiseerde kostprijs is gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van transactiekosten en (dis)agio.

Effecten

De beleggingen van de stichting in aandelen en obligaties worden na de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. Veranderingen in de reële waarde worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Dividenden worden in de staat van baten en lasten verantwoord op het moment dat deze betaalbaar zijn gesteld.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rente methode. De geamortiseerde kostprijs is nagenoeg gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van transactiekosten en (dis)agio.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Kantoorgebouwen	2,5%
Inventaris	20,0%
Andere vaste bedrijfsmiddelen	33,3%

De investering in de implementatie van Salesforce wordt afgeschreven tegen 20,0% en niet 33,3 % en is daardoor gelijk aan de termijn van de licentieovereenkomst.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengst-waarde.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor de vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Vervreemding vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen de boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorderingen en effecten

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Reserves

Continuïteitsreserve

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de fondsenwervende instelling ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Bij Wilde Ganzen bestaat de continuïteitsreserve uit een reserve voor doorlopende organisatiekosten.

Bestemmingsreserves

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserves: Activa bedrijfsvoering, Projecten, Eigen bijdrage Programma's en Nog af te wikkelen nalatenschappen is door het bestuur bepaald, en betreft geen verplichting, het bestuur kan deze beperking zelf opheffen. De hoogte van de bestemmingsreserve: nog af te wikkelen nalatenschappen, is gelijk aan de waardering van de nalatenschappen belast met vruchtgebruik en kan nog niet besteed worden.

Overige reserves

Overige reserves betreffen reservemiddelen die resteren na de eerder genoemde bestedingen.

Fondsen

Bestemmingsfonds(en)

Bestemmingsfonds (en) betreffen middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming.

Vorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Vorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Langlopende en kortlopende schulden

De waardering van langlopende en kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten van particulieren

Deze opbrengsten worden verantwoord in het jaar van ontvangst.

Baten uit nalatenschappen

Baten uit nalatenschappen, inclusief de nalatenschappen waarop vruchtgebruik rust, worden verantwoord in het jaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten van bedrijven

Deze opbrengsten worden verantwoord in het jaar van ontvangst.

Baten van loterijorganisaties

Deze opbrengsten worden verantwoord in het jaar van toekenning.

Baten van subsidies van overheden

De baten uit subsidies van overheden worden verantwoord op het moment dat besteding van de subsidie plaatsvindt.

Baten van andere organisaties zonder winststreven

De verwerking van baten van andere organisaties zonder winststreven worden verantwoord in het jaar van ontvangst.

Besteed aan doelstelling en projectverplichtingen

De projectverplichtingen in het kader van de doelstelling worden voor de gehele looptijd als besteding verantwoord in het jaar waarin het projectbesluit is genomen en het toegezegde actieresultaat en de toerekening WG-premie tot verplichting leidt.

De overige bestedingen worden als last opgenomen in het jaar waarin de prestatie aan Wilde Ganzen is geleverd.

Wervingskosten

In de wervingskosten zijn inbegrepen alle kosten die gemaakt zijn om de totale baten uit fondsenwerving te verwerven, te weten de directe verwervingskosten en de met de fondsenwerving verband houdende uitvoeringskosten eigen organisatie.

Lonen en salarissen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Saldo financiële baten en lasten

De gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten worden in het desbetreffende boekjaar opgenomen in de staat van baten en lasten. Dividenden worden verantwoord in het boekjaar waarin zij betaalbaar worden gesteld. De rentebaten worden verantwoord in het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De met de beleggingen gemoeide kosten worden in mindering gebracht op de rente baten en baten uit beleggingen.

Kostentoerekening

Kosten worden toegerekend aan de activiteiten *i.* bestedingen aan de diverse sectoren, *ii.* (subsidie)programma's, *iii.* capaciteits-versterking en voorlichting, *iv.* wervingskosten baten en *v.* kosten beheer en administratie, op basis van de volgende maatstaven:

- direct toerekenbare kosten worden direct toegerekend;
- niet direct toerekenbare kosten worden toegerekend op basis van een schatting van op basis van de brutoloonkosten gewogen fulltime eenheden (fte's) dat de medewerkers aan een activiteit hebben besteed.

De niet directe toerekenbare kosten zijn als volgt procentueel verdeeld:

	2019	2018
Personeelskosten	72,8%	74,2%
Huisvestingskosten	0,5%	0,6%
Kantoor- en algemene kosten	24,1%	16,6%
Afschrijving en rente	2,6%	8,6%

Pensioenen

Stichting Wilde Ganzen/IKON heeft een pensioenregeling die wordt geclassificeerd als een zogenaamde toegezegde pensioenregeling. De pensioenregeling is ondergebracht bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Dit betreft een bedrijfstak pensioenfonds en stichting Wilde Ganzen/IKON heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies.

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Ten aanzien van de overige pensioentoezeggingen wordt de jaarlijkse premiebetaling als last verantwoord. Per jaareinde verschuldigde premies zijn als verplichting op de balans opgenomen.

Grondslagen leasing

Leasing

De organisatie kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leases

De Stichting treedt als lessee in een operationele lease, waarbij de leaseobjecten zijnde een drietal kopieerapparaten, niet worden geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Presentatie

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid is gemaakt tussen de kasstromen uit operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

Grondslagen reële waarde

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

- De reële waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de biedprijs.
- De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Toelichting op de balans

A. Materiële vaste activa in euro

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Pand	Inven- tarissen	Hard- ware/ Software	Totaal 2019	Totaal 2018
Aanschafwaarde					
Stand per 1 januari	1.607.508	32.631	366.366	2.006.506	2.178.095
Investerings	150.212	87.087	36.942	274.241	6.648
Desinvesteringen		-23.014	-12.952	-35.966	-178.237
Stand 31 december	1.757.720	96.704	390.356	2.244.781	2.006.506
Afschrijvingen					
Stand per 1 januari	657.508	19.642	235.980	913.128	774.666
Desinvesteringen		-18.179	-12.001	-30.180	-178.237
Afschrijvingen		4.789	80.227	85.016	160.531
Afwaardering				0	156.169
Stand 31 december	657.508	6.251	304.206	967.964	913.128
Boekwaarde per 31 december	1.100.212	90.453	86.150	1.276.817	1.093.379

De actuele waarde van de bedrijfsgebouwen en –terreinen in Hilversum is bepaald op basis van de overeengekomen opbrengstwaarde. De investeringen hebben betrekking op de bouwkundige investeringen aan het huurpand in Amersfoort.

De materiële vaste activa worden aangehouden ten behoeve van de uitoefening van de bedrijfsvoering.

B. Financiële vaste activa in euro

Deelnemingen en overige participaties

	2019	2018
Deelnemingen Cooperatie ICCO U.A.	0	250.000
Participatie Fonds Agri Business Booster	0	64.487
Stand per 31 december	0	314.487

Deelnemingen Cooperatie ICCO U.A.

Dit betreft de kapitaalstorting in de coöperatie PerspActive waar Wilde Ganzen samen met Edukans, ICCO, Woord & Daad, Red een Kind, Tear, Leger des Heils, Lepra Zending, Light for the World en Dorcas deel van uit maakt. Per eind 2019 is Wilde Ganzen geen onderdeel meer van deze coöperatie. Het inlegkapitaal van € 250.000 is opgenomen onder de vorderingen en overlopende activa.

Participatie Fonds Agri Business Booster

Dit is een fonds waarin onder andere ICCO, Woord en Daad en Wilde Ganzen participeren. Het is opgezet om de productiecapaciteiten van ondernemers in kleinschalige landbouw verwerkende bedrijven te versterken en hun productie te vergroten. Per eind 2019 is de deelname aan dit fonds volledig overgedragen.

	2019	2018
Stand per 1 januari	64.487	64.487
Afwaardering naar aanleiding van overdracht van de participatie	-64.487	0
Stand per 31 december	0	64.487

C. Vorderingen en overlopende activa in euro

	2019	2018
Nalatenschappen	3.685.534	3.082.534
Rente op effecten	43.860	32.352
Nog te ontvangen subsidies	119.941	251.799
Nationale Postcode Loterij	900.000	900.000
Programmavorderingen	44.401	0
Overige vorderingen	408.035	128.457
Stand per 31 december	5.201.771	4.395.142

De nalatenschappen, inclusief de nalatenschappen waarop vruchtgebruik rust, worden opgenomen als vordering in het jaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen op nalatenschappen, in de vorm van voorschotten, worden op deze vordering in mindering gebracht in het boekjaar waarin ze worden ontvangen. De ontvangst van deze vorderingen kan over meerdere jaren verspreid zijn.

De post subsidies betreft de per saldo nog te vorderen bedragen inzake het programma EU Mozambique van € 68.988 en in het kader van het strategisch partnerschap van € 50.953

De post programmavorderingen betreft de per saldo nog te vorderen bedragen van samenwerkingspartners in het kader van het programma Change the Game.

De vorderingen exclusief de nalatenschappen hebben een looptijd van korter dan één jaar.

De vorderingen worden aangehouden voor directe aanwending in het kader van de doelstelling.

D. Effecten in euro

	2019		2018	
De effecten worden aangehouden ter belegging.				
Aandelen	3.443.886	36,1%	3.159.535	45,3%
Obligaties	6.135.071	64,0%	3.824.590	54,8%
Stand per 31 december	9.578.957	100%	6.984.125	100%

De waarde van zowel de aandelen als de obligaties geschiedt tegen marktwaarde. Het vermogen van Wilde Ganzen wordt op niet-risicovolle wijze beheerd.

	Aandelen	Obligaties	Totaal
Stand per 1 januari	3.159.535	3.824.590	6.984.125
Aankopen	401.653	2.604.425	3.006.078
Verkopen/Aflossingen	-988.823	-373.431	-1.362.254
Koersresultaat	871.521	79.487	951.008
Stand per 31 december	3.443.886	6.135.071	9.578.957

Het rendement (na aftrek kosten beleggingen) op de beleggingsportefeuille over 2019 bedraagt 12,2 % (over 2018: -1,5 %) en bestaat uit de volgende componenten:

	Dividend/ coupons/ interest	Koers resul- taten	Kosten beleg- gingen	Totaal 2019
Aandelen	49.839	871.521		921.360
Obligaties	67.646	79.487		147.133
Kosten beleggingen			54.131	54.131
Totaal rendement 2019	117.485	951.008	54.131	1.122.624

E. Liquide middelen in euro

	2019	2018
Banken	3.825.922	5.099.383
Kasmiddelen	205	122
Stand per 31 december	3.826.127	5.099.505

Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar en worden aangehouden voor directe aanwending in het kader van de doelstelling. De afname van de liquide middelen zijn met name een gevolg van een afname van de projectverplichting en een toename van de vorderingen uit hoofde van nalatenschappen en subsidies.

F. Reserves in euro	2019	2018
F1 Continuïteitsreserve	3.350.009	4.868.520
F2 Bestemmingsreserves	8.236.560	5.757.569
F3 Overige reserve	477.128	0
Stand per 31 december	12.063.698	10.626.089

De mutaties van de reserves zijn als volgt weer te geven:

	Conti-nuïteits-reserve	Bestem-mings-reserves	Overige reserve	Totaal 2019	Totaal 2018
Stand per 1 januari	4.868.520	5.757.569	0	10.626.089	10.996.243
Mutaties: toevoegingen/onttrekking aan reserves	-1.518.511	2.478.991	477.128	1.437.608	-370.154
Stand per 31 december	3.350.009	8.236.560	477.128	12.063.698	10.626.089

F1 Continuïteitsreserve	2019	2018
Stand per 1 januari	4.868.520	4.248.754
Toevoeging/onttrekking via bestemming saldo	-1.518.511	619.766
Stand per 31 december	3.350.009	4.868.520

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit te waarborgen ingeval van (tijdelijke) sterk tegenvallende opbrengsten of onverwachte lasten.

De omvang van de continuïteitsreserve is gebaseerd op 0,75 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. De vastgestelde continuïteitsreserve bedraagt per 31 december 2019 het bedrag van € 3.350.009.

De norm voor de maximale omvang van de continuïteitsreserve volgens de Richtlijn Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland is anderhalf maal de jaarlijkse kosten voor de werkorganisatie. Onder kosten werkorganisatie wordt verstaan:

Personeelkosten, huisvestingskosten, kantoor en algemene kosten en afschrijvingen worden volledig meegenomen inclusief het gedeelte dat aan de doelstelling wordt toegerekend. Verstrekte subsidies en bijdragen, afdrachten, aankopen en verwervingen, uitbesteed werk en communicatiekosten worden volledig meegenomen uitgezonderd dat deel dat wordt toegerekend aan de doelstelling.

F2 Bestemmingsreserves	Activa bedrijfsvoering	Projecten	Eigen bijdrage programma's	Nog af te wikkelen nalatenschappen	Totaal 2019	Totaal 2018
Stand per 1 januari	1.093.379	3.150.000	1.454.447	59.740	5.757.569	3.535.686
Mutaties: - via bestemming saldo	183.438	925.862	1.369.691	0	2.478.991	2.221.883
Stand per 31 december	1.276.816	4.075.862	2.824.138	59.740	8.236.560	5.757.569

Op bovenstaande bestemmingsreserves berust geen verplichting. De beperkte bestedingsmogelijkheid is aangegeven door het bestuur van de stichting.

Een deel van het vermogen is vastgelegd in activa welke gebruikt worden voor de bedrijfsvoering. Het bedrag is gelijk aan de boekwaarde van kantoorinventaris, computers en het pand.

Verder bestaan de bestemmingsreserves uit de reserve Projecten en de reserve Eigen bijdrage Programma's. Mochten de inkomsten uit fondsenwerving niet toereikend zijn om de premie op de projecten respectievelijk de eigen bijdrage aan programma's af te dekken, dan worden deze reserves aangewend. De positie is vastgesteld op 50% van de begrote inkomsten voor 2020 verminderd met de reeds gevormde continuïteitsreserve. Dit komt neer op een bedrag van € 6,9 miljoen. Dit is verdeeld tussen de reserve projecten en de reserve eigen bijdrage programma's op basis van de bestedingen in de begroting voor 2020.

De reserve Nog af te wikkelen nalatenschappen is gevormd in verband met de verwerking en waardering van nalatenschappen belast met vruchtgebruik. De hoogte van deze reserve is gelijk aan de waardering van de betreffende nalatenschappen.

F3 Overige reserves	2019	2018
Stand per 1 januari	0	3.211.803
Mutaties:		
- toevoegingen via bestemmingssaldo	477.128	
- onttrekking via bestemmingssaldo		-3.211.803
Stand per 31 december	477.128	0

Deze reserve is ontstaan door de positieve ontwikkeling van het resultaat in 2019 en is primair bedoeld voor bestedingen binnen de doelstelling in 2020.

G. Fondsen in euro	2019	2018
Stand per 1 januari	1.265.909	1.075.200
Mutaties:		
- toevoeging aan bestemmingsfondsen	1.302.878	1.515.369
- onttrekking aan bestemmingsfondsen	-948.799	-1.324.660
Stand per 31 december	1.619.988	1.265.909

De bestemmingsfondsen zijn gelden die verkregen zijn ter besteding aan een specifiek doel waarvan per balansdatum de projectdoelen nog niet zijn gedefinieerd. In de bijlagen is een overzicht bestemmingsfondsen opgenomen. Giften en projecten hebben betrekking op ontvangsten en bestedingen die in de staat van baten en lasten zijn verantwoord en die aan de bestemmingsfondsen zijn toegerekend. De mutaties die onttrokken zijn aan overige reserves komen overeen met de afspraken met derden. Op grond van de overeenkomsten met derden wordt aan derden het recht gegeven de bestemming van deze middelen aan te geven.

H. Voorziening projecten in euro	2019	2018
Stand per 1 januari	1.717.148	2.036.722
Mutaties:		
- Dotatie	4.059.841	2.813.374
- Onttrekkingen	-4.175.229	-3.132.948
Stand per 31 december	1.601.760	1.717.148

De voorziening projecten is gevormd op basis van toezeggingen per balansdatum in de vorm van premies en specifieke bijdragen aan samenwerkingspartners. Wilde Ganzen is voornemens om tot uitkering van deze verplichting over te gaan ongeacht of er in komende boekjaren sprake is van voldoende inkomsten. Een uitkering vindt plaats onder voorbehoud van individuele toetsing op basis van een afzonderlijk besluit. De voorziening projecten wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

I. Kortlopende schulden in euro

	2019	2018
Projectverplichtingen	3.232.166	2.252.864
Programmaverplichtingen	652.304	1.072.861
Schulden en overlopende passiva	<u>713.754</u>	<u>951.769</u>
Stand per 31 december	<u>4.598.225</u>	<u>4.277.494</u>

Bedragen die aan projecten worden toegekend, maar in het boekjaar nog niet tot uitkering kwamen, worden als verplichtingen opgenomen. Vrijgevallen verplichtingen worden in mindering gebracht in het jaar waarin de toezegging komt te vervallen.

De programmaverplichtingen betreft de per saldo verschuldigde bedragen aan samenwerkingspartners in het kader van het programma Change the Game (€ 347.686) en het programma Frame Voice Report (€ 304.618).

De schulden en overlopende passiva bestaan uit:

	2019	2018
Vakantiedagen en vakantiegeld	181.315	162.932
Te betalen loonheffing	176.309	168.162
Pensioenpremies	36.183	8.311
Crediteuren	165.125	477.858
Overig	<u>154.822</u>	<u>134.506</u>
Stand per 31 december	<u>713.754</u>	<u>951.769</u>

Financiële instrumenten

Algemeen

De organisatie maakt gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de organisatie blootstelt aan krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de organisatie een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de organisatie te beperken. De organisatie zet geen afgeleide financiële instrumenten in om de risico's te beheersen.

Kredietrisico

Het kredietrisico van de vordering bestaande uit nalatenschappen, subsidies, rente en overige vorderingen is vrijwel nihil. De vordering nalatenschappen wordt mede bepaald aan de hand van door de notarissen overlegde formele documenten, de vordering uit subsidieprogramma's zijn afspraken die voortvloeien uit lopende programma's en de rente is de rente over het vierde kwartaal van 2019.

Liquiditeitsrisico

Wilde Ganzen beschikt over voldoende liquide middelen waarvan een deel is belegd in effecten. Tot op heden is er nooit aanspraak gemaakt op deze effectenportefeuille.

Reële waarde

De reële waarde van de in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde ervan.

Niet uit de balans blijkende activa en verplichtingen

Belangrijke financiële rechten

Nalatenschappen met vruchtgebruik

Nalatenschappen met vruchtgebruik worden verwerkt in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Van acht dossiers met vruchtgebruik kan de waarde van het financiële effect van de voordelen niet worden geschat.

Subsidies

ICCO heeft als penvoerder van samenwerkingsverband onder het Strategisch Partnerschap programma, ten behoeve van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, aan Stichting Wilde Ganzen een subsidie toegekend voor de periode 2016-2020. Het aandeel van Wilde Ganzen in het totale subsidiebedrag voor de resterende looptijd is maximaal € 152.187.

CISU heeft als penvoerder van samenwerkingsverband Frame Voice Report, ten behoeve van de Europese Unie, aan Stichting Wilde Ganzen een subsidie toegekend voor de periode 1 december 2017 - 30 november 2020. Het aandeel van Wilde Ganzen in het totale subsidiebedrag voor de resterende looptijd is maximaal € 290.178

Nationale Postcode Loterij

Stichting Wilde Ganzen heeft een meerjarige overeenkomst afgesloten met de Nationale Postcode Loterij tot het eind van 2024 voor het verkrijgen van een jaarlijkse afdracht.

Belangrijke financiële verplichtingen

Huurverplichtingen

De stichting heeft een huurcontract afgesloten voor het pand in Amersfoort. De verplichting bedraagt € 156.165 per jaar. Het contract loopt tot en met juni 2026. Inzake deze huur is een bankgarantie afgegeven van € 39.041.

De stichting heeft een huurcontract afgesloten voor een tweetal kopieermachines. De verplichting bedraagt € 10.340 per jaar. Het contract loopt tot en met januari 2026.

Toelichting op de staat van baten en lasten

J. Baten van particulieren in euro

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Donaties en giften	5.103.209	5.409.620	4.820.951
Nalatenschappen	4.144.917	2.800.000	3.958.358
	9.248.126	8.209.620	8.779.309

K. Baten van bedrijven in euro

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Baten van bedrijven	112.931	5.000	43.524

L. Baten van loterijorganisaties in euro

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Baten van de Nationale Postcode loterij	900.000	900.000	925.000

M. Subsidies van overheden in euro

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Baten in het kader van EU-subsidie Young Africa Mozambique		0	0
Baten in het kader van EU-subsidie Frame Voice Report	615.492	603.000	445.611
Baten in het kader van subsidie Strategisch Partnerschap	192.873	186.260	270.405
Baten in het kader van overige subsidieverstrekkers	0	125.000	0
	808.365	914.260	716.016

N. Baten van andere organisaties zonder winststreven in euro

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Baten van andere organisaties zonder winststreven	7.098.076	6.300.000	5.616.547
Baten van vermogensfondsen	2.057.156	2.275.000	2.077.875
	9.155.232	8.575.000	7.694.422

O. Besteed aan doelstellingen in euro	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
O1 Bestedingen projecten aan de sectoren			
1. Onderwijs en training	6.246.728	4.876.607	4.339.908
2. Gezondheid	1.725.492	2.157.175	1.919.766
3. Water en sanitatie	1.583.923	1.320.571	1.175.235
4. Zorg en welzijn	1.436.367	1.102.610	981.262
5. Werkgelegenheid en inkomen	748.183	792.204	705.018
6 Voedselzekerheid	640.962	407.014	362.220
7. Overig	858.752	377.645	336.084
	13.240.406	11.033.826	9.819.493
O2 Bestedingen aan programma's			
Programma Change the Game	1.896.584	1.985.350	2.876.648
Programma EU Mozambique	0	0	0
Programma EU Frame Voice Report	840.771	939.254	679.285
	2.737.355	2.924.604	3.555.933
O3 Capaciteitsversterking Particulier Initiatief en Project Eigenaren	168.907	196.310	69.671
O4 Voorlichting	1.384.510	2.117.920	1.836.401
Totaal besteed aan doelstellingen	17.531.178	16.272.660	15.281.498

Lokale partnerorganisaties bieden de projecten aan bij Wilde Ganzen samen met de Particuliere Ontwikkelingsinitiatieven. Zij bepalen zelf, op basis van de behoefte van de gemeenschap, binnen welke sector, doelgroep en thema het project bedoeld is. Hoewel de projectbesteding daarom vraaggestuurd is, kijkt Wilde Ganzen vanuit een richtinggevend kader of de projecten bijdragen aan de gedeelde visie om mensen in hun kracht te zetten.

De toename in het verslagjaar van de bestedingen aan programma's is met name ontstaan omdat het gemiddelde bedrag per project is toegenomen ten opzichte van 2018.

Bestedingspercentage

Onderstaand is de verhouding van de totale bestedingen aan de doelstelling(en) in relatie met de totale baten procentueel weergegeven voor de jaren:

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Totaal bestedingen	17.531.178	16.272.660	15.281.498
Totaal baten	20.224.654	18.603.880	18.158.271
Bestedingspercentage baten	86,7%	87,5%	84,2%
Totaal bestedingen	17.531.178	16.272.660	15.281.498
Totaal lasten	19.447.975	19.688.057	18.228.010
Bestedingspercentage lasten	90,1%	82,7%	83,8%

P. Wervingskosten in euro	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Uitvoeringskosten eigen organisatie	482.410	961.185	598.627
Kosten direct marketing	1.568.926	2.850.000	2.609.952
Website	152.437	131.565	139.023
Publiciteitskosten	10.403	17.000	82.042
Advertentiekosten	0	0	20.845
Opnamekosten IKON	103.918	102.000	98.554
Overig	166.786	195.500	137.931
Doorbelast kosten aan besteding doelstelling voorlichting	-981.578	-1.610.799	-1.533.835
	1.503.303	2.646.451	2.153.139

De lagere kosten voor direct marketing zijn ontstaan door minder geworven donateurs via face-to-face-werving. De publiciteitskosten waren in 2018 hoger door het uitvoeren van een fondsenwervende campagne.

Kostenpercentage fondsenwerving

Onderstaand is de verhouding van de kosten fondsenwerving in relatie met de totale baten procentueel weergegeven voor de jaren:

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Totale baten	20.224.654	18.603.880	18.158.271
Wervingskosten	1.503.303	2.646.451	2.153.139
Kostenpercentage fondsenwerving	7,4%	14,2%	11,9%

Q. Kosten beheer en administratie in euro

Kosten van beheer en administratie

Kostenpercentage van beheer en administratie in % totale lasten

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Kosten van beheer en administratie	413.494	768.946	793.373
Kostenpercentage van beheer en administratie in % totale lasten	2,1%	3,9%	4,4%

De kosten van beheer en administratie zijn bepaald door de geschatte tijdsverdeling van de individuele medewerkers over de taakgebieden uitvoeringskosten ten behoeve van de doelstelling, uitvoeringskosten ten behoeve van de fondsenwerving en uitvoeringskosten beheer en administratie. De kosten zijn naar rato en gekoppeld aan de salariskosten van de medewerkers aan de verschillende uitvoeringskosten toegerekend. In 2019 is deze inschatting opnieuw tegen het licht gehouden op basis van de Aanbeveling Toerekening Kosten Beheer & Administratie, waarbij specifiek is gekeken naar de taken waarop de medewerkers worden ingezet. De kosten beheer en administratie zijn lager uitgevallen doordat er relatief meer tijd is besteed aan de doelstelling door de toename van de projectbestedingen en de groei van de Change the Game Academy.

R. Saldo financiële baten en lasten in euro

Rentebaten en baten uit beleggingen

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Dividend	49.838	50.000	68.863
Rente	68.295	54.000	58.809
Koersresultaten	951.007	250.000	-192.002
	1.069.140	354.000	-64.330
Kosten van beleggingen			
Bankkosten effecten	54.131	45.000	45.377
Netto beleggingsresultaat	1.015.009	309.000	-109.706

In 2019 is er een positief beleggingsresultaat gehaald en daarmee is het negatieve resultaat in 2018 gecompenseerd.

S. Toelichting op bestemming saldo in euro

		Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Continuïteitsreserve (1)	F1			
Onttrekking/toevoeging aan continuïteitsreserve		-1.518.511		619.766
Bestemmingsreserves (2)	F2			
Onttrekking/toevoeging aan bestemmingsreserve activa		183.438		-310.049
Onttrekking/toevoeging aan bestemmingsreserve Projecten		925.862		1.571.305
Onttrekking/toevoeging aan bestemmingsreserve Eigen bijdrage		1.369.691		954.447
Onttrekking/toevoeging aan reserve nog af te wikkelen nalatenschappen		0		6.180
		<u>2.478.991</u>		<u>2.221.883</u>
Overige reserves (3)	F3			
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves		477.128		-3.211.803
Totaal onttrekking/toevoeging aan reserves (1) t/m (3)	F	1.437.608		-370.154
Bestemmingsfondsen (4)				
Onttrekking/toevoeging aan bestemmingsfondsen		354.079		190.709
Totaal bestemming saldo (1) t/m (4)		<u>1.791.687</u>	<u>-775.177</u>	<u>-179.445</u>

T. Toelichting lasten verdeling in euro

Samenvatting specificatie en verdeling kosten over 2019 naar bestemming.

Bestemming	Bestedingen aan projecten	Bestedingen aan program- ma's	Capaciteits- versterking PI en PE	Voorlichting	Subtotaal bestede aan doelstellingen	Wervings- kosten	Kosten beheer en admini- stratie	Totaal 2019
Lasten								
Verstekte subsidies en bijdragen	11.314.610	2.339.211	144.340	1.183.135	14.981.296	0	0	14.981.296
Communicatiekosten	0	0	0	0	0	1.020.892	0	1.020.892
Personeelskosten	1.401.639	289.778	17.881	146.565	1.855.863	351.109	300.951	2.507.922
Huisvestingskosten	9.217	1.906	118	964	12.204	2.309	1.979	16.492
Kantoor- en algemene kosten	464.194	95.969	5.922	48.539	614.623	116.280	99.669	830.572
Afschrijvingskosten	50.747	10.492	647	5.306	67.192	12.712	10.896	90.800
Totaal	13.240.406	2.737.355	168.907	1.384.510	17.531.178	1.503.302	413.494	19.447.974

In bijlage is een specificatie van staat model toelichting bestedingen opgenomen.

Toelichting op de apparaatskosten in model toelichting bestedingen in euro

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Personeelskosten			
Lonen en salarissen	2.247.635	2.354.500	2.079.417
Werknemersverzekeringen	359.603	376.720	330.830
Pensioenverzekeringen	226.328	282.540	213.301
Ontvangen ziekengeld	-37.230	-24.000	-52.419
Overige personeelskosten	370.404	244.200	674.551
Doorbelast aan besteed aan doelstellingen	-658.819	-533.000	-508.186
	2.507.922	2.700.960	2.737.494
Huisvestingskosten			
Onderhoudslasten	8.627	5.750	6.934
Overige huisvestingskosten	7.865	41.000	15.939
	16.492	46.750	22.873
Kantoor- en algemene kosten			
Algemene vergaderingen	11.113	16.000	23.442
Kantoorkosten	75.351	88.900	83.218
Corporate communicatie	340.699	374.000	19.068
Automatisering	227.039	220.000	198.289
Overige algemene kosten	357.291	425.525	298.667
Doorbelast aan besteed aan doelstellingen	-180.921	-189.402	-11.349
	830.572	935.024	611.335
Afschrijvingskosten			
Afschrijvingen	90.800	162.000	316.698
Totaal apparaatskosten	3.445.786	3.844.734	3.688.400

De overige personeelskosten zijn lager dan in 2018 door minder inhuur van personeel. Een van de doelstellingen in 2019 was het vergroten van de naamsbekendheid. Om dit te realiseren is er meer ingezet op corporate communicatie.

Personeelsbestand

Het gemiddeld aantal werknemers was als volgt:

	2019	2018
Aantal fte's	40,5	39,3

Bezoldiging Directie in euro

	2019	2018	2018
Naam	C. de Jong	C. de Jong	J. van Ments
Functie	Directeur	Directeur	Interim directeur
Dienstverband			
Aard (looptijd)	contract	onbepaald	contract
Uren (fte)	36	36	36
Parttimepercentage	94%	94%	89%
Periode	1/1-31/12	20/8 – 31/12	1/1-31/7
Bezoldiging			
Jaarinkomen			
Brutoloon/salaris	86.080	29.680	118.728
Vakantiegeld	5.244		
Eindejaarsuitkering	7.145	2.473	
Andere inkomensbestanddelen			
Totaal jaarinkomen	98.469	32.153	118.728
Belastbare vergoedingen/bijtellingsen			
Pensioenpremie werkgeversdeel	12.355	4.264	
Pensioencompensatie			
Overige beloningen op termijn			
	110.824	36.417	118.728
Totaal bezoldiging	110.824	36.417	118.728

In 2018 werd in verband met een vacature een interim directeur ingezet voor een periode van 7 maanden. De totale betaalde vergoeding inclusief BTW is marktconform en voldeed aan de voorwaarden die met betrekking tot de inzet van een interim-directeur in de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties van Goede Doelen Nederland zijn opgenomen.

Het jaarinkomen van de individuele directieleden in loondienst blijft binnen het maximum van € 121.708 (per 1 juli 2019 op basis van een fulltime dienstverband en een vastgestelde BSD-score van 430 punten) volgens de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties van Goede Doelen Nederland. Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de pensioenlasten, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 194.000 per jaar. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen wij naar het jaarverslag.

Aan de directeur is geen enkel bedrag verstrekt aan leningen, voorschotten en garanties.

Bezoldiging Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht verricht zijn werkzaamheden onbezoldigd.

Ondertekening

Amersfoort, 25-5-2020

Directie:

Dhr. ir. C. de Jong

Raad van toezicht:

Dhr. mr. H.J.E. Bruins Slot
Dhr. R. Vermaas
Mw. mr. drs. A.T. van der Wal
Dhr. drs. J.L. Sebel
Mw. dr. M.C.M. Senten MBA
Mw. drs. P.R. Eenhoorn

Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Het pand aan de Heuvellaan in Hilversum is verkocht. De actuele waarde van de bedrijfsgebouwen en –terreinen per balansdatum is bepaald op basis van de overeengekomen opbrengstwaarde. Het pand is op 1 februari 2020 bij de notaris gepasseerd. Met ingang van 2020 is de stichting gevestigd in een huurpand aan de Piet Mondriaanlaan 14 in Amersfoort.

De maatregelen die genomen zijn in de strijd tegen het coronavirus hebben impact op de gehele Nederlandse samenleving. Ook Stichting Wilde Gazen wordt hiermee geconfronteerd. De maatregelen hebben mogelijk een negatief effect op het begrote resultaat over het boekjaar 2020. De omvang van het effect is echter vooralsnog niet in te schatten. Het eigen vermogen en de liquiditeitspositie zijn voldoende gezond om dit te kunnen opvangen, waardoor de gevolgen geen impact op de jaarrekening 2019 en de continuïteit van Stichting Wilde Ganzen zullen hebben.

Nevenvestigingen

De organisatie heeft geen nevenvestigingen.

Bijlagen

Bijlage: Staat model toelichting bestedingen in euro

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming

Bestedingen	Bestedingen projecten aan de sectoren						
	1. Onderwijs en training	2. Gezondheid	3. Water en sanitatie	4. Zorg en welzijn	5. Werkgelegenheid en inkomen	6 Voedselzekerheid	7. Overig
Lasten							
Subsidies en bijdragen	5.338.151	1.474.522	1.353.544	1.227.450	639.361	547.735	733.847
Communicatie							
Personeelskosten	661.283	182.662	167.675	152.055	79.203	67.853	90.909
Huisvestingskosten	4.349	1.201	1.103	1.000	521	446	598
Kantoor- en algemene kosten	219.003	60.494	55.531	50.357	26.230	22.471	30.107
Afschrijving en rente	23.942	6.613	6.071	5.505	2.868	2.457	3.291
Totaal	6.246.728	1.725.492	1.583.923	1.436.367	748.183	640.962	858.752

Bestedingen (vervolg)	Sub-totaal besteed aan projecten (i)	Programma Change the Game	Programma Frame Voice Report	Sub-totaal besteed aan subsidieprogramma's (ii)	Capaciteitsversterking PI en PE (iii)	Voorlichting (iv)	Sub-totaal besteed aan doelstellingen (i) - (iiv) = (a)
Lasten							
Subsidies en bijdragen	11.314.610	1.620.729	718.482	2.339.211	144.340	1.183.135	14.981.296
Communicatie				0			
Personeelskosten	1.401.639	200.774	89.005	289.778	17.881	146.565	1.855.863
Huisvestingskosten	9.217	1.320	585	1.906	118	964	12.204
Kantoor- en algemene kosten	464.194	66.492	29.476	95.969	5.922	48.539	614.623
Afschrijving en rente	50.747	7.269	3.222	10.492	647	5.306	67.192
Totaal	13.240.406	1.896.584	840.771	2.737.355	168.907	1.384.510	17.531.178

Bestedingen (vervolg)	Sub-totaal besteed aan doelstelling (a)	Wervingskosten (b)	Kosten van beheer en administratie (c)	Totaal 2019 (a) - (c)	Begroot 2019	Totaal 2018
Lasten						
Subsidies en bijdragen	14.981.296			14.981.296	14.158.057	12.985.098
Communicatie		1.020.892		1.020.892	1.685.266	1.554.512
Personeelskosten	1.855.863	351.109	300.951	2.507.922	2.700.960	2.737.494
Huisvestingskosten	12.204	2.309	1.979	16.492	46.750	22.873
Kantoor- en algemene kosten	614.623	116.280	99.669	830.572	935.024	611.335
Afschrijving en rente	67.192	12.712	10.896	90.800	162.000	316.698
Totaal	17.531.178	1.503.303	413.494	19.447.975	19.688.057	18.228.010

Bijlage: Overzicht bestemmingsfondsen 2019 in euro

Naam	Begin- saldo	Giften	Pro- jecten	Eind- saldo
	(a)	(b)	(c)	(a t/m c)
Apodophoria Fonds	0	4.000	-4.000	0
B.J. Kuikfonds	39.018	0	0	39.018
CNS Sportfonds	18.319	0	-11.506	6.813
De Tantes	313	10.000	-10.000	313
Familiefonds Kool	83.042	1.800	-4.260	80.582
FEMI-fonds	38.137	0	0	38.137
Fonds Beroepsonderwijs West-Afrika	0	50.000	-11.750	38.250
Fonds Kinderen	7.764	5.191	0	12.955
Fonds Project van de Week	17.170	16.466	0	33.635
Gerritdina Educatie Fonds	0	10.000	-10.000	0
Heijmerink Reith Fonds	0	43.377	-36.461	6.916
Honaert Fonds	20.002	21.244	-41.145	101
Mathieu Beurskens - Idai Fonds	0	39.494	2.276	41.770
MRC Holland	0	0	1.002	1.002
Onderwijs en gezondheid Lesotho	0	0	244.948	244.948
Retera van het Hof	11.019	150.000	-150.000	11.019
SAS Fonds	1.000	0	0	1.000
Sectorfonds Drinkwater en sanitatie	286.894	3.885	79.439	370.218
Sectorfonds Gezondheid (curatief en preventief)	263.146	310	-26.516	236.940
Sectorfonds Landbouw, veeteelt, bosbouw, visserij	58.300	694	-16.532	42.462
Sectorfonds Onderwijs en training	68.054	3.175	-64.660	6.569
Sectorfonds Werk en inkomen	1.968	0	2.616	4.585
Sectorfonds Zorg en welzijn	-417	7.202	28.442	35.227
Stichting BEA Rotterdam	4.540	4.540	-9.080	0
Stichting RAM van Schalkwijk	40.000	40.000	-74.275	5.726
Stichting Virtutis Opus	18.393	205.507	-205.507	18.393
Stichting Weeshuis te Nijkerk	19.895	27.734	-44.416	3.213
Subsidies en programma's	0	88.260	1.000	89.260
Temminck Groll Fonds	10.107	10.000	-10.487	9.620
Anonieme fondsen	259.247	560.000	-577.928	241.319
Totalen	958.268	411.378	-111.461	1.619.988

Bijlage: Projecten overzicht per sector in euro

Sectoren	Begin- saldo	Actie- resultaat	Premie	Betalin- gen	Eind- saldo
	(a)	(b)	(c)	(d)	(a t/m d)
1. Onderwijs en training	571.456	3.632.820	2.019.401	4.900.137	1.323.539
2. Gezondheid	471.197	911.422	486.353	1.353.531	515.441
3. Water en sanitatie	304.583	785.541	397.933	1.242.480	245.576
4. Zorg en welzijn	384.534	822.504	549.719	1.126.732	630.024
5. Werkgelegenheid en inkomen	232.277	285.034	191.136	427.447	281.000
6. Voedselzekerheid	19.086	432.697	226.590	502.791	175.583
7. Overig	269.730	369.551	254.806	833.086	61.002
Totalen	2.252.863	7.239.569	4.125.938	10.386.204	3.232.166

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Wilde Ganzen/IKON te Amersfoort.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Wilde Ganzen/IKON te Hilversum gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Wilde Ganzen/IKON per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Wilde Ganzen/IKON zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit de volgende in het bestuursverslag opgenomen onderdelen:

- Korte financiële samenvatting;
- Onze missie, visie en strategie;
- Projecten;
- Programma's;
- Marketing;
- Organisatie;
- Vooruitblik;
- Bijlage.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur en de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 23 juni 2020

Dubois & Co. Registeraccountants

ValidSigned door G. Visser RA
op 23-06-2020

G. Visser RA

Stichting Wilde Ganzen/IKON, mei 2020
Piet Mondriaanlaan 14
3812 GV Amersfoort

+31 33 204 5555
info@wildeganzen.nl
www.wildeganzen.nl

IBAN: NL53INGB000 00 40 000

Vastgesteld door de directie op 25 mei 2020
Goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 25 mei 2020

WILDE
GANZEN **Klein project Groot verschil**

